VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu v. 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 22 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Tiistaina, helmik. 22 p. — Tuesday, Feb. 22

Sveitsi ei liity sotablokiin

Paris. — Sveitsin ulkoministeri Max Petitpierre sanoi täällä sunnuntaina, että Sveitsi aikoo pysyä erillään "Euroopan neuvostosta" ja Pohjois-Atlantin militarisopimuksesta.

Ulkoministeri Petitpierre edusti Sveitsiä täällä viime viikolla pidetyissä Euroopan taloudellisen järjestön kokouksissa. Hän antoi lausunnon sveitsiläisten kirjeenvaihtajien haastatellessa häntä.

Sveitsin lähetystön sanomalehtivirasto antoi ulkomaalaisille lehtimiehille selostuksen ulkoministerin lausunnosta.

Eivät hyväksy union järjestäjää

Ottawa. — CCL:n johtajat A. R. Mosher ja Pat Conroy sanoivat viikon vaihteessa, etteivät he hyväksy sitä, kun Mine, Mill and Smelter Workers Union on valinnut Daniel O'Brienin, Vancouverista, union järjestäjäksi Timminsin alueelle.

CCL:n johto määräsi äskettäin kaivos- ja sulattimotyöläisten union poistumaan Timminsin alueelta ja lupasi järjestää siellä itse uuden union. Mosher ja Conroy sanoivat nyt O'Brienin valitsemisen järjestäjän tehtävään "osoittavan edelleen sitä, että tuo unio hylkää CCL:n politiikan".

He sanoivat O'Brienin eronneen BC:n Työväenliiton presidentin tehtävästä sen takia, ettei hän hyväksy CCL:n johtokunnan politiikkaa.

CCL:n kokouksessa on taisteltu rauhanpolitiikan puolesta

Vasemmistolaiset ovat tuominneet Atlantin militarisopimuksen hyökkäyssodan valmisteluksi, mutta oikeisto puolustaa sotablokia "vapaan unionismin" nimessä

Toronto. — Ontarion Työväenliiton (CCL) konventionissa perjantaina oli kiihkeää väittelyä ulkopolitiikasta. Vasemmistolaiset edustajat vaativat kokousta hyväksymään päätöslauselman, jossa tuetaan Neuvostoliiton rauhanesityksiä ja tuomitaan Pohjois-Atlantin militariliitto. Puheenjohtaja lopetti väittelyn keskeyttämällä kokouksen.

Vasemmistolaiset edustajat sanoivat, että Atlantin militariliiton tarkoituksena on lietsoa sotaa Neuvostoliittoa vastaan.

Päätöslauselmakomitea ehdotti, että k.o. päätöslauselma jätetään pääjärjestölle harkitsemista varten, mutta sen kannattajat kehoittivat kokousta hyväksymään sen ennenkuin se esitetään pääjärjestölle.

Sähkötyöläisten union Canadan jaoston johtaja C. S. Jackson johti taistelua rauhanpäätöslauselman puolesta. Hän sanoi, ettei ole mitään sellaista, joka osoittaisi jonkin maan valmistelevan sotaa Pohjois-Amerikkaa vastaan. Päinvastoin on Yhdysvallat ainoa maa, joka valmistaa aseita hyökkäyssotaa varten, kun taas Neuvostoliitolla on vain puolustusarmeija.

Ne samat ihmiset, jotka sortavat Canadan työläisiä, määräävät myöskin tämän maan ulkopolitiikan, sanoi Jackson ja kysyi: "Voimmeko me luottaa heihin ulkopolitiikassa?"

Sähkötyöläisten union edustaja Thomas Curran tuomitsi Atlantin militarisopimuksen. Hän sanoi tulleensa tänne Skotlannista sotien välisenä aikana, jolloin työläisillä ei ollut mitään muuta kuin nälkää ja työttömyyttä. "Nyt he taas puhuvat samanlaisten blokin muodostamisesta", sanoi hän.

Terästyöläisten union järjestäjä James Robertson vastusti rauhanpäätöslauselmaa "vapaan unionistisen liikkeen" nimessä. Hän julisti, että "mitä tulee Venäjään, niin ei mitään rauhaa tule niin kauan kuin on vapaita demokraattisia unioita ja kunnes kaikki maat ovat kommunismin vallassa".

Autotyöläisten union edustaja Lloyd Peel sanoi, ettei Venäjä aiheuta levottomuutta Canadassa, vaan työttömyys sitä aiheuttaa. "Minä tahdon rauhaa. Minä taistelin jo yhdessä sodassa, ei, vätkä he saa minua enää toiseen sotaan", sanoi hän.

Sähkötyöläisten union edustaja George Harris puhui rauhanpäätöslauselman puolesta ja sanoi olevansa iloinen siitä, että imperialistit karkoitetaan pois Kiinasta.

Terästyöläisten union edustaja Larry Sefton oli sitä mieltä, että koska edustajien enemmistö on CCL:n kokouksissa hyväksynyt Marshallin suunnitelman, on myöskin hyväksyttävä länsivaltain militarisopimus.

"Jokainen edustaja täällä tahtoo rauhaa. Mutta on sellainen hinta jota emme ole valmiit maksamaan. Emme ole valmiit myymään vapauttamme. Tämä rauhanoffensiivi on kommunistisen puolueen uusi linja Venäjän politiikan avustamiseksi", julisti hän puolustaessaan länsivaltain sotablokia.

Kaivosmiesten unio elää, sanoo Carlin

Toronto. — Ontarion Työväenliiton (CCL) kaksipäiväinen kokous päättyi lauantaina. CCF:läinen oikeisto hallitsi kokouksen menoa ja tulokset olivat sen mukaiset. Vasemmistolaiset esitykset ja protestit jyrättiin alas byrokraattien tavanmukaista menettelytapoja käyttäen.

Kokouksessa päätettiin tukea täydellisesti CCF:n politiikkaa ja sen ehdokkaita tulevissa liittovaaleissa.

Vasemmiston esitys palkka-koordinointikomitean muodostamisesta Ontarion jäsenunioita varten hylättiin samoinkuin sekin esitys, että estettäisiin Millardin terästyöläisten unio tekemästä reittauksia kaivos- ja sulattimotyöläisten toiminta-alueille.

Sähkötyöläisten union taholta esitettiin, että vaadittaisiin CCL:n johtokuntaa peruuttamaan kaivos- ja sulattimotyöläisille annettu uhkavaatimus, että sen on poistuttava Timminsin kultakaivosalueelta. Kaivosmiesten johtokunnan jäsen R. H. Carlin pysyi, että hänen uniotaan suojeltaisiin Millardin ryhmän tekemiltä reittauksilta. Hän kehoitti, että sitä esitystä jätettäisi CCL:n johtokunnalle käymättä ensin keskustelua sen johdosta.

Carlin sanoi, että hänen uniotaan on syytetty siitä, että se muka olisi järjestänyt kaivostyöläisiä. Hän sanoi union järjestäneen kaivostyöläisiä, mutta nyt on ruvettu unioita hajoittamaan ja järjestämistyö on kärsinyt siitä.

"Terästyöläisten C. H. Millard on antanut ennakkoilmoituksen siitä, että meidät potkaistaan ulos CCL:stä. Me olimme jo 50 vuotta ennen CCL:n perustamista ja uniomme elää edelleen siinäkin tapauksessa vaikka se potkaistaisiin ulos CCL:stä", sanoi Carlin.

CCL:n johtokunnalle päätettiin esittää päätöslauselma, jossa kehoitetaan Canadan hallitusta sekaantumaan edelleen Unkarin asioihin Minszentyn tapauksen johdosta. Johtokunnalle päätettiin esittää vaatimus, että sähkötyöläisten union on peruutettava syytökset, joita se on tehnyt erästä Millardin järjestäjää vastaan.

Liiton presidentiksi valittiin Joe MacKenzie, ensimmäiseksi varapresidentiksi Sam Hughes, sihteeriksi Cleve Kidd ja toiseksi varapresidentiksi George Burt.

Suolan korvike pois Canadan markkinoilta

Ottawa. — Terveysministeri Paul Martin antoi lauantaina määräyksen, että kaikki sellaiset suolan korvikkeet, joissa on lithium chloride nimistä ainetta, on poistettava Canadan markkinoilta, eikä niitä saa myydä tästä lähtien.

Tätä ainetta on myyty Canadan markkinoilla varustettuna seuraavanlaisilla tavaramerkeillä: "Wesfal", "Salnil", "Foodsal" ja Saltisalt".

Tämänlaatuisen suolan korvikkeen sanotaan aiheuttaneen ainakin neljä kuolemantapausta Yhdysvalloissa. Terveysdepartmentin viranomaiset sanoivat, ettei se ole aiheuttanut vielä kuolemantapauksia Canadassa.

Tämän tuotteen canadalaisten välittäjien sanottiin ryhtyvän heti toimenpiteisiin sen poistamiseksi markkinoilta.

London, Ont. — Canadian Pharmacal Co:n pääjohtaja Londonissa, G. E. Halpenny sanoi lauantaina:

"Canadian Pharmacal Co. on valmistanut Salnilia tämän vuoden alusta saakka. Se on uusi kemikaalituote, mutta sitä on ruvettu myymään yli maan. Washingtonissa eilen tehdyn paljastuksen seurauksena on yhtiö sähköttänyt kaikille välittäjilleen ja lääkäreille, joille on lähetetty näytteitä, että Salnilin myynti, jakelu ja käyttö on lopetettava heti. Nämä tuotteet palautetaan yhtiön varastohuoneeseen Londoniin."

Toronto — Lääkärit sanoivat lauantaina, että lithium chloride korvikeainetta, joka on tavallisen ruokasuolan näköistä ja makuista, on myyty vapaasti Ontariossa. Ontarion terveysdepartmentin edustaja sanoi, ettei sen tiedetä aiheuttaneen kuolemantapauksia Ontariossa. Tri William Clark sanoi, ettei tuo aine sellaisenaan ole myrkyllistä, mutta se saattaa aiheuttaa kuoleman muodostamalla kiven munuaisiin.

Norjan sosdemit tahtovat kytkeä maan sotablokiin

Bevin mainostaa Atlantin sopimusta samalla tavalla kuin Chamberlain mainosti Mynchenin sopimusta

Oslo. — Norjan hallituspuolueen, ts. Työväenpuolueen kongressi hyväksyi viikon vaihteessa päätöslauselman, jonka mukaan "Norjan on ratkaistava turvallisuuskysymyksensä ryhtymällä kiinteään yhteistoimintaan läntisten demokratiain kanssa".

Puolueen kongressi hyväksyi tuollaisen päätöslauselman kuultuaan ulkoministeri Langen lausunnon. Lange kävi äskettäin Washingtonissa ja Lontoossa neuvottelemassa Atlantin militarisopimuksen johdosta.

Kokoukseen osallistui noin 400 edustajaa, joista 329 äänesti sotaista seikkailupolitiikkaa kannattavan päätöslauselman puolesta.

Washington. — Valtiosihteeri Acheson neuvotteli lauantaina Canadan ja Brysselin blokin maiden lähettiläiden kanssa Pohjois-Atlantin militarisopimuksen johdosta.

Valtiodepartmentin edustaja sanoi, että se oli "epävirallinen" keskustelu, missä selostettiin kuuden maan edustajille sitä minkälaisiin tuloksiin on päästy Achesonin ja senaatin ulkoasiainkomitean välisissä neuvotteluissa.

Achesonin sanottiin ehdottaneen, ettei Yhdysvaltain ottamissa sitoumuksissa mainittaisi mitään "sotilaallisten toimenpiteiden mahdollisuudesta".

Bristol, Eng. — Ulkoministeri Bevin mainosti lauantai-iltana brittiläisille Pohjois-Atlantin militarisopimusta samanlaisilla perusteilla kuin Chamberlain mainosti Mynchenin sopimusta toisen maailmansodan edellä. Hän näet julisti, että "rauha turvataan tuleville sukupolville jos länsivallat liittyvät Atlantin sopimukseen".

Bevin puhui kuljetustyöläisten kokouksessa ja puolusti maailman jakamista kahteen leiriin. "Emme voi hyväksyä sitä, että yksi kansa estää kaiken edistyksen maailmassa, ja meidän oli käännyttävä sellaisten ihmisten puoleen, jotka tahtovat työskennellä meidän kanssamme", sanoi hän.

Bevin lupasi kuitenkin antaa "venäläisten elää omalla tavallaan" ja vakuutti, "ettemme tahdo hyökätä kenenkään kimppuun. Me pyrimme siihen, ettei kukaan hyökkää meitä vastaan. Se on meidän politiikkamme. Mutta jos ken uskaltaa hyökätä yhtä meistä vastaan, niin me kaikin yhdessä tartumme silloin nuijaan".

Bevin sanoi, "ettei Britannia tahdo olla Yhdysvaltain armoilla, . . . sillä se ei olisi oikeaa henkeä".

"Minä en tahdo mitään suojelusta, vaan sitä, että yhteisesti hyväksytään yhteinen velvollisuus voidaksemme saada rauhan . . . Jos länsi ja muut rauhaa rakastavat maat liittyvät yhteen nyt, pääsevät täydelliseen yhteisymmärrykseen ja koordinoivat puolustusyrityksensä, niin ei tule sotaa 100 vuoteen", sanoi Bevin.

Lontoo. — Daily Express tiedoitti viikon lopulla Oslosta, että Norja on päättänyt liittyä Pohjois-Atlantin militariliittoon ja hylätä Neuvostoliiton tarjouksen hyökkäämättömyyssopimuksen tekemisestä.

Oslon uutisen mukaan tämä päätös tehtiin salaisessa kabinetin kokouksessa, missä ulkoministeri Lange antoi selostuksen niistä neuvotteluista, joita hän kävi äskettäin Washingtonissa ja Lontoossa.

Uutisessa sanottiin, että virallinen ilmoitus hallituksen päätöksestä annetaan sitten, kun hallitus esittää raportin parlamentille tällä viikolla.

Oslo — Norjan sosdemien sanomalehti Arbeiderbladet sanoi perjantaina, että Norjan on liityttävä Atlantin sopimukseen. Se sanoi, että puolueen kokouksessa tämän kysymyksen suhteen omaksuttava kanta on "mitä tärkein maan turvallisuudelle".

Sosdemien lehti sanoi lisäksi, että "Norjan on valittava joko eristetty puolueettomuus, jota ei voida puolustaa, tai yhteistoiminta läntisten demokratiain kanssa". Se väitti, ettei Skandinavian puolustusliitolla, jota Ruotsi esittää voimakkaasti, "ole mitään realistista perustaa".

Uniolle ehdotetaan taas "yhteistoimintaa"

Itsensä kuristamista ja sisäisen autonomiansa menettämistä varten

Ottawa. — Canadan valtamerilaivayhtiöiden ja CSU:n välisiä riitakysymyksiä käsitellyt sovintolautakunta on ilmoittanut, ettei se ole aikaansaanut asiapuolia tyydyttävää sopimusta. Mutta se on kehoittanut asiapuolia hyväksymään "tasapuolisen kompromissin", jonka mukaan laivayhtiöiden ja union olisi ryhdyttävä "yhteistoimintaan ja poistettava yhtiöiden käyttämästä henkilökunnasta sekä uniosta kaikki subversiiviset ainekset".

Asiapuolet ovat kuitenkin täydellisesti erimielisiä siitä mitä ovat nuo "subversiiviset ainekset". Laivayhtiöiden mielestä ovat subversiivisia aineksia "kommunistit", t.s. kaikki sellaiset, jotka puolustavat merimiesten elinehtoja. Union mielestä taas ovat subversiivisia aineksia yhtiöiden kätyrit ja muut merimiesten rivien hajoittajat.

Laivayhtiöt ovat vaatineet lopettamaan sellaisen menetelmän, että merimiehet toimitetaan laivoihin union toimistojen välityksellä. Ne ovat luvanneet antaa etutilan union miehille, mutta ovat vaatineet, että yhtiöiden on sallittava ottaa merimiehet laivoihin kansallisen työnvälitystoimiston kautta, mikäli se on mahdollista. Unio on vaatinut puolestaan, että laivoihin on otettava miehistöt union toimistojen välityksellä, kuten tähän mennessä on tehty. Lautakunta ehdottaa tässä suhteessa, että miehet otettaisiin laivoihin Canadassa, joko union toimistojen tai kansallisen työnvälitystoimiston välityksellä "ilman mitään diskriminointia union jäseniä vastaan".

Union ja yhtiöiden välinen sopimus päättyi jo viime lokakuussa, mutta se on pidetty edelleen voimassa lain nojalla, kunnes sovitteluyritykset päättyvät.

Juutalaisia solvattu yleisellä paikalla, oikeusjuttu tulossa

Montreal. — Kaksi New Yorkista kotoisin olevaa miestä, Nathan Golub ja A. Milit on nostanut oikeusjutun quebecilaista Mont Tremblant Lodge-nimisen hiihtolaitoksen omistajaa Joe Ryania vastaan, väittäen saaneensa ala-arvoisen kohtelun laitoksen vieraina ollessaan.

Kanteen nostajat, jotka ovat juutalaisia, sanoivat laitoksen omistajan solvanneen heitä yleisessä anniskelusalissa kaikkien toisten asiakkaiden kuullen ja määränneen heidät lähtemään laitoksesta puolen yön jälkeen.

Kaksi suurta tulipaloa Vancouverissa

Vancouver. — Täällä oli viikonvaihteessa kaksi tulipaloa, joiden ilmoitetaan alustavien arvioiden mukaan aiheuttaneen miljoonan dollarin vahingot.

Tuli tuhosi Vancouverin kansainvälisen lentokentän hallintorakennuksen seitsemän mailin päässä Vancouverista, häiriten pahasti lentoliikennettä.

Toinen tulipalo syttyi viisikerroksisessa Coast Warehouse Co:n rakennuksessa, missä säilytettiin huonekaluja, kemikaaleja ja kaikki Vancouverin kaupunkia varten varattu kannumaito.

Kolme perheen jäsentä kuoli tulipalossa

Ormstown, Que. — Kolme saman perheen jäsentä, mr. ja mrs. Andrew Ross, molemmat 86-vuotiaita ja heidän 54-vuotias poikansa kuolivat tulipalossa, mikä tuhosi perheen kodin viikonvaihteessa.

Palanut rakennus oli eristetty farmirakennus ja kesti kauan ennenkuin paikalle saatiin sammutusväkeä.

Britannia aseistaa siamilaisia

Lontoo. — Britannia on suostunut luovuttamaan aseita ja tarvikkeita Siamin armeijan viidelle pataljoonalle, avustaakseen Siamissa toimivien "kommunististen terroristien" hävittämistä.

Kuolemaan palkkavaatimuksen takia

Shanghai. — Neljä bussiajuria tuomittiin kuolemaan, kun he vaativat palkankorotusta. Viranomaiset tulkitsevat työläisten palkkavaatimukset "kommunistien asiamiesten" aiheuttamiksi.

„Pommilasti Moskovaan 5 tunnissa", sanoo senaattori

Washington. — Senaattori Millard Tydings sanoi perjantaina, että Yhdysvalloilla on sellainen lentokone, joka voi viedä 10,000 paunan pommilastin Mainesta Moskovaan viidessä tunnissa.

Senaattori Tydings puhui täällä ulkomaisten sotien veteraanien komentajien kokouksessa. Hän sanoi uuden pommituskoneen voivan lentää Mainesta Moskovaan ja sieltä takaisin Maineen sekä jälleen Moskovaan tekemättä välilaskua.

Ilmavoimien viranomaiset väittivät kuitenkin, ettei heillä ole sellaista lentokonetta. XB-47 on nykyään ilmavoimien nopein reaktiopommituskone. Sen nopeus on vähän yli 600 mailia tunnissa ilman pommilastia.

Mainesta Moskovaan on noin 4,200 mailia. Sen perusteella pitäisi Tydingsin mainitseman pommituskoneen lentää 800 mailia tunnissa ja sen lentosäteen pitäisi olla 12,000 mailia.

Tydings on senaatin asevoimien komitean puheenjohtaja.

Yrittää kiristää Eirea sotaliittoon

Belfast, Pohjois-Irlanti. — Pääministeri sir Basil Brooke syytti viikonlopulla, että Eire, kieltäytyessään liittymästä Atlantin liittoon, yrittää "käyttää kansainvälistä tilannetta omien itsekkäiden ja hyökkäävien pyrkimystensä toteuttamiseksi".

"Tällaisen epäsiistin aseen käyttäminen alentaa kansainvälisen käyttäytymisen arvoa", sanotaan pääministerin lausunnossa.

Kahakoita intialaisten ja alkuasukkaiden välillä E.-Afrikassa

Durban. — Yli 1,000 zulua hyökkäsi sunnuntai-iltana intialaisten kimppuun tämän kaupungin Umgenin piirissä sen jälkeen kuin erästä alkuasukasta oli ammuttu jalkaan eräästä intialaisten ajamasta autosta. Jo edellisenä iltana oli mellakka zulujen ja intialaisten välillä, jolloin alkuasukkaat polttivat intialaisen autobussin, kun bussi oli ajanut vahingossa erään alkuasukasnaisen päälle.

Toista intialaisten bussia kivitettiin ja ajuria puukotettiin. Jokaista alkuasukkaiden alueelle tulevaa intialaista autoa kivitettiin. Lukuisat ihmiset saivat vammoja ja monet joutuivat sairaaloihin.

Salaperäiset radiosanomat vihjaavat kapinasta laivalla

Gibraltar. — Eräs yhdysvaltalainen hävittäjäalus lähti täältä kiireesti merelle, kun tänne tuli radiotieto, että eräällä yhdysvaltalaisella rahtilaivalla saattaa tulla kapina Atlantilla.

Plymouth, Engl. — Tänne saapui viikonlopulla radiosanoma pohjois-Atlantilla olevasta yhdysvaltalaisesta rahtilaivasta ja sanoma on herättänyt tavatonta huomiota. Siinä sanottiin mm.: "Minua yritetään savustaa ulos" ja "Minua yritetään tappaa." Mitään selvitystä tietojen suhteen ei laivalta ilmoiteta annetun.

Mainittu rahtilaiva on matkalla Euroopasta Yhdysvaltoihin.

Paavin "sanansaattaja" kiinni Unkarissa

Budapest. — Vatikaanista Unkariin lähetetty paavin "sanansaattaja" ilmoitetaan pidätetyn Unkarissa ja hänellä sanotaan olleen paavin lähettämä kirjelmä hallussaan kun hänet pidätettiin. Pidätys tapahtui sen jälkeen kuin kardinaali Mindszenty vangittiin.

Tämän "sanansaattajan" ilmoitetaan olevan unkarilaisen pappismiehen ja hänellä sanotaan olleen paavin lähettämät ohjeet kaikille katolisille Unkarin piispoille. Ohjeissa kehoitetaan piispoja vastustamaan kaikenlaisia sopimuksia kirkon ja valtion välillä.

Pappeja syytteessä yllytyksistä murhiin Puolassa

Varsova. — Kaksi roomalaiskatolista pappia on syytteessä sotaoikeudessa siitä, että he ovat siunanneet kommunisteja murhanneita maanalaisia terroristeja. Syyttäjä sanoi syytettyjen rohkaisseen terroristeja murhaamaan lisää hallituksen tukijoita.

Syytteissä ilmenee, että aseistetut terroristien joukot olivat saaneet synninpäästöjä Varsovan roomalaiskatolisissa kirkoissa, kun he olivat tunnustaneet murhanneensa kommunisteja ja ryövänneensä hallituksen laitoksia.

Maakuntapoliisit ovat yhä lakonmurtamishommassa

Union virkailijoita vangittu jälleen Penmanin työläisten lakon takia

Paris, Ont. — "Maakuntapoliisit vangitsivat jälleen perjantaina kolme henkilöä Penman Co:n työläisten lakon yhteydessä. Union neljä järjestäjää on pantu syytteeseen "laittomaan kokoukseen osallistumisesta".

Perjantaina vangittiin tekstiilityöläisten union Ontarion jaoston johtaja V. Bjarnason, union täkäläisen osaston sihteeri Helen Murphy ja union järjestäjä mrs. Helen Muller.

Miss Murphy vangittiin jo koimannen kerran tämän lakon aikana, ja toiset kaksi vangittiin toisen kerran.

Union kansainvälinen järjestäjä William Stewart vangittiin edellisenä päivänä Toronton Starin kirjeenvaihtajan James Huntin kera. Hunt päästettiin vapaaksi 50 dollarin takauksella, mutta Stewart vietiin vankilaan Brantfordiin, missä hän oli maistraatin oikeudessa perjantaina. Kruununsyyttäjä vastusti edelleen Stewartin päästämistä vapaaksi takauksella. Hänet sekä perjantaina vangitut naiset määrättiin olemaan vankilassa, kunnes juttu tulee esille oikeudessa maanantaina. Bjarnasonille määrättiin 500 dollarin rahatakaus tai $1,000 omaisuustakaus.

Lakkolaisten keskuudessa lisääntyi innostus sen johdosta, että Penmanin alayhtiön, Watson Manufacturing Co:n tehtaan työläiset Brantfordissa saattavat ryhtyä lakkoon maanantaina. He ovat jo päättäneet lakkoon ryhtymisestä ja pitävät sunnuntai-iltana kokouksen tuon päätöksen vahvistamista varten.

Bjarnason sanoi Watson Co:n työläisten kiihtyneen siitä, että maakuntapoliisit avustavat lakon murtamista ja ovat vanginneet lakkolaisia. Hän sanoi, että Parisin kauppala on nyt täydellinen "poliisivaltio". 40—60 maakuntapoliisia on ollut siellä jatkuvasti koko lakon ajan, ja ovat julistaneet laittomaksi rauhanomaisen lakkoahtitoiminnan, jonka oikeuden Canadan unionistinen liike on saanut kovan taistelun tuloksena.

Hän sanoi maakuntapoliisien tahallisesti hyökänneen lakkovahtien kimppuun ja karkoittaneen lakkolaiset pois yleisiltä kaduilta. "Tällaiset toimenpiteet nostattavat Parisin väestön ja koko tämän maakunnan unionistisen liikkeen suuttumuksen", sanoi hän.

Painotyöläisten iso lakko Argentinan pääkaupungissa

60,000 painotyöläistä lakossa, sanomalehdet lakanneet ilmestymästä

Buenos Aires. — Painotyöläisten lakko jatkuu edelleen täällä ja sanomalehdet ovat lakanneet ilmestymästä sen seurauksena.

Argentinan pääkaupunki, jossa on 3,000,000 asukasta, on nyt ulkomaisten sanomalehtien varassa uutisten suhteen, paitsi radiouutisia, joita annetaan nyt tavallista enemmän.

Tällaiset olosuhteet ovat luoneet suotuisan maaperän kaikenlaisten huhujen levittämiselle. On huhuttu m.m., että yleislakko alkaa pian ja että hallituksessa on tehty uusia järjestelyjä. Poliisit ovat antaneet tiedonantoja huhujen kumoamiseksi ja antaneet kaikenlaisia varoituksia väärien huhujen suhteen, mutta varoituksista on aivan päinvastaiset tulokset kuin mitä odotettiin. Ihmiset ovat sitä mieltä, että missä on savua, siellä on tultakin.

Kaupungin kaksi suurinta päivälehteä, La Nacion ja La Prensa, ovat pitäneet tähän asti toimituskuntansa työssä, vaikkei toimittajien työtä saadakaan painetuksi. Toimitukset voivat kuitenkin uutisten perusteella selostaa asioita ihmisille, jotka tiedustelevat puhelimitse mitä on kulloinkin tapahtunut.

Kaupungin 60,000 painotyöläistä on uhmannut unionsa johtajia, jotka tekivät uuden sopimuksen työnantajien kanssa. Lakko alkoi kolmatta viikkoa sitten "asteittain". Työt keskeytettiin ensin lyhyeksi ajaksi ja pysäystä pidennettiin sitten puolella tunnilla joka päivä. Useimmat sanomalehdet lakkasivat ilmestymästä jo kolmantena päivänä. La Nacion ja La Prensa tekivät samoin viikon kuluttua.

Labor-hallitus suosii siirtomaaväestön riistäjiä

Siirtomaan kuvernööri kutsuttu tilinteolle, kun on "liian ystävällinen" alkuasukasväestöä kohtaan

Lontoo. — Poliittiset piirit sanoivat, että kreivi Baldwin luultavasti palaa Leeward-saarien kuvernööriksi.

Britannian entisen torypääministerin sosialistimielinen poika kutsuttiin Lontooseen "neuvottelemaan" pidettyään Leeward-saarien lainlaatijakunnassa puheen, missä hän arvosteli labor-hallituksen siirtomaaministeriön politiikkaa ja tuon siirtomaan sokeriparooneja.

Neuvoteltuaan siirtomaaministeri Arthur Creech-Jonesin kanssa kreivi Baldwin sanoi, että "saarien asukkaille on paljon hyviä uutisia". Sen käsitettiin merkitsevän sitä, että siirtomaaministeriö on saattanut suostua niiden reformien toimeenpanemiseen, joita hän on esittänyt siirtomaan väestön olosuhteiden parantamista varten.

Baldwinin lähtiessä Britanniaan viime viikolla huhuttiin, että hänet erotetaan kuvernöörin virasta, kun hän on loukannut Länsi-Intian sokeriparooneja ja ollut "liian ystävällinen alkuasukasväestöä kohtaan". Saapuessaan Lontooseen hän sanoi lehtimiehille, että Leeward-saarien värillinen väestö pitää hänestä ja siellä saattaa tulla vakavia rettelöitä siinä tapauksessa jos hänet säkätään.

Kingston, Jamaica. — Ammattijärjestön johtaja ja Jamaican yhteyslaitosten ministeri William Bustamente sanoi, että Britannian siirtomaaviraston olisi lähetettävä enemmän kreivi Baldwinin kaltaisia miehiä Länsi-Intiaan sen sijaan, että "hänet säkätään".

Bustamente sanoi, että "labor-hallituksen olisi lähetettävä Länsi-Intiaan sellaisia miehiä, jotka olisivat kiinnostuneet työväestöön enemmän kuin mitä tavalliset siirtomaakuvernöörit ovat, joista useimmat ovat kiinnostuneet vain itseensä ja omiin eläkkeisiinsä, sekä unohtavat kokonaan sen, että työväestön olosuhteita olisi parannettava".

Hän lausui lisäksi: "Se on selvä asia, että kreivi Baldwin tahdotaan erottaa sen vuoksi, että hän on kiinnostunut tavallisten ihmisten hyvinvointiin."

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Pääministeri St. Laurent antaa tänään alahuoneessa lausunnon Mindszentyn tapauksen johdosta.

Konservatiivien johtaja Drew puhui alahuoneen istunnossa eilen kolmatta tuntia. Hän hyökkäsi kiivaasti Neuvostoliittoa ja kommunisteja vastaan sekä moitti myöskin liberaalihallitusta. Hän kehoitti tukemaan konservatiivien esittämää epäluottamuslausetta, "koska siten voitaisiin kaataa hallitus, toimittaa vaalit ja palauttaa vastuunalainen hallitus". Drew kehoitti saattamaan voimaan rikoslain 98. pykälän kaltaisen lain, jonka nojalla voitaisiin teljetä vankilaan kommunistit ja heitä tukevat ihmiset sekä julistaa laittomaksi kaikki kommunistisiksi leimatut järjestöt.

Oslo. — Ulkoministeri Lange sanoi Norjan päättäneen kytkeä itsensä Pohjois-Atlantin militariliittoon, jota tuetaan Yhdysvaltain asemahdilla.

Montreal. — Ranskalainen natsikollaboraattori kreivi Jacques Duge de Bernonville, joka tuli Canadaan väärennetyllä passilla ja väärällä nimellä, näyttää saavan jäädä Canadaan. Quebecin ylempi oikeus on antanut päätöksen, että kreivin pidättäminen ja karkoitusmääräyksen antaminen häntä vastaan olivat "laittomia toimenpiteitä" siirtolaisviranomaisten taholta. Oikeus vapautti samalla kreivin vaimon ja kaksi tytärtä.

Resurssien ministeri MacKinnon sanoi alahuoneessa, että hän on määrännyt muodostamaan siirtolaislautakunnan kreivin tapauksen uudelleen harkitsemista varten.

New Delhi. — Yli 600 "kommunistia" on vangittu Intiassa kahden päivän aikana toimitetussa ajojahdissa.

Lontoo. — Valtioministeri McNeil sanoi alahuoneessa, etteivät Pohjois-Atlantin militarisopimuksesta neuvottelevat hallitukset ole vielä sitoutuneet mihinkään "sotilaallisiin velvoituksiin".

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 6.00	6 kk. 3.25	
		3 kk. 2.00	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.80	
Suomessa:	1 vk. 7.50	6 kk. 4.25	

Kalevalan päivästä

". . . Kiinnittää Järjestömme huomiota . . . Kalevalajuhlaan ja kehoittaa osastoja järjestämään niitä." — CSJ:n XVI edustajakokous.

Yllälainatun päätöksen toteuttamisen helpottamiseksi ja täydentämiseksi ilmestyy Vapaus vaatimattomana Kalevalan päivän numerona. Jos tämä erikoisnumero kiinnittää täkäläisten maanmiestemme huomiota tähän arvokkaaseen kulttuuriperinteeseemme ja herättää keskustelua siitä, niin silloin voimme olla täysin tyytyväisiä työmme tuloksiin. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä kun Kalevalan lopullisesta valmistumisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 100 vuotta.

Kuten tiedetään, Elias Lönnrot allekirjoitti kansanrunoutemme kuolemattoman mestariteoksen Kalevalan esipuheen helmikuun 28 päivänä v. 1835. Tämän merkkipäivän kunniaksi on helmikuun 28 päivä omistettu Suomessa ja yleensä suomalaisten keskuudessa Kalevalan päiväksi.

Kalevala on Suomen kansan ja erikoisesti Karjalan kansanrunouden suurenmoinen muistomerkki, joka kuuluu maailmankirjallisuuden parhaimpien aarteiden kärkijoukkoon. Muiden kansojen samansuuntaisiin kulttuuriperinteisiin verraten Kalevala on erikoisuus ja harvinaisuus vielä sikäli, että se elää vieläkin kansanjoukkojen keskuudessa, ja että sen kuolemattomien runojen laulajat ovat tavallisen kansan miehiä ja naisia. Se on aitoa vanhan kansan runoutta, mistä nykyajankin työtätekevä väestö voi nauttia täysin siemauksin.

Johtuen täkäläisen työväenliikkeen varhaisemmista vasemmistovirheistä ja siirtolaisväen eristetystä asemasta, Kalevala-juhlien järjestäminen ja Kalevalan tutkiminen on menneisyydessä laiminlyöty ja vieläkin ilmenee siellä ja täällä epäröintiä siitä, että "eiköhän koko Kalevalajuhlan järjestäminen ole porvarien matkimista" tai "jokatapauksessa työväenliikkeen voimia ei pitäisi haaskata näin suuritöisten ja kuitenkin toisarvoisten asiain käsittelyyn". Juuri tämän katsantokannan omaaville hyvää tarkoittaville, mutta asian kokonaisuutta ymmärtämättömille tovereille haluamme sanoa: Lukekaa tutkien viereiseltä palstalta Suomen työväenliikkeen yhden ansioituneimman uranuurtajan, Yrjö Sirolan ja kump. kirjoitus Kalevalasta ja pysähtykää miettimään myös sitä, että miksi sosialistinen Neuvostoliitto näki niin paljon vaivaa "porvarillisen" Kalevalan suhteen, että julkaisi siitä erikoisen suomenkielisen painoksen Kalevalan 100-vuotispäivän kunniaksi!

On vain osittainen totuus kun sanotaan, että Suomen porvaristo on käyttänyt Kalevalaakin onnettomuuteen johtaneen nationalistisen mielialan lietsomisessa. Samoin se tosiseikka, että suurlakon (1905) ja vastavallankumouksellisen voittonsa jälkeen kansalaissodassa (1918) Suomen porvaristo on prostituoinut Kalevalaa ja tehnyt siitä taantumuksellisten pyrkimystensä välineen.

Mutta nämä tunnetut asiat — joita ei luonnollisestikaan voida silmät ummessa sivuuttaa — eivät muuta sitä kieltämätöntä tosiasiaa, että Kalevala on paljon vanhempi kuin se taantumuksellinen porvaristo, joka "väliaikaisesti" on Kalevalaa väärinkäyttänyt. Kalevala on Suomen kansanjoukkojen jälkeenjättämä, tuhansien miesten ja naisten laulama suuri kulttuuriperintö, minkä työväenliikkeen ja edistysmielisten ihmisten täytyy vallata pois porvariston väärinkäytöstä ja palauttaa jälleen alkuperäiseen arvoonsa, koko kansan omaisuudeksi.

Korostettaessa Kalevalan opiskelun ja sen kansanjoukoille takaisin valtaamisen tärkeyttä ei luonnollisestikaan tarkoiteta sitä, että pyrkimyksenä olisi menneisyyteen palaaminen. Historian lehtiä ei voida kääntää taaksepäin sen paremmin kuin niitä voidaan mielivaltaisesti sivuuttaa tai "unhoittaakaan". Lainatkaamme tässä yhteydessä Suomen johtavan marxilaisen, Yrjö Sirolan eräästä luennosta se mitä hänellä on tässä yhteydessä sanottavaa: "Marx on sanonut, että mies ei voi uudestaan tekeytyä pojaksi tulematta naurunalaiseksi. Mutta meitä viehättää ihmiskunnan lapsuusajan runouden naivius, sen iki-ihana tuoreus . . . Oppia sanonnan sattuvuutta, kielenkäytön elävää ilmeikkyyttä, todellisuustuntuista kuvauskykyä, mielikuvituksen rohkeaa lennokkuutta. Koska Kalevalan aikaisen kansan elämä, työ ja taistelu innoittivat runoilijoita luomaan niin kauniita teoksia, että me yhä voimme niistä nauttia, niin kuinka paljon valtavampiin tuotteisiin täytyykään kirjailijoitamme innostaa sosialismin rakentaminen . . . Marx on sanonut, että porvarillisissa vallankumouksissa ihmiset innostivat itseään historian aikaisempien taistelujen sankarien hahmoilla . . ."

Niinpä siis voidaan todeta, että luokkatietoinen ja valistunut työväestö voi nyt paremmin ja vapaammin nauttia Kalevalasta ja sen kansanomaisesta runoudesta kuin porvaristo, mitä "elähdyttää" enää vain nationalistinen kiihkoilu ja helppo-heikkimainen markkinamelu. Kalevala on valitettavasti kyllä ollut itsenäisyysajan aina näihin päiviin saakka Suomen taantumusporvariston propagandavälineenä, mutta kansanjoukot vaativat nyt *omaansa* takaisin, "pakkoluovuttajain pakkoluovuttamista" niin kulttuuririntamalla kuin muuallakin. Juuri tästä on kysymys: Kalevala on saatava takaisin kansalle, sen alkuperäiseen arvoonsa ja niinmuodoin Kalevala kuuluu ennenkaikkea työväenliikkeelle. Kulttuuriperintönä se kuuluu siis meillekin. Ja jos porvaristo on tähän mennessä voinut innoittaa itseään kansan kulttuuriperinteillä ja pukea itsensä jopa varhaishistorian sankarien hahmoilla, niin miksi ei työväenliike voisi pukea yleviä sosialistisia päämääriään Kalevalan sanoihin:

"La'un hiihdin, latvan taitoin,
oksat karsin, tien osotin.
Siitäpä nyt tie menevi,
uusi ura urkenevi
laajemmille laulajoille,
runsahammille runoille
nuorisossa nousevassa,
kansassa kasuavassa."

Uusi suomalaisen tieteen saavutus

Helsinki. — (S-S) — Suomalaisen Tiedeakatemian helmikun kokouksessa professori N. J. Toivonen piti esitelmän kamferityypin yhdisteiden rakenne- ja molekyylimuotoa koskevan tutkimuksen historiasta. Samalla hän esitti omat uusimmat tutkimuksensa, joiden kautta näiden jo melkein puolen vuosisataa innokkaasti eri puolilla maailmaa tutkittujen yhdisteiden varsinainen molekyylimuoto on lopullisesti ja sitovasti selvitetty.

Viileä ilma on parempi ummehtunutta

Kylminä helmikuun iltoina on taipumusta siihen, että ikkunat suljetaan tiukasti ja pannaan kaikki lämpö "päälle".

Mutta kuuma, ummehtunut nukkumapaikka voi aiheuttaa nuhan ja unettoman yön. On parempi ottaa käytäntöön muutamia ylimääräisiä peitteitä ja nukkua hyvässä ilmassa — vaikka se onkin vähän koleahko aamulla ylösnoustessa.

Kalevalan kanteleen renesanssi Karjalassa

Kantele ja kansantanhut suosittuja

Karjalais-suomalaisessa tasavallassa, joka ennen oli taloudellisesti ja kulttuurillisesti takapajuinen maa, on tapahtunut voimakas henkisen ja taloudellisen elämän nousu neuvostovallan aikana. Kun tsaarin hallituksen aikana v. 1910 olivat opetusmenot Aunuksen läänissä 1 rupla 43 kopeekkaa henkeä kohden, olivat ne v. 1927 13 ruplaa, v. 1937 ne olivat 164 ruplaa ja vuonna 1947 — 300 ruplaa henkeä kohden vuodessa.

Rinnan tämän uudenaikaisen kulttuurikehityksen kanssa on ryhdytty vaalimaan ja tutkimaan vanhaa kansankulttuuria. Kansanrunouden ja -tietouden tutkimustyössä on tasavallassa suoritettu jättiläistyö. Neuvostovallan aikoina on Karjalan kansa saanut itselleen sellaiset laitokset, jotka ovat kyenneet näkemään kansan sisäiset ehtymättömät kulttuuriaarteet ja toimimaan niiden taiteenottajina.

Tämän ohella on ryhdytty edelleen kehittämään vanhaa kansantaidetta, kanteleen soittoa, laulua ja kansantansseja.

Kansan keskuudessa elävän laulurakkauden pohjalla on syntynyt useita mainioita kuoroja, jotka ovat saavuttaneet suurta suosiota ja tunnustusta tasavallan rajojen ulkopuolellakin. Tunnetuimpana näistä on mainittava Petrovskin piirin kolhoosinaisten kuoro, jota johtaa karjalainen talonpoika Ivan Ljovkin.

Nuoremman polven kanteleensoittajien keskuudessa muodostettiin jo yli kymmenen vuotta sitten säveltäjä ja runoilija Viktor Gudkovin johdolla "Kantele"-orkesteri, joka jo heti alkuun herätti suurta huomiota. Myöhemmin orkesteria on laajennettu ja sen yhteyteen perustettiin kuoro ja kansantanhuryhmä. Nykyään yhtye käsittää satakunta soittajaa, laulajaa ja tanssijaa, toimien nyt Valtion Filharmonian yhteydessä vakituisena valtion palkkaamana yhtyeenä.

Ohjelmiston valtavimman osan muodostavat karjalaisten ja suomalaisten säveltäjien kansalliset sovitukset ja karjalaiset ja suomalaiset kansanlaulut ja tanssit. Yhtyettä ovat auttaneet ohjelmiston laatimisessa Karjalais-suomalaisen tasavallan ansioitunut taiteen työntekijä Kalle Rautio, säveltäjät Lauri Jousinen, Helmer Sinisalo, Ruvim Pergament, Leonid Vishkarjev ja Natalia Levi.

Nämä säveltäjät ovat suurella huolella keränneet taiteen kansan musiikkia, kehittäneet sitä ja ottaneet sen monien parhaitten sävellyksiensä pohjasävyksi. Näin Kantele-yhtye on saanut oman, kansalleen läheisen laulu- ja musiikkiohjelmiston. Tältä pohjalta säveltäjät ovat luoneet myöskin muita huomattavia sävellyksiä. Ruvim Pergament on säveltänyt Kalevala-aiheisen "Aino"-sinfonian, Helmer Sinisalo Karjala-aiheisen kantaatin valtion Filharmonian jousiorkesterille, Kalle Rautio Karjalais-suomalaisen tasavallan kansallishymnin.

Myöskin kansantanhuryhmän esitykset ovat aitoja, koska ne ovat lähteneet kehittymään puhtaasti omaperäisistä suomalaisista ja karjalaisista tanhuista, katrilleista, ristukontrista, ristu-päreistä, Saariston polkista ja muista lukemattomista kansantanhuista, joiden ensimmäisenä ansiokkaana esittäjänä yhtyeen alkutaipaleella esiintyi karjalainen neitsyt Natasha Kondratjeva.

Kantele-yhtye on olemassaolonsa aikana varttunut ja kehittynyt ja vasta sen ansiosta on tultu huomaamaan, kuinka suuret soitannolliset mahdollisuudet on esiisiemme luomalla kanteleella. Niinpä yhtye on jo viime vuosina voinut ottaa ohjelmistoonsa sen monipuolistamiseksi vaikeata klasillistakin musiikkia — Tshaikovskin, Musorgskin, Glinkan ja muiden kuuluisuuksien sävellyksiä sekä Neuvostoliiton eri kansojen parasta musiikkia. Näin Väinämöisen ikihana helkkyvä kantele on päässyt täysiin oikeuksiinsa ja tunnetaan nyt kautta koko laajan neuvostomaan. Yhtye on esiintynyt Moskovassa, Ukrainassa ja muualla Neuvostoliitossa saavuttaen kaikkialla suurta suosiota.

Kansan ja Lönnrotin Kalevala

Muinaissuomalaisen kansan hengen aarteet kansanrunot kokosi Elias Lönnrot, kuten tiedetään Itä-Karjalasta. Lönnrotin käsityksen mukaan sijaitsi kansanrunojen varsinainen syntypaikka myös Itä-Karjalassa, tarkemmin sanoen Vienanmeren eteläpuolella, permalaisten asuttamilla seuduilla. Vienankarjalaiset olivat Lönnrotin mielestä permalaisten jälkeläisiä. Runojen alkuperäisenä sijaintipaikkana pidettiin myöhemmissäkin tutkimuksissa Itä-Karjalaa, onpa se ulotettu Uralin lähteillekin asti, mutta etupäässä selvällä, lähinnä K. Krohnin toimesta sijoitettiin kansanrunojen kehto länteen lähinnä Länsi-Suomeen. Tätä tutkimusten suuntaa tervehdittiin mielihyvin aikoinaan etenkin aitosuomalaisten keskuudessa, ja Kalevala tahdottiin osaltaan tämänkin kautta selittää eräänlaiseksi muinaissuomalaisten tosiasialliseksi tapain ja elämän kuvaukseksi.

Nuorempien Kalevalan tutkijoiden on jälleen pitänyt palata Lönnrotin lähteille ja he ovat alkaneet sivuuttaa etupäässä olettamuksiin perustuvia väitteitä kansanrunojen läntisistä syntypaikoista. Tutkimusten perusteellisuuden mukaan ja tieteellisiin tutkimuksiin perustuen ei mitenkään voitane Itä-Karjalan alueilta kieltää Kalevalan kehdon nimeä, ja eräiden tutkimusten mukaan nämä alueet ulottuvat myös vanhan Novgorodin alueille asti.

Uusin tieteellinen tutkimus on myös osoittanut, että Kalevala suinkaan ole säilynyt kansan muistissa sellaisenaan eheinä ja valmiina runoina, jotka Elias Lönnrot vain olisi koonnut Itä-Karjalasta eri runolaulajilta ja liittänyt ne yhdeksi ja kokonaiseksi eepokseksi, Kalevalaksi. Elias Lönnrotin suorittama kansanrunojen muovaaminen ja yhdistäminen valmiiksi runoteokseksi on ollut tohtori Vilho Kaukosen tutkimusten kohteena ja hän on tuonut uusia, sangen mielenkiintoisia piirteitä ja uutta lisävalaistusta jo ratkaistuna pidettyyn Kalevalan synnyn ongelmaan. Näiden tutkimusten valossa eivät Kalevalan runot ole varsinaisesti kansan itsensä muovailemia, vaan Lönnrot ennenkaikkea loi runonsirpaleiden ja säkeitten avulla Suomen kansalle eepoksen. Sitä tarvittiin toista sataa vuotta sitten, nousevan suomalaisuusliikkeen syntyessä, kansallisen itsetunnon herättämiseksi ja suomenkielisen kulttuurin luomiseksi. Silloin tarvittiin kansallisuutta todistamaan maailmalle, että kansallamme on mainio menneisyys ja että me olemme sivistyneitä ennen kaikkea. Meillä tarvittiin "Iliadin" ja "Odysseian" sekä "Niebelungenin laulun" ym. kansallisrunoelmien vastineita.

Tri Kaukonen ei suinkaan ole tullut tutkimuksissaan siihen tulokseen, että Lönnrot olisi runoillut omiaan Kalevalan säkeitä tai muuttanut kansanrunon vanhalla mitalla, sillä "miltei kaikille Kalevalan säkeille on osoitettavissa tarkat tai läheiset vastineet runomuistiinpanoista" huomauttaa tri Kaukonen, mutta osoittaa, että säkeet olivat Lönnrotille "eräässä mielessä rakennusaineistoa, jonka hän kirjallisen tavallisen kielen kautta, joiden avulla hän ilmaisee näkemyksensä, tunteensa ja kirjallisen tarkoituksensa". Tämän mukaan emme voi pitää Lönnrotia vain runojen kerääjänä ja niiden yhdistäjänä, vaan hän oli myös luovana runoilijana, joka teki Kalevalasta kokonaisuuden. Hän yhdisteli, muutti ja lisäili niin, että "periaatteessa jokaisella eepoksen kohdalla pienintä yksityisseikkaa myöten on toinen merkitysyhteys kuin siinä oli alkuperäisessä yhteydessä, josta Lönnrot on sen ottanut. Siten syntyi . . . kuvaelmasarja, joka ei ollut kenenkään kansanlaulajan mielessä, ja jolle Lönnrot antoi nimen Kalevala". "Sisimmältä olemukseltaan Kalevala on siten Lönnrotin eepos, Lönnrotin luovan hengen tuote. Eikä sen todenmukaisuusarvo ole suurempi kuin historiallisen romaanin. Samoin kuin Kalevala myös Juhani Ahon "Panu" on kuvitelma Suomen kansan muinaisista ajoista".

SNS-lehdessä on julkaistu tri Kaukosen mielenkiintoinen tutkielma "Miten voimme lähestyä kansanrunoutta", jossa hän havainnollisesti ja mielenkiintoisesti opettaa katselemaan ja tutkimaan Kalevalan sisältöä, ennenkaikkea "Sammon" arvoitusta niinkuin jotakin maalaustaiteen tuotetta. Hän valaisee siinä mm. Kaarle Krohnin tulkintaa Sampo-runon ja sen kuvitelmaksi muinaisista ajoista. "Tällaisen kuvitelman luominen oli mielekästä ja tarkoituksenmukaista joiltakin näkökannoilta, mutta voidaan kysyä, onko sellainen luominen runoudentutkimuksen tehtävä tai onko sillä edes runoudentutkimuksessa merkitystä".

Tutkielmansa lopussa tri Kaukonen sanoo:

"Elias Lönnrot on merkittävimmissä teoksissaan ja kirjoituksissaan maalannut Suomen kansalle valtavan kuvan Karjalasta runouden maana. Hän on kuvannut sen luontoa ja kansaa semmoisina, kuin hän näki ne matkoillaan. Keskeisinä hahmoina ovat runojen ruhtinaat omassa ympäristössään. Merkittävin maalauksen yksityiskohta on Lönnrotin eepos "Kalevala taikka vanhoja Karjalan runoja Suomen kansan muinaisista ajoista". Siinä hän esittää Karjalan eepillisen runouden semmoisena, kuin se hänestä näytti. Lönnrotin eepos on siten "runotaidetta", "maalauksen maalaus", "kuvan kuva". Se on kehoitus etsiä Karjalan eepillisiä runoja ja tutkia niiden suhdetta tekijään, sen aikaan ja ympäristöön, mikä ei ole runoutta, vaan on siitä vain sen aiheena".

Tri Kaukosen tutkimusten tulokset eivät suinkaan vähennä Kalevalan arvoa. Ne riisuvat sen yltä keinotekoisen, kansamme menneisyyttä muka kuvaavan historiallisen merkityksen, mutta taideteoksena sen arvo on edelleen kumoamaton. Eikä Elias

Akseli Gallen-Kallelan Kalevala-aiheinen "Sammon ryöstö".

Kalevala -- Suomen kansan kulttuuriperintö

Kalevalan päivän kunniaksi, jota traditionaalisesti vietetään helmikuun 28 pnä, julkaisemme otteita Neuvostoliitossa Kalevalan 100-vuotispäiväksi painetun suomenkielisen Kalevalan esipuheessa. Tämä esipuhe on pääasiassa Yrjö Sirolan käsialalla kirjoitettu, marxilaisella pohjalla laadittu tutkimustyö, mihin sietää erikoisesti tutustua Kalevalajuhliemme yhteydessä.

Kalevala on karjalaisen kansanrunouden valtava muistomerkki, joka kuuluu maailmankirjallisuuden aarteisiin. Sitä on täydellä syyllä verrattu sellaisiin kansaneepoksiin kuin kreikkalaiset Homeron kertomarunot Ilias ja Odysseia, islantilainen Edda, saksalainen Niebelungien laulu ym. Toiselta puolen Kalevala eroaa suuresti näistä kansaneepoksista. Se on ainutlaatuinen siinä, että se elää vielä tänäänkin kansan keskuudessa, että se on aitoa kansanrunoutta eikä feodaalista hovirunoutta, että sen runojen laulajat eivät ole olleet kierteleviä ammattilaulajia, vaan tavallisia kansan miehiä ja naisia, jotka lauloivat raskaan työn johtohetkinä, että laulajia on ollut tuhansia ja että laulut laulettiin suurella alueella, jossa vielä tänäänkin monet (eikä vain vanhat) niitä muistavat (vv. 1934—35 Neuvosto-Karjalassa kerätyt runot "seppo Ilmoillisesta" ja Väinämöisestä naisen hahmossa).

Kalevalasta voi myös nykyajan proletariaatti nauttia, nauttia paremmin kuin mitkään muut luokat. Vaikka tämä kansanrunous käsitteleekin asioita, jotka kuuluvat kaukaiseen menneisyyteen, voimme kuitenkin väittää, että luokkatietoinen, valistunut työväestö voi vapaimmin nauttia Kalevalan kansanomaisesta runoudesta, sen Kalevalan omaksumista kun eivät häiritse Suomen porvariston kansalliskiihkoiset tulkinnat eikä se markkinamelu, jolla porvaristo yrittää lyödä itselleen poliittista ja aineellista "mynttiä" Kalevalasta.

Kirjassaan "Kalevalan runojen historia" (1903) myönsi Kaarle Krohn, joka isänsä Julius Krohnin kanssa on Kalevalan erikoistutkijoita, että "Kalevalan runot perustuvat pääasiallisesti Venäjän Karjalan toisintoihin. Jos niitä vertaa Suomen Karjalan toisintoihin, niin näkee selvästi, mitenkä nämä jälkimmäiset ovat lyhyemmät, vähemmän kokoonpannut ja muutenkin yksinkertaisemmat" (siv. 21). "Vienan läänin paraat runopaikat ovat Vuokkiniemen ja Uhtuan pitäjät" (siv. 23), jossa Lönnrot löysi "esteettisesti eheimmät toisinnot". Näiden "runojen miltei koko vaellus ja kehitys on tapahtunut karjalaisen heimon mailla. Tämä on karjalaisten kieltämätön, aina tunnustettava ansio" (siv. 27).

Myöhempi s u o m a lais-karjalaisen kansanrunouden tutkija V. Salminen ("Suomalaisten muinaisrunojen historia", 1, 1934) toteaa saman: "Kalevalan laulumaiden sydän on kolmen Kuittijärven ja niiden latvavesien ympärillä. Sen harmaissa järvien rannoille rakennetuissa kylissä asuivat ne karjalaiset, jotka viimeisinä täydellisimpinä säilyttivät eepilliset kansanrunot" (siv. 67).

Vienan Karjalasta on kaikkiaan saatu noin 4,700 runotoisintoa, joissa on lähes 200,000 säettä. Näistä toisinnoista on Kalevala-aiheisia 1,060, muut ovat kertovia runoja, tunnelmarunoja ja loitsuja. Niiden henkilöjen lukumäärä, joilta runoja on saatu, nousee noin 600—700:aan.

Huomattava määrä kansan muinaisrunoja on löydetty entisestä Aunuksen läänistä, lähemmin sanoen Tulemajärven, Säämäjärven, Porajärven, Himolan, Paatenen, Repolan ja Rukajärven seuduilta.

"Jos tarkkaamme niitä Aunuksen seutuja, joilla karjalainen runo on säilynyt, huomaamme, että ne ovat myöhäisimpiin aikoihin asti pysyneet metsäkulttuurin maina: saloja, vaaroja, soita ja järviä . . . Niiden karjalainen kansa eli siihen aikaan, jolloin runoja ryhdyttiin ottamaan talteen, kaskiviljelyksestä, metsästyksestä ja kalastuksesta" (Salminen, sivu 4).

Huolimatta siitä että keräystyötä on Aunuksessa tehty vähemmän kuin muualla Karjalassa, on täälläkin jo tsaarivallan aikana otettu talteen noin 1,200 runoa (42,500 säettä), joista 265 Kalevalanaiheista. Mm. on Partaniemen kylästä saatu 484 säkeen mittainen Hiijolasta kosinta, "pisin kaikista yhtäjaksoisista Kalevalan-aiheisista runoista".

Kun tähän vielä lisää, että suuria runomääriä on kerätty Karjalan kannakselta ja Suomen Karjalasta sekä Inkerinmaalta, ja että Kalevala-aiheisia runoja on karjalaisen asutuspiirin ulkopuolelta löydetty vain vähän, niin ymmärtää, miksi Lönnrot pani Vanhan Kalevalan nimeksi "Kalevala taikka vanhoja Karjalan runoja". Myös tämän takia neuvostohallitus on Kalevalan 100-vuotisjuhlan yhteydessä nimittänyt Neuvosto-Karjalan Uhtuan piirin Kalevalan piiriksi.

Mikä on nyt Kalevalassa alkuperäistä kansanrunoutta ja mikä siinä on Lönnrotin osuus?

Suomalainen Kalevalan tutkija A. R. Niemi sanoo: "Jos tarkoitetaan Kalevalaa kokonaisena runoteoksena, on suurin osa Lönnrotin työtä, mutta jos tarkoitetaan sen episoodeja, on melkein kaikki kansan." Lönnrot itse sanoo halunneensa "sovitella ja liittää toinen toiseensa . . . kaikki, mitä runot senaikaisesta elämästä, tavoista ja vaiheista ovat tiedoksi säilyttäneet". Samoin hän sanoo erilaisten toisintojen käyttämistä: "Minä en voinut pitää enemmän toisen kuin toisenkaan laulajan järjestystä alkuperäisenä . . . Vihdoin kun ei yksikään yksityinen laulaja runontiedossa enää vetänyt vertoja minulle, arvelin minä itselläni olevan saman oikeuden, jonka vakaumukseni mukaan useimmat laulajat omistivat itsellensä, nimittäin saada järjestää runot sen mukaan kuin ne paraiten sopivat toinen toisensa kanssa yhteen, eli runon sanoilla: 'Itse loimi loitsijaksi, laikahtime laulajaksi', s.o. minä pidin itseäni yhtä hyvänä laulajana kuin hekin." Lönnrot asettui siis tavallisten runonlaulajain rinnalle, eikä hän koskaan tahtonutkaan olla muuta muussa paitsi eepoksen yhtenäisen juonen muodostelussa. Samalla hän kuitenkin myöntää, että "sovittamisessa on paljon mielivaltaa ollut". Eri laulajat olivat esittäneet samoja seikkailuja milloin Väinämöisen, milloin Ilmarisen ym. nimiin. Lönnrot on näitä nimiä verrattain vapaasti muutellut. Samoin on hän muutellut paikkakuntien nimiä, joihin tapahtumat ovat sovitetut. Lönnrotin työtä on tapahtumain keskittäminen Pohjolaan, samoin esityksen koristeleminen loitsurunoilla, jossa hän seurasi kansanlaulajain esimerkkiä. Välistä hän yhdisti aivan eri runojen kappaleita tai pani täytteeksi jonkun itse muodostamansa säkeen. Myös kielimuotoja ja oikeiskirjoitusta hän yhdenmukaistutti. Tärkeintä tietysti on hänen pyrkimyksensä liittää runot yhteen kokonaiseksi runoteokseksi. Eräässä kirjelmässään Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle (helmik. 7 p:ltä 1834) hän nimenomaan alleviivaa, että hän on koettanut tehdä Kalevalasta teoksen, joka vastaisi islantilaista Eddaa.

Tällä seikalla on kuitenkin vähemmän merkitystä runojen tieteelliselle arvioimiselle. Sen sijaan olisi erittäin tärkeätä todeta, kuinka paljon Lönnrotin työhön hänen Kalevalaa kokoonpannessaan ovat vaikuttaneet hänen kansalliset ja uskonnolliset sekä luokkakatsomuksensa. Vain marxilainen tutkimus, kun sillä on käytettävänään kaikki kerätyt aineistot, voi tähän kysymykseen lopullisen vastauksen antaa. Me voimme lausua vain olettamuksen, että näillä vaikuttimilla on epäilemättä osansa. Persoonallisesti saattoi Lönnrotia innostuttaa pääasiassa ihastus kansanrunouteen ja halu saattaa laulut mahdollisimman pian täydellisessä muodossa tunnetuiksi, mutta hän oli tietysti aikansa luokkaennakkoluulojen ja yhteiskuntapiirinsä pyrkimysten vaikutusten alainen. Hänen työnsä muuten osoittaa, kuinka ehdollinen on raja n.k. kansanrunouden ja taide-

(Jatkuu 5. sivulla)

PÄIVÄN PAKINA

Kansalliseepoksemme Kalevala

Jo ammoisista ajoista asti ovat ihmiset harrastaneet taidetta. Erinäiset luolapiirrokset osoittavat, että luolaihmiseillä on ollut taideharrastuksia, joissa he pääsivät jo hyviin tuloksiin. Tiedetään myöskin, että soittovälineitä, sellaista kuin rumpua, ovat ihmiset käyttäneet jo kaukana muinaisuudessa.

Geoloogiset löydöt osoittavat, että jo kivikauden ihmisillä oli verraten kehittynyt taidevaisto. Eräät kiviaseet ja luuesineet todistavat niiden muovaajilla olleen kehittyneen kauneustajun. Hautalöydöt myöskin osoittavat, että kivikauden ihminen on jo palvellut henkiä ja suorittanut erilaisia seremonioita tämän yhteydessä.

On aivan varmaa, että ennen kuin kirjoitustaitoa tunnettiin harrastivat ihmiset tarujen kertomista ja runoilivat. Tarut kehittyivät ja kulkeutuivat sukupolvesta sukupolveen. Niin myöskin runot. Tällä tavalla eri kansoilla on perintöinä kansantarut ja runot. Niissä kerrotaan heidän taloudellisista huolistaan, taisteluistaan ja ylistetään voittoja. Sankaruus on näytellyt aina suurta osaa kansanrunoudessa.

Skandinavialaisten Edda-runoissa kuvaillaan jumalien Odinin ja Torin elämää, jonka yhteydessä esitetään skandinaavialaisten kansojen siveysoppi ja elämänviisaus. Sankaruutta pidetään ihmisen kaikkein korkeimpana hyveenä.

Kreikkalaisten kansantarut Homeroksen Iliadin ja Odysseijan seikkailuista rakentuvat Troijan sodan käyntiin. Sankaruus tässäkin kansanrunoudessa on ylistetty ihmisen korkeimmaksi hyveeksi. Vilkkaudessaan ja jännittävyydessään on tämä eepillinen runoelma voittamaton.

Germaanilaiskansojen eepos Nibelungenlied kuvaa näiden kansojen sotaa ja sankaruutta.

Suomalaisilla on Kalevala, joka kuuluu maailmankirjallisuuden merkkiteoksiin. Se on käännetty useille vieraille kielille. Amerikkalainen kirjailija Longfellow sai Kalevalasta innostuksen ja kirjoitti sitä esikuvanaan käyttäen Hiawathan.

Ero aikaisemmin mainittujen kansallisten eeposten ja Kalevalan välillä on siinä, että edellisten sisältö kuvaa hallitsijoitten käymiä sotia ja yleensä muinaisajan yläluokkaa kun taas Kalevalassa kerrotaan varsinaisesta rahvaasta. Vaikka Kalevalan kirjoittaja Lönnrot onkin lisännyt näihin runoihin paljon omastaan, niin kuitenkin ne perustuvat kansanrunouteen. Jos Homeroksen runot lennokkuudessaan voittaisivatkin Kalevalan, niin kauneudessaan ei Kalevalaa voita yksikään kansalliseepos. Brittiläisessä tietosanakirjassa sanotaan Kalevalasta mm. seuraavaa:

"Kalevala on mahdollisesti eri aikoina sommiteltu eri laulajien toimesta, mutta kaikesta huolimatta siinä ilmenee Suomen heimon uinuvat perinnäistavat, joissa symbolismi ja realismi ovat sopusoinnussa tämän kansan vaistoille. Kun muissa maailman eepoksissa verenvuodatus on etutilalla, niin Kalevala sensijaan on luonteeltaan rauhallinen, lyyrillinen ja vieläpä kotoinen, jossa eri tilanteiden kuvauksessa moraalinen kauneus ja romanttinen paatos pääsee etutilalle . . ."

Kalevala on Suomen kansan arvokkain kulttuurituote. Suomen porvaristo on hyvin käsittänyt tämän ja on käyttänyt eri tilanteissa Kalevalaa luokkapyyteittensä palvelukseen. Näin kansan omaa runoelmaa on käytetty kansaa vastaan.

Nyt kun Suomen marxilainen työväenliike on poliittisesti kypsempi ja on siitä syystä kykenevämpi oikealla tavalla arvioimaan Kalevalan arvon, on se myöskin kiinnittänyt suuren huomion tähän merkkiteokseen. On merkille pantavaa, että Suomen virallisella taholta ei ole Kalevalaa koskaan tehty niin arvokkaalla tavalla tunnetuksi muille kansoille kuin Karjalan-Suomen Neuvostotasavallan toimesta on tehty. Siellä on myönnetty valtion varoja Kalevalan tutkimiseen ja samalla on perustettu mm. Kantele-yhtye tanssiryhmineen. Se on tehnyt vierailumatkoja eri puolille Neuvostoliittoa ja saanut osakseen suurta huomiota.

Vasta viime vuosina on Canadan suomalaisessa työväenliikkeessä ryhdytty käytännöllisiin toimenpiteisiin toimenpiteisiin Kalevalan tunnetuksi tekemiseksi ja Kalevalan 100-vuotispäivänä järjestetään juhlia eri puolille maata. On varmaa, että vielä vasemmistolaisvaikutteena ilmenevä vastenmielisyys Kalevalaa kohtaan tulee katoamaan ja kansamme suurin eepos saa taholtamme sille kuuluvan arvon. — Uoti.

UUTUUS . . .

Kirjallisuuden harrastajille

Sirola-Opiston Oppilaskunnan Julkaisu 1948

Runsas kuvitus - 78 sivua

Hinta $1.00

Sisältäen oppilaskunnan ja opettajien kynäntuotteita opiston toiminnasta, pieniä kertomuksia, runoja ja pakinoita.
Hankkikaa itsellenne tämä ajankohtainen kirjanen.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

Box 69 Sudbury, Ont.

CLUB NEWS

FACTS ABOUT FINLAND

By Americus

The events — the re-appearance of the reactionary, fascist elements as an active force and the plotters of an armed coup — related in previous installments, took place during the interim of the Armistice Agreement and the Peace Treaty.

The Armistice agreement, designed as the political basis for the rehabilitation and reconstruction of the country, left a number of details and provisions that were not final. While it was true that some of these details were defined and clarified in the carrying out of the armistice terms, a final and definitive settlement was not achieved until the formal signing and subsequently the ratification of the Peace Treaty.

This Peace Treaty was drafted at the Paris Peace Conference, held during July-October, 1946. Finland, just as other satellites of Hitler-Germany, was invited to attend the Conference and sent a delegation of seven, headed by Premier Mauno Pekkala. This Conference, however, became the first proving ground of Finland's reactionaries and the resurgence of their anti-Soviet policy. Although it was quite clear to all that Finland could not hope to gain anything by coming to this Conference with demands for "concessions" that were quite obviously designed and aimed against the Soviet Union, the reactionary bourgeois and social-democratic majority of Finland's peace delegation made a determined effort to "muddy the waters" of Finno-Soviet amity, and in this effort these Finns received the very active support of the Anglo-American bloc. These efforts failed, of course, but it was still another indication of the extreme hostility of the rightist elements that Soviet representatives at Paris could not fail to notice. The firm stand of the Peoples' Democrats at Paris served to blunt this renewed attack against the Soviets, but then the furious campaign of the reactionaries at home against the Peoples' Democrats and especially the Communists again worsened the situation.

It was in this atmosphere that the Peace Treaty with the Soviet Union, the Byelo-Russian Soviet Republic, the Ukrainian Soviet Republic, Great Britain, the Dominions, India and Czechoslovakia was signed in Paris on February 10, 1947. It made only very slight changes in the Armistice Agreement. And little else was expected by those "in the know" in Finland, as yours truly was able to confirm during his visit in Helsinki during January and February of that year.

Great Britain ratified the Peace Treaty in the beginning of May. The Soviet ratification came on August 29, and it finally became effective on September 15, 1947, thus ending Finland's existence under the watchful eyes of the Allied Control Commission. The Treaty became effective with the provision that for a period of not more than 18 months the Ministers of the British and Soviet Governments will exercise control over the execution of its provisions.

(To Be Continued)

Competition Plays Were Shown Again Sunday

Alerts A. C. reporting! The two plays our Finnish folks competed in the Drama Festival with, "The Late Miss Cordell" and "Brothers in Arms" were presented again Sunday night to a very appreciative audience at the Finnish Hall. Both plays went well judging by the generous applause at each curtain.

After the plays some films were shown, thanks to the kind generosity of Arne Ritari, who had taken the films on his recent trip about the European countries. They were in beautiful technicolor and most interesting! He also showed us an excellent movie he had taken of the "liittojuhla" at Kirkland Lake last summer.

Preparations for the Alerts "yuosijuhla" are under way and from all respects it promises to be a very entertaining one. Remember the date, folks, and keep the evening of March 13th open for you won't want to miss this program of all programs!—M. H.

Georgian Boys' Lot is Unhappy One This Week

Montreal. — Boys, be glad you're not a Georgian. Not this week, anyhow. That's when all the male students of Sir George William College will be running like mad to try to get away from the pursuing co-eds.

You see — this week is (ugh!) Sadie Hawkin's week.

Starting yesterday, Monday, and all through the week it's the women who are going to pay.

Giving free reign to female whims is going to have all sorts of consequences.

We can see the girls campaigning now for a Sadie Hawkins' Month and (awk!) a Sadie Hawkins' Year!

Just look at some of the things that are going to happen to the Georgian males:

Throughout the week Georgian girls will be well stocked with the best matches with which to light the man's cigarette, whenever he so desires.

The girl must carry the man's books, and other excess luggage.

The girls will at all times open the door for the man.

She will also help him on with his coat, help remove his rubbers, keep a comfortable seat for him at Humanities and hand in a card for him at Social Science 101.

Imagine all this happening to a hapless male!

It is also a rule that any infringements of the above fair and honorable dictates will warrant harsh punishment and an appearance before the Faculty Council.

Needless to say for Al Capp fans, all this stems from Lil'l Abner artist's origination of Sadie Hawkins' Day at Dogpatch, when all the spinsters chase the bachelors and the catcher mates with the catched.

As if the co-eds hadn't made all the above tough enough on the poor males, just have a glimpse at the events the girls have lined up for the evenings of the week:

Monday: They elected a "Li'l Abner."

Tuesday: girls bring bags of peanuts, choose own swain, take them to movies.

Wednesday: girls play the boys at a basketball game, are hosts at a splash party afterwards.

Thursday: supper, girls bring the food.

Friday: dance in Budge Hall, girls invite their boyfriends, pay all the bills.

Now aren't you glad you're not a Georgian!

Ihminen No. 503-42

KIRJ.

Arvo Turtiainen

421 sivua

Alennusmyyntihinta $1.35

Omistettu rinnaltamme kaatuneille

KATRI VALALLE
K. H. WIIKILLE

★ **ARVO TURTIAINEN**, oloissamme harvinaisen määrätietoinen runoilijapersoonallisuus, osoittautuu tässä suorasanaisessa teoksessaan, joka sisältää päiväkirjan muodossa vankilamuistelmia ja -kokemuksia, erittäin tarkaksi havainnoitsijaksi ja psykologiksi. Se synkkä todellisuus jota teos kuvaa — vankilan karu ilmapiiri ja sen jurot, omalaatuiset ihmiset — on syvällisen persoonallisen elämänkäsityksen valaisema, mikä antaa teokselle erikoisen omaperäisen arvon. Vapauden ja ihmisyyden voimakkaana julistajana **TURTIAINEN** puhuu kielellä, joka on vapaa teennäisyydestä ja turhasta marttyyriudesta; hän säilyttää tässäkin teoksessaan edelleen syvästi sosiaalisen peruslaatunsa — miehekkään rehellisyytensä ja totisen ehdottomuutensa — joka on hänen runoilijakutsumuksensa. Siksi näitä rehellisen miehen päiväkirjanlehtiä lukee mielellään ja niiden sisällöstä ottaa omakseen paljon.

★ ★ ★

★ *Tilatkaa joko kirjakaupastamme tai paikkakuntanne asiamiehemme kautta.*

Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Bachelors Lot was Hard One

In ancient Sparta bachelors were deprived of the delight of watching the Spartan maidens at their annual gymnastic exercises and were further humiliated by being compelled to march through the marketplace in the dead of winter, completely disrobed, singing songs which ridiculed themselves.

In Rome unattached males were punished for allergy to matrimony by being barred from baths, denied admission to the Coliseum and given the equivalent of the Bronx cheer every time they appeared in public.

In England of the 17th century, taxes on bachelorhood were so severe that the marriage-shy citizen was literally forced to abandon the solitary way of life to protect himself against financial ruin.

In France of the 18th century, resistance of romance was penalized by exclusion from the "privilege of bearing arms or armour in defense of the country" — an honour which no Frenchman would dare deny himself.

A Jewel of Wisdom

"The great essentials of happiness are something to do, something to love and something to hope for."

Quebecin maakunta ostaa 900 neliömailin alueen

Quebec. — Noin 228 vuotta takaperin lahjoitti silloinen Ranskan kuningas Mississipin löytöretkeilijän, Louis Jollittin appiukolle 900 neliömailin laajuisen alueen St. Laurence-lahden pohjoisrannalta asutustarkoituksia varten. Francois Bissot sai täten erään niistä lukuisista läänitysalueista, jotka jäivät käyttämättä niihin tarkoituksiin, joita varten ne oli lahjoitettu. Tämä valtava maakaistale ulottuu ainoastaan kuuden mailin etäisyyteen St. Lawrencen rannasta ja on noin 150 mailin pituinen St. Lawrence-lahtea vastaan, Anticosti-saaren läheisyydessä. Tämän de Minganin läänitysalueen nykyiset omistajat asuvat Englannissa, eivätkä ole tehneet oikeastaan mitään sen kehittämiseksi ja se on muodostunut esteeksi maakunnan pohjoisten alueiden luonnonrikkauksien hyväksikäyttöä vastaan.

Maakuntahallitus on sen johdosta esittänyt lainlaatijakunnalle lakiehdotuksen tämän feodaaliajan jätteen ostamisesta maakunnalle tai ellei kaupoista sovita, sen takavarikoimisesta maakunnan omaisuudeksi. Alueella väitetään olevan runsaasti vesivoimia, mineraaleja ja metsiä. Eri tahoilta saatujen tietojen mukaan väitetään alueen hinnan vaihtelevan 900,000 dollarista kolmeen miljoonaan. Ellei hinnasta sovita ja alue pitää takavarikoida maakunnalle, määrittelee erikoinen sovintotuomiolautakunta alueen hinnan.

Tämän alueen väitetään olevan Labradorin, Ungawan ja muiden alueiden rauta- ja titaanirikkauksien kehittämisen esteenä. Sen lävitse pitäisi mm. rakentaa rautatie Lake Allardin titaanialueelle, jossa todetaan olevan 50 miljoonaa tonnia arvokasta titaanimalmia.

Kansallisaarteemme Kalevala

Kirj. Lyyli Hurme

Meillä suomalaisilla on todellakin syytä olla ylpeitä omistaessamme sellaisen kansallisrikkauden kuin Kalevalan. Ainoastaan kreikkalaiset voivat siinä suhteessa kilpailla kanssamme Homeroksen sankarirunoilla.

Sata vuotta on kulunut uuden Kalevalan painoksen julkaisemisesta ja siinä kansallistarustomme viimeinen keräilijä Elias Lönnrot täydensi edeltäjiensä työn, kooten ja sovittaen esihistorialliset kansamme tarut, laulut ja loitsut nykyiseen muotoonsa. Meidän on nyt niin äärettömän helppo ja mieluisa ottaa tuo loistoteos käteemme ja lukea sen lehdiltä outoa ja ihanaa runoutta. Mielikuvituksella varustettu henkilö voi loihtia eteensä ihania, outoja kuvia ja traagillisia tapahtumia. Omalta kohdaltani minua aina järkyttää runo-osa Lemminkäinen, Lemminkäisen äidin suru, kun hän Tuonelan joen rannalla herättelee henkiin poikaansa. Siinä on niin syvästi kuvattu äidin usko ja rakkaus, että sen suuruuden pohjaan ei jaksa nähdä.

Akseli Gallen-Kallelan maalaama "Lemminkäisen äiti Tuonelan joella".

Mutta tuskin monikaan syventyy ajattelemaan, mikä jättiläistyö on suoritettu sovittelussa esihistoriallisten esi-isiemme tavat ja kohtalot sujuvaksi runoksi. Se työ ei valmistunut yhden vuosikymmenen aikana eikä yhden runomuistajan tai loitsukertojan muistoista, se oli vaivaa, aikaa ja sovittelukykyä kysyvää työtä. Aiheet piti kerätä eri osista Suomea ja kulkea ristiin rastiin myös Venäjän Karjala, mutta Paikkarin Elias kykeni tuon työn suorittamaan.

Hänellä on kyllä ollut edeltäjiä tuolla työsaralla, mutta he olivat joko väsyneet kesken tai jättäneet työn jälkeen tuleville. Noista edeltäjistä mainittakoon kaksi alku-uranuurtajaa. Yksi heistä on tri Sakarias Topelius ja hänen ansiokseen mainittakoon, että hän jo vuosina 1822-1831 ilmestyneillä runokokelmillaan "Suomen Kansan Vanhoja Runoja kuin myös Nykyisempiä Lauluja" osoitti ensimmäisen tiedon Kalevan runojen kotipesästä. Jo sitä ennen oli professori Reinhold von Becker koonnut Väinämöisestä muutamia runoja, jotka hän julkaisi "Turun Viikko-Sanomissa" suorittuaan ne jonkinlaiseen runojärjestykseen ja tämä oli ensimmäinen yritys sitä laatua. Tämän johdosta Elias Lönnrot onkin aikoinaan lausunut, että "ehkä ilman noita kahta miestä Kalevala-runot olisivat pysyneet piilossaan".

Samoin hän on kertonut, että runojen rikkain löytöpaikka keräilijöille oli Vuokkiniemen pitäjä Vienan, eli Arkankelin läänissä (kuten nimet sata vuotta sitten kuuluivat), Jyskyjärvellä, Paanajärvellä, Tuoppajärvellä sekä myöskin Repolassa Aunuksen läänissä, missä asui suomensukuisia heimoja. Rajan yli tultua Suomen puolelle oli hyviä runojen löytöpaikkoja Ilomantsissa, Suojärvellä, Suistamossa, Impilahdella Sortavalassa ja rantamaata myöten aina Inkeriin asti.

Aikakirjat kertovat, että ensimmäinen Kalevala painettiin v. 1835. Sen jälkeen vielä useat asiaan innostuneet runokeräilijät yrittivät sitä täydentää tekemällä keräysmatkoja joko omilla varoillaan tai silloin jo toimineen Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran avulla.

Mutta Elias Lönnrotia, tuota Paikkarin torpan unohtumatonta poikaa saamme lopullisesti kiittää siitä runoaarteesta, mikä Kalevala nyt on ja mikä nykyisen runorunsauden käsittävänä ilmestyi v. 1849. Vuosisadan aikana siitä on otettu uusia ja taas uusia painoksia, aina vaatimattomasta hienoon koru-Kalevalaan asti.

Monia hauskoja kaskuja kiertelee vieläkin kansan keskuudessa Lönnrotin vaatimattomuudesta, kun hän harmaassa kotikutoisessa sarkapuvussaan kierteli kansan keskuudessa, joutuen usein huvittaviinkiin tilanteisiin. Nuoret, maaseudulle lomalle tulleet ylioppilaat joutuivat usein kiusallisiin tilanteisiin pilkatessaan tuntematonta, "pässinpökkimiin" pukeutunutta ukkoa ja lopulta huomasivat hänet opettajakseen. Lönnrot toimi Helsingin yliopistossa suomen kielen ja kirjallisuuden professorina.

Yksi kasku noilta ajoilta on painunut muita selvemmin mieleeni. Jossain sydänmaalla runonkeräysmatkoillaan ollessaan oli Lönnrot eräänä kauniina päivänä kävellyt maantiellä. Asemalta "käpsäkkiään" kantaa retuuttava ylioppilas huomasi hänet ja huusi: "Hei, äijä! Saat 25 penniä jos kannat käpsäkkiäni, kun ei tässä korvessa saa edes 'isvossikkaakaan'." "No, saahan tuota kantaa", tuumi Lönnrot. "Mihin maisteri on matkalla?" Maisteri mainitsi talon ja sattui niin, että se oli juuri sama talo, missä Lönnrot vieraili. Voitte kuvitella maisterin mietteet, kun hänelle perillä esitettiin kuka hänen "käpsäkkinsä" kantaja oli. Lönnrot kuitenkin oli verrattain hyvällä tuulella ja tuumi, että "aina kun maisteri tarvitsee kantajaa, kutsuu vain minut".

Lönnrotin kunniaksi on hänen oman kansansa ja vieraittenkin maiden ihmisten nähtävänä muistopatsas hänen nimelleen omistetussa puistossa Helsingissä.

Lopuksi lainaan tähän Kalevalan viimeisestä runosta jonkun säkeen:

"Elkätte hyvät imeiset
Tuota ouoksi otelko,
Jos mä, lapsi, liioin lauloin,
Pieni pilpatin pahasti!
En ole opissa ollut,
Käynyt mailla mahtimiesten,
Saanut ulkoa sanoja,
Loitonpata lausehia."

Port Arthurin TLC:n kokouksessa on korostettu järjestämistyön tarvetta

Port Arthur. — Tämän kaupungin Trades and Labor Councilin varsinaisessa kokouksessa viime tiistaina esittivät edustajat Faithful, Quinn ja Hill selostuksen tammikuussa pidetystä Ontarion Federation of Laborin vuosikokouksesta. Sen johdosta päätettiin ehdottaa Fort Williamin TLC:lle ja yleensä kaikille AFL:n unio-osastoille, että ryhdyttäisiin yhteistoimintaan painostaaksemme, että AFL:n johto ja sen alaiset kansainväliset uniot lähettäisivät järjestäjiä työskentelemään tässä piirissä. Vaatimus on sellaisenaan rivijäsenten vastaus AFL:n ja sen unioiden johtaville elimille, jotka ovat korottaneet ja vaativat edelleen pääverojen korottamista. Esimerkiksi kirvesmiesten unio on tähän mennessä maksanut 75 senttiä kuukaudessa pääveroa kansainväliselle uniolle, jolle union paikallisosastojen on nyt lähetettävä dollari kuukaudessa jäseniltä perityistä jäsenmaksuista ja tämä koskee myöskin metsä- ja sahatyöläisten union jäsenistöä. Jokaisessa tapauksessa merkitsee tämä pääveron lisäys sitä, että entistä enemmän näitä varoja lähetetään Yhdysvaltoihin, eikä käytetä järjestämistyöhön täällä. Hyvin harvoin saadaan rajan takaa mitään apua työtaisteluita ja järjestämistyötä varten. Tämänlainen menettely on käsitettävä loukkaukseksi unioiden canadalaisten jäsenten oikeuksia ja etuja vastaan.

Kaksoiskaupungeissa on kuluneen vuoden aikana järjestetty useita uusia unioita, mutta vieläkin on järjestämättömiä työaloja. Järjestymättömien järjestämistä ei saa lyödä laimin, jos mielimme lujittaa työväen taisteluvoimat lähestyvän pulan varalle, joka on täällä jo selvemmin havaittavissa kuin monilla muilla paikkakunnilla, todettiin keskustelussa.

Canadian Cancer Societyn paikallisessa neuvostossa TLC:n edustajana toimiva A. T. Hill tiedoitti, että neuvoston toimesta toimitettiin äskettäin yleinen tarkastus paikallisen General-sairaalan syöpäklinikassa, jonka kojeita on lisätty ja uusittu. Siitä huolimatta ilmenee klinikassa vieläkin puutteellisuutta koska neuvoston taholta on jouduttu lähettämään useita potilaita Torontoon. Yhdistys valmistuu nyt jäsenryntäykseen, joka on samalla rahoittamisryntäys, johon valmistautumista varten on esitetty elokuvia lukuisissa paikoissa. Radio-ohjelma ja yleiset joukkotilaisuudet alkavat maaliskuun lopulla. Ryntäyksen varsinainen alkamistilaisuus pidetään täällä Colonial-teatterissa huhtikuun ensimmäisenä sunnuntaina.

Kokous päätti myöskin tehdä lahjoituksen Parisin kutomalakkolaisten taistelun tukemiseksi ja kieltäytyi hyväksymästä sitä maakuntahallituksen selitystä, joka on annettu poliisivoimien lakkopaikalle lähettämisen johdosta. Samoin tehtiin selväksi, että sanomalehdistön lukijoilleen antama käsitys erään rikkurin kuoleman syistä on kokonaisuudessaan väärä. Kuolemansyyn tutkimus on todennut, että kuolema tapahtui luonnollisista syistä.

Kokous hyväksyi myöskin Internationaal-osuusliikkeen kutsun osallistua elokuva- ja luentotilaisuuteen perjantaina t.k. 25 pnä. Noin 30 edustajaa lupasi mennä tilaisuuteen. — ATH.

Naistenpäiväjuhla Torontossa pidetään maalisk. 6 pnä

Toronto. — Toronton naisten kerhon kuukausikokous, joka tavallisesti pidetään kuukauden viimeisenä maanantaina, on nyt tällä kertaa muutettu sunnuntaiksi, siis 27 päiväksi, klo 4 ip. Koska sattui, ettei haalilla ole silloin mitään niin naiset päättivät käyttää tilaisuutta hyväkseen ja järjestää kokouksensa yhteyteen oikein rattoisan seurustelullan. Siellä voisivat olla miehetkin mukana. Sinne on järjestetty kaikenlaista ajanvietettä, seurapeleja ym. Useilla muilla paikkakunnilla miehet aina osallistuvat naisten kerhon kokoustilaisuuksiin, niin miksei se kävisi täälläkin. Lapsiakaan ei ole unohdettu, heillekin on järjestetty jotain, aivan pienille noin 2—6 vuoteen luetaan satuja ja vähän suuremmille on jotain muuta hauskaa. Siis naiset, äidit, tulkaa ja tuokaa lapset ja miehet mukananne.

Maalisk. 6 p:nä vietetään Don-haalilla Kansainvälistä Naistenpäivää monipuolisella ja arvokkaalla ohjelmalla. Koska päivää vietetään tänä vuonna rauhanjuhlan merkeissä niin on juhlakomitea yhdessä naisten kerhon johtokunnan kanssa koettanut saada ohjelmankin tarkoitustan vastaavaksi. Siellä tulette näkemään ja kuulemaan jotain aivan erikoista. Mm. iäkäs työläistoveri Mäkelä, joka on tullut Suomesta asti tänne vierailemaan lastensa luo, puhuu Suomen oloista.

Siis pitäkää nämä molemmat tilaisuudet mielessänne ja saapukaa oikein joukolla haalille. — L. J.

Canadan kaunoluistelun mestaruudet

Ottawa. — 18-vuotias torontolaistyttö Suzanne Morrow voitti täällä pidetyissä kahden päivän kilpailuissa Canadan naisten kaunoluistelumestaruuden ja 21-vuotias vancouverilainen Roger Vickson voitti miesten sarjan mestaruuden. Vickson oli ainoa eiontariolainen, joka voitti mestaruuden sillä muut 9 mestaruutta joutuivat ontariolaisille. Naisten sarjassa oli 11 kilpailijaa ja miesten sarjassa 4.

Miss Morrow kilpailee maalisk. 4 ja 5 pnä Philadelphiassa pidettävissä Pohjois-Amerikan mestaruuskilpailuissa. Viime vuonna ammattilaiseksi ryhtyneen Barbara Ann Scottin kruunusta kilpailessa sijoittui 20-vuotias torontolainen Patsy Earl toiseksi, saaden 10 pistettä Suzannen 11 vastaan. Muut sijat voittivat Jeanne Matthews Vancouverista, Marlene Smith Niagara Fallsilta ja Vera Virginia Smith Torontosta. Joyce Salo Sudburysta osallistui junior-sarjan kilpailuun ja sijoittui pakollisten kuvioiden suorituksessa kuudennelle tilalle, ollen vapaavalinnallisten esitysten jälkeen kolmannella tilalla.

"Kävipä mestaruuteen nähden miten tahansa, olet Sinä kuitenkin meidän mestarimme", sanoi Sudburyn pormestari W. S. Beaton miss Salolle lähettämässään rohkaisusähkeessä.

Kirklandlakelaisten hiihtokisat pidetään ensi sunnuntaina

Kirkland Lake. — Täkäläinen v.- ja u.-seura Jymy järjestää jäsentenväliset hiihdot Kirkland Lakella t.k. 27 pnä, klo 1 ip. miesten jäsentenvälisestä kiertopalkinnosta 5 km. matkalla. Naiset kilpailevat kiertopalkinnostaan 1 km. matkalla.

Koettakaapa kaikki seuran jäsenet, niin miehet kuin naisetkin, saapua hiihtämään, että tulisi tiukka kilpailu näiden kiertopalkintojen suhteen. Kilpailuihin voi osallistua jokainen jäsenmaksunsa täysin suorittanut jäsen.

Alle 15-vuotiaille pojille on myöskin järjestetty yhden kilometrin kilpailu. Koettakaapa siis pojat, Kalevi, Alpo ja muut, saapua koettamaan oikein olan takaa, kuka tämän potin korjaa. Niin miesten kuin naistenkin kilpailuissa jaetaan kolme palkintoa kussakin ja poikien kilpailussa jokaiselle osanottajalle.

Eiköhän riennetä sunnuntaina oikein joukolla katsomaan kutka ovat tämän seudun parhaat hiihtäjät. Kysymyksessä saattaa olla samalla myöskin tämän talven viimeiset kilpailut näillä maip. — Geo. B.

IHMEELLISTÄ KALASTUSTA

Ruotsissa Kalskronan äskettäin sattuneen suuren tulvan yhteydessä kerrottiin, että eräs kaupunkilainen, mentyään asioimaan kellariin, sai rotanloukustaan kaksi ahventa.

— Yli 10,000 hämähäkkilajia tunnetaan.

Jymyn kokouksessa keskusteltu monista asioista

Kirkland Lake. — V.- ja u.-seura Jymyn kokouksessa keskusteltiin seuraavista asioista: Päätettiin ottaa selvää, että minkälaisen palkinnon Yrityksen tytöt voittivat. Jätettiin johtokunnan huoleksi. Keskusteltiin Beaver Lakelle lähetettyjen hiihtäjien matkakuluista. Johtokunnan esitys hyväksyttiin lippuäänestyksellä.

Hiihtäjillä oli vähän epäselvyyttä tk. 6 p:nä pidetyissä hiihtokilpailuissa. Ei tehty mitään päätöstä, ennenkuin saadaan liittotoimikunnalta selvyys.

Valittiin 5-henkinen johtokunta tulevalle toimintakaudelle ja 2 jäsentä varalle. Päätettiin tiedustella Timminsistä, jos meille luovutetaan kilpailuoikeudet Kuluttajat-pokaalista ja otetaan osaa kustannuksiin. Päätettiin lainata rahaa SJ:n osastolle, että se ostaa poikatalon kämpän Kenogamilta. Jymy on oikeutettu perimään vuokran kämpästä siksi, kunnes velka on maksettu.

Päätettiin kiittää Vapaudessa Eino Mommon keräyksestä sekä myöskin kaikkia lahjoittajia lahjoituksistaan Beaver Lakelle menevien hiihtäjien matkakuluja varten. $5 lahjoitus päätettiin tehdä SCAUL:n haasteryntäyksen hyväksi. Kehoitamme kaikkia ottamaan huomioonsa, että kun saatte haasteen niin maksatte itsekukin vointinne mukaan. Näin menetellen saamme tämänkin asian onnistumaan. — O. R.

Opintokurssit alkaneet K.-Lakella

Kirkland Lake. — Opintokurssit alkoivat täällä aivan kuin yllättäen, koska niin myöhään kuin tk. 13 p:nä osastomme kokouksessa saimme tiedon, että kurssit alkavat täällä tk. 17 p:nä. Otimme kurssit vastaan avosylin, vaikkakin ilman minkäänlaisia valmisteluja.

Tov. Korhosen saavuttua haalille pidimme kokouksen, jossa valittiin 5-henkinen komitea järjestämään kurssilaisten iltaman kuluvan kuun 27 p:n illaksi, koska se on ainoa sopiva ilta tätä tilaisuutta varten. Valittiin myöskin "aikapoika" ja allekirjoittanut valittiin kirjoittamaan lehteen kurssien aikana.

Osanotto kurssien ensimmäisenä iltana oli kohtalainen, mutta toivomme vielä parempaa. Sinäkin toveri, saavu kursseille ja tuo tuttavasikin tullessasi.

En lähde tämän pitemmästi kertomaan kurssien pitäjästä enkä niiden yksityiskohdista. Sen voin kuitenkin todeta, että Korhonen on mies paikallaan. Hän pistää välliin huumorisen sutkauksen, että koko joukko rähähtää nauruun. Allekirjoittanut tuli ainakin sellaiseen johtopäätökseen ensimmäisestä illasta, että nämä kurssit loppuvat kesken. Niin suuri oli tiedonhaluni kaikessa tietämättömyydessäni.

27 p:n iltamasta lähempi selostus tuonnempana. Kursseilla tavataan. — Kurssilainen.

PERUSTEELLISTA OPISKELUA

— Miten sujuu sinun poikasi koulunkäynti?

— Erinomaisesti. Hän on niin tunnontarkka, että käy joka luokkaa kahteen kertaan.

BC:n metsämiehet yhtykää työalanne unioon

Vancouver. — Tämän kaupungin metsämiehillä on ollut pitkä joululoma, sillä monet miehet joutuivat tulemaan pois kämpiltä jo aikaisin marraskuussa, kun kämpät suljettiin ja siitä saakka ovat pojat saaneet olla kaupungissa. Suurimpana syynä on se, että täällä länsirannikolla on ollut erikoisen kylmä ja luminen talvi, jollaista eivät paikkakuntamme asukkaat muista ennen olleen. Tätäkin kirjoittaessa on koko päivän satanut lunta ja lumen paljouden takia kämpät ovat kiinni.

Joillekin kämpille on viety miehiä, vaikka kuuluu olevan lunta aina 3½ jalasta 5 jalkaan asti. On muuten ihme, ettei tästä lumen paljoudesta ole vielä syytetty Stalinia tai Moskovaa.

Toinen syy, miksi kämpät suljettiin aikaisin syksyllä, on se, ettei puutavaralla ole ulkomaista kysyntää. Tukkeja on kaadettu niin paljon, että ottaa puolikesään saakka, ennenkuin sahat ehtivät niistä valmistamaan lautatavaraa. Kaikesta päättäen näyttää siltä, että ulkomaamarkkinat ovat pienentyneet ei vain puutavaran, vaan yleensä kaikkien tuotteiden suhteen. Tilanne kärjistyy päivä päivältä, työttömien armeija kasvaa yhä suuremmaksi ja leipälinjat pitenevät. Tämä rupeaa olemaan taas sitä Bennettin aikakautta, nälkäkuuria, jolloin työnvälitystoimistojen taulut pysyvät mustina. Ei ole vientiä kämpille ei muihinkaan töihin. Miehiä seisoskelee työnvälitystoimistot täynnä aamusta iltaan toivossa, että jotain ilmestyy mustille tauluille. Miesten kasvoilla näyttää olevan huolestunut ilme, huoli työstä ja toimeentulosta on painava.

Metsämiehet, liittykää mukaan ammattialanne unioon, Woodworkers Industrial Union of Canadaan. Yhtenäisinä voimme paremmin taistella palkkojen ja olosuhteiden parantamisen puolesta. WIUC on se oikea unio, johon jokaisen metsämiehen tulee kuulua. Se ajaa meidän työläisten etuja tänä päivänä. — RTL.

Osuustoiminnallinen kansankonsertti on tulossa Timminsissä

Timmins. — Eri kansallisuuksien joukkojärjestöjen edustajista Workers Co-op:n valistuskomitean johdolla muodostettu konserttikomitea valmistelee täällä kovalla kiireellä ensimmäistä vuotuista osuustoiminnallista kansankonserttia, joka pidetään sunnuntaina marrask. 20 pnä.

Mr. Vuorimäen johtama CSJ:n kuoro ja mr. P. Voutilaisen johtamat Cometsin jäsenet antavat tässä konsertissa parhaansa. Mr. Bill Chomynin johtama ukrainalaisten kuoro, orkesteri ja tanssijat valmistautuvat parhaillaan monipuolisiin esityksiinsä ja Joe Stimacin johtamat kroatialaiset tamburistit osallistuvat myöskin ohjelman suorittamiseen. Osuusliikkeen jäsenet ja heidän ystävänsä antavat lukuisia henkilökohtaisia numeroita.

Tästä konsertista muodostuu Timminsin ja South Porcupinen työväestön yhtenäisyyden ja voiman osoitus joukkomitassa ja se tulee olemaan mainio esimerkki kulta-alueen työväen kulttuuriharrastuksista, sanoi eräs komitean jäsen.

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas mieheni ja isämme

OSCAR HENDRICKSON

kuoli Fort Williamin McKellar General sairaalassa 30 päivä tammikuuta 1949. Vainaja oli syntynyt Suomessa Alajärvellä, Vaasan läänissä, joulukuun 3 p. 1883 ja oli kuollessaan 66 v. 1 kk. ja 27 päivän ikäinen. Vainaja haudattiin CSJ:n Kaministiquian osaston haalilta helmikuun 4 p:nä 1949 Dack Riverin hautausmaahan, omaisten ja toverijoukon saattamana.

Lähinnä kaipaamaan jäin minä, hänen vaimonsa, neljä tytärtä, (Signe) mrs. A. Ross, Torontossa, Ont., (Ines) mrs. W. Yurick, Hamber Sumetista, Ont., (Clara) mrs. F. MacDonald, Torontosta, Ont. ja (Laila) mrs. H. Merits, Fort Williamista, Ont. sekä yksi poika, Walter Hendrickson, Toimelassa, Ont. ja kolme siskoa Yhdysvalloissa ja kaksi veljeä, yksi Yhdysvalloissa ja toinen Kaministiquiassa, Ont. sekä viisi lastenlasta.

Yhdessä kuljimme elämän myrskyissä näissä,
jos vastukset kohdattiin aina käytiin käsikädessä.
Nyt poistuit pois iäksi toveri parhain.
On rinnassani kaipaus suuri, poissa on ystävä armain.

Vaimosi Selma.

Me kätkemme maanpoveheen aarteemme, isämme jalon,
hän tähtemme aullisti uurasti viimehetkehen sielunsa palon.
Kiitoksin muistamme neuvojas, joita saimme isä sulta,
Se on perintö kalliimpi kuin maailman kulta.

Lapset: Signe, Ines, Clara, Laila ja Walter.

Alla lumivaipan valkean taatto uinuu unta rauhaisaa.
Vain pienen hetken taaton nähdä saimme,
hän luokse meidän ei saavu enään milloinkaan.

Lastenlapset.

Herposi käsi veljemme rakkaan,
sammui jo silmäsi iäksi.
Maaemon povessa uinut sä hiljaa,
poissa on tuskat, niitä et tunne.
Maailman myrskyt, taistelut elon,
ei häiritse untasi.

Siskot ja veljet.

KIITOS

Täten haluamme sydämellisesti kiittää teitä kaikkia, jotka otitte osaa meidän suureen suruumme. Kiitos kaikille, jotka muistitte vainajaa kukilla ja olitte saattamassa häntä viimeiselle matkalle.

Kiitos CSJ:n Kaministiquian osastolle haalista ja kauniista kukkalaitteesta, jonka laskitte poismenneen toverin haudalle. Kiitos kantajille F. Wuoriselle, J. Wilhelmille, J. O. Nelsonille, W. Saarniolle, A. Lehdolle ja V. Sileenille. Kiitos haudankaivajille ja emännille jotka auttoivat kahvitarjoilussa sekä kaikille, jotka tavalla tai toisella ottivat osaa suruumme.

Mrs. Selma Hendrickson ja lapset

Kaministiquia Ontario.

Sydämelliset onnittelumme

Frank Koskelle

hänen 50-vuotissyntymäpäivänsä johdosta

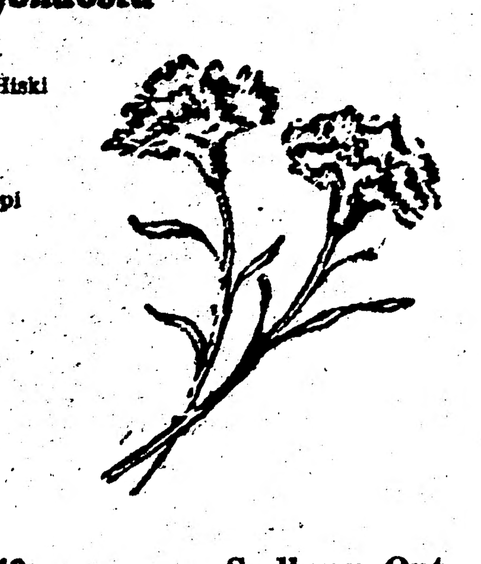

Unto ja Ida Koski
Richard, Mauri, Maija ja Riski
Ellen ja Kalle
Ida Kakialnen
Lauri Setälä
Sylvi ja Jack Kupari
Norma, Ester ja Unto Jouppi
Albert Long
Anni ja Toivo
Alli Hohter
Lahja ja Alex Laamanen
Martta ja Vili
Mr. ja mrs. Walkeapää
Inga ja Jallu Alatalo
Hilda Huhtanen
Fanny Lehtelä
Helvi ja Riku Viinikka
Helvi ja Bill Mäki
Jean ja Sulo Koski
Hellen ja Jaakko

Helmikuun 19 p. 1949 **Sudbury, Ont.**

Kuusikymmentäviisi vuotta täyttäneelle toverille

WILLIAM MANOSELLE

toivomme parhainta onnea, hyvää terveyttä ja pitkästi elonvuosia lisää.

* * *

Sanni ja Frank Piirto
Frank Piirto Jr.
George Nieminen
K. Sillanpää
E. Kaiho
K. Koski
T. Peltomäki
I. Toivio
Mr. ja mrs. A. Luoma
Wm. Riutta
N. Ristimäki
V. Asikkala
Sam Mäkynen
N. Savolainen
T. Poutanen
A. Mäki
A. Kaisla
Bill Sundholm
T. Lakanen
Toivo Salo

Levack, Ontario **Helmikuun 17 p. 1949.**

Parhaat onnittelumme

Hanna Poutaselle

hänen 50-vuotissyntymäpäivänsä johdosta

WAWA, ONTARIO
Matti Poutanen
Saara ja Kalle Niemi
Violet ja Väinö Sillanpää
Tyyne ja Martti Virtanen
Hilma ja Kusti Aho
Lilja ja Kusti Tiensuu
Aura ja Les Wilson
Lilja ja Bob Case
Aune ja Arvi Koski
Ida ja John Aho
Hellin ja Rudy Lind
Katri Vikken
Lillian Kallela
Peter Matthews
Niilo Vilta
Valpas Järvinen
Gust Mattila
John Bjorkvist
Väinö Pahkama
Wm. Kaven
Sulo Lindroos
Matti Järvi
Felix Vienola
Emil Heinonen
Alex Saari

SAULT STE. MARIE, ONT.
Brenda, Aune ja Leo Panttila
Marsha, Hilma ja Väinö Janakka
Ester ja Oscar Anderson
Shirley ja Annie Palander
Lila ja Mike Bonamico
Suoma ja Edwin Mäki

Wawassa, Ontariossa, helmikuun 5 p:nä 1949.

KIITOS

Nyt kiitän minä kaikkia,
kun tulitte yllättämään
mua flikka-poloista
aivan tietämättäni.
Kiitokset kaikille
hauskasta illasta,
lahjoista, lauluista,
kukista, "lunssista".

Kiitokset Helelle
ja Soon vieraille
kaikesta hommasta
matkanne johdosta.
Ja kiitän kaikkia viel',
vaik' eivätkään olleet siell'.
Idaakin kaivattiin
joukkomme riemuihin.

Ei koskaan haihtua voi
tämä ilta mun mielestäin.
Sen pidän minä kauniina
helmenä muistossain.
Ystävyytnene osoitus
se sydäntäni lämmittää,
kaiken säilytän muistossain.

Kiitollisuudella,

HANNA POUTANEN

Wawa, Ontario **Helmikuun 5 p. 1949**

SCAU-liiton tiedonantoja

Maalisk. 1 pnä alkavan ja kuusi viikkoa kestävän haasteryntäyksen johdosta haluaa liittotoimikunta huomauttaa vielä seuraavista asioista: Niillä paikkakunnilla, missä toimii liiton seuroja, ottavat haasteita ja lahjoituksia vastaan seurojen valitsemain komiteain jäsenet. Muilta paikkakunnilta on lahjoitukset ja haasteet lähetettävä suoraan Vapauden konttoriin, josta lähetetään lahjoittajille asianomainen kuitti lahjoituksistaan.

Tähän mennessä eri paikkakunnilla kertyneet lahjoitukset ja haasteet on lähetettävä hyvissä ajoin ennen ryntäyksen alkamista Vapauden konttoriin, että saisimme mahdollisimman parhaan alkusysäyksen ryntäyksen edistämistä varten.

Kuittiasian selventämiseksi on vielä mainittava, että lahjoituksista on vastaanottajan annettava ensimmäinen kuitti lahjoittajalle, toinen on lähetettävä rahojen mukana Vapauden konttoriin ja kolmas on kampanjan päätyttyä lähetettävä liiton rahastonhoitajalle Vilho Heikkilälle osoitteella 84 Day Avenue, Toronto (puhelin RE 4386). Häneltä voi myöskin saada lisää kuittikirjoja. Koko rahoittamisryntäys kulkee siis Vapauden konttorin kautta. Poikkeuksena on ainoastaan Toronto, jossa varat tilitetään suoraan liiton rahastonhoitajalle.

Koska liitossamme on huomattava määrä muun kielistä jäsenistöä, on tämä asia selitettävä heillekin siinä mielessä, että hekin voivat osallistua kampanjaan aivan samaan tapaan kuin suomenkielinenkin väestö.

Toivomme, että kaikki edistysmieliset kansalaiset avustavat nyt alkavassa kampanjassamme mahdollisimman tehokkaalla tavalla ja että lahjoitusten vastaanottajat tekisivät kohdaltaan tarmokasta ja ripeätä työtä liittomme hyväksi.

Työläisurheiluterveisin
SCA-urheiluliitto.
Liittotoimikunnan puolesta
Paavo Vaurio, sihteeri.
89 St. Patrick St., Toronto, Ont.

Kilpailukutsu

Täten kutsumme kaikkia SCAUL:n seuroja osallistumaan "Kuluttajat" pokaalin hiihtoon, jotka järjestämme asianomaisella luvalla Timminsissä, sunnuntaina maalisk. 6 p:nä, klo 11 ap.

Pokaalista hiihdettävä matka on 5 km. (eli 3 kertaa 5 km.) 3 hiihtäjää, yli 35 v., yleinen ja alle 18 v.

Lisänä voi osallistua yksityisiä hiihtäjiä yllämainituissa sarjoissa sekä 1 km. matkalla naisille ja alle 15 v. pojille.

V.- ja u.-seura Comets.
Puheenjohtaja Arvo Vuori
Sihteeri Aino Korkola

"The Valiant" voitti Timminsin näytelmäkilpailussa

Timmins. — Timminsin näytelmäkilpailu pidettiin tk. 15—16 päivinä täkäläisellä suomalaisella haalilla. Voittajiksi sijoittuivat Porcupinen Little Theatren näyttelijät kuuluisalla yksinäytöksisellä näytelmällä "The Valiant". La Radio de Francaise de Timminsin näytelmä "La Donation" tuli ensimmäiseksi ranskalaisista näytelmistä. Kilpailussa esitettiin kolme englannin- ja kaksi ranskankielistä näytelmää.

Kilpailuun osallistuivat Schumacherin Little Theatre, Les Amis de l'Art, sekä Porcupinen Little Theatre kahdella näytelmällä. Viimeksimainitun toinen näytelmä, "It's Autumn Now", sijoittui toiseksi englanninkielisten näytösten sarjassa.

Parhaan näyttelijän ja näyttelijättären palkinnot voittivat Gaston Beaulieu ja Alice Burt. Toiseksi parhaat olivat Lawrence Solway ja Minna McGee.

Kilpailu oli erittäin tiukka ja näytelmien arvostelu oli yleisön mielestä sekä rehellistä että arvokasta. Arvostelijana toimi Dixon P. Wagner Torontosta, kuuluisa englannin- sekä ranskankielisten näytösten arvostelija.

Nämä näytelmät, nimittäin "The Valiant" ja "La Donation" esitetään Pohjois-Ontarion näytelmäkilpailussa Sudburyssa maalisk. 3, 4 ja 5 p:nä.

Pelastusarmeija tiedustelee

The Salvation Army, James and Albert Sts., Toronto 1, Ont. tiedustelee seuraavien henkilöiden olinpaikkaa Canadassa. Mainitkaa vastauksissa kunkin nimen perässä oleva numero.

Eskola, Malakias Israel s. Jokioisissa 1895. Kaivostyöläinen. Äiti tiedustelee. — M8055.

Kallio, Gust (August Hassinen) s. Oulussa 1893. Oli painija. — M7927.

Maki, Alfred (Mäenpää) s. Hattulassa 56 vuotta sitten. Sukulaiset tiedustelevat. — M7872.

Parviainen, Ilmari (Matti Hannola) s. Sakkijärvellä 1894. Oli yhteen aikaan Albertassa. Sukulainen tiedustelee. — M7987.

Rantala, Eva (mrs. Liipe Rantala). Ollut Montrealissa. Serkku tiedustelee. — W3910.

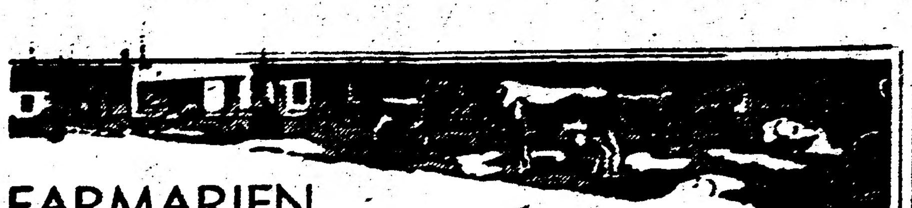

FARMARIEN PÄIVÄPALSTA

Maan ravintopitoisuuden puute vaikuttaa eläimiin

Wadison. Wis. — William Landess, Knoxvillestä, Tenn., kotoisin oleva maanlaatuekspertti ja Tennesseelaakson voimaprojektin virkailija, selosti Wisconsinin yliopiston farmi- ja kotiosaston edessä laajasti kysymystä, josta aikaisemminkin on ollut keskustelua, nimittäin maan ravintopitoisuuden suhteesta eläimiin. Hän todisteli, että "sairas maa" tuottaa "sairasta karjaa" ja myöskin välinpitämättömäksi vajonnutta farmiväestöä.

Mielenkiintoisilla kuvilla Landess todisti kasvukuntoisen maaperän suoranaisen suhteen karjaan ja myös ihmisiin.

Etelän farmeilla, sillä alueella joka nyt kuuluu Tennessee-laakson projektin alueeseen, kasvoi aikoinaan runsaita satoja, joista toimeliaat ihmiset saivat toimeentulonsa. Mutta kasvuvoiman syöpyminen maista ja jatkuva ryöstöviljelys, joka imi alkuperäisen ravintopitoisuuden maasta, merkitsi farmien rappeutumista ja niiden punaiseen saveen jäämistä.

"Tämä syövytys vei useimmat niistä kahdestakymmenestä tärkeästä aineesta, joita maassa täytyy olla kasvien ravintona", sanoi Landess ja näytti kuvia sairaasta karjasta.

Lehmät noissa kuvissa olivat epämuodostuneita sen vuoksi, että niille syötetyssä rehussa tai niiden syömässä ruohossa ei ole riittävästi kalkki- ja kalsium-ainetta eläinten lujan luuston muodostumista varten. Nautakarja enempää kuin siatkaan eivät liho tuollaisella rehulla kylliksi markkinoita varten. Ja maitolehmät eivät tuota riittävästi maitoa edes vasikalle, puhumattakaan siitä että sitä riittäisi muualle.

Mutta vaikutus ei pysähdy yksistään eläimiin. Maan ravintopitoisuuden puute vaikuttaa myöskin ihmisiin, joka seikka jo aikaisemmin on todettu. (Esim. Suurten Järvien alueilla jodin puute maassa on vaikuttanut sen, että ihmisten keskuudessa on paljon goiterivikoja).

Luennossaan Landes osoitti, että mitä voitaisiin tehdä asian korjaamiseksi. Hän näytti kuulijakunnalleen bluegrass-farmeja, joissa maa on rikasta mineraaliaineista. Hevoset ja karja oli kokonaan toisen näköistä.

"Tennessee-laakson voimalaitoksen alueella me toivomme voivamme osoittaa esimerkkiä miten kasvukuntoisuutensa menettäneitä Amerikan farmeja voidaan uudelleen saada tuottaviksi", sanoi puhuja. "Voitte helposti havaita eron karjassa ja ihmisissä siellä missä ei ole ravintopitoisuutta maassa ja siellä missä ravinto tulee luonnollisesti rikkaasta maasta."

Senaatissa puhuttu lehmistä ja suolasta — pötyä sanoo tiedemies

Ottawa. — Senaattori R. B. Horner (Sask.) sanoi viime viikolla senaatin istunnossa, että lehmä on lehmä ja kun sillä ei ole lainkaan ylähampaita, niin lehmä ei voi juuri mitään suolakivelle. Hän pyysi hallitusta tutkimaan sitä kun karjalle annetaan suolaa lujan suolakiven muodossa ja lopettamaan tämän "eläinrääkkäyksen". Tässä on hänen perustelunsa:

Hevosella on hyvä hammaspari joten se tulee hyvin toimeen. Lehmällä on vain yksi hammasrivi ja se ei tule niin hyvin toimeen. Niinpä lehmän täytyy nuolla "viilamaisella" kielellään kiveä kunnes kieli tasoittuu ja lehmä ei voi enää kunnollisesti syödä laitumella.

Tässä on yksi syy miksi lehmät ovat nyt pienempiä ja huonompia kuin 50 vuotta sitten, selitti senaattori. Lehmille annettiin ennen karkeata suolaa. Nyt ne lehmät, jotka haluavat saada paljon suolaa — ja lehmien maku vaihtelee kuten ihmistenkin — nuolevat tuntikaupalla suolakiveä aikansa jolloin niiden pitäisi syödä ruohoa tai levätä.

Toronto. — Guelphissa sijaitsevan Ontarion maatalouskoulun eläinhoitojaoston johtaja professori R. G. Knox sanoi, että senaattori Hornerin puheet lehmistä ja suolasta ovat pötyä. Hän sanoi, että lehmät tietävät itse parhaiten sen paljonko ne suolaa tarvitsevat ja selosti, että suolakivien muodossa voidaan sitä parhaiten lehmille antaa. Mitä taas tulee siihen, että lehmien kielet muka kuluvat sileiksi suolakiven nuolemisesta, niin tässä yhteydessä tulee muistaa, jos tällaista kulumista vähän tapahtuisikin, että luonto kasvattaa lehmien kieleen rosopinnan takaisin.

TIEDE AUTTAA MAANVILJELYSTÄ

Lontoo. — Moskovan radio ilmoitti viime torstaina, että Neuvostoliiton tiedemiehet ovat kehittäneet viiniry-palelajin mikä kestää pakkasta aina 22 astetta nollan alapuolella F. ja tuottaa silti hyvän sadon.

Onko kellari sopiva emännän työhuoneeksi?

Jotta keittiö tulisi viihtyisämmäksi, farmarien vaimot vaativat nykyään erikoista työhuonetta, missä voidaan pestä pyykkiä, suorittaa kannuttaminen ja piklaaminen sekä muut sellaiset työt.

Tehokkuutensa vuoksi tällaisessa työhuoneessa pitäisi olla uuni (stove), iso pöytä ja muutamia hyllyjä välineitä varten. Pesupöytä (sink) ja tuulettaja ovat suotavia. Sellainen paikka missä miehet voivat muuttaa vaatteensa ja pestä itsensä, olisi käytännöllinen sen yhteydessä.

Jotkut farmarien vaimot haluavat työhuoneensa ensimmäiseen kerrokseen. Tässä tapauksessa sen pitäisi olla lähellä takaovea.

Kaikkein käytännöllisimmäksi katsottu lattiasuunnitelma on se, missä asunnon takaovi johtaa pieneen takaporstuaan, mistä on ovi keittiöön, kellariin, työhuoneeseen ja asunnon etuosaan. Tämä tarkoittaa, ettei perheen jäsenten tarvitse kulkea minkään mainitun huoneen läpi asuntoon tullessaan. Se tarkoittaa vähemmän lattian pesua ja lämpimämpiä huoneita, sillä keittiöstä suoraan ulos johtavan oven alinomainen ja sulkeminen jäähdyttää huoneet.

Jos työhuone on samalla lattialla keittiön kanssa, niin se säästää perheenemännän töitä. Käveleminen kellariin ja takaisin tulee siten tarpeettomaksi. Myös on tilaisuus saada enemmän valoa, parempi lämpö jne.

Kellarikerroksen työhuone on toisella ~~puolen viileämpi~~ työpaikka kesällä. Siellä on vaivattomampi käsitellä kannutusvälineitä sillä kannutavara usein säilytetään kellarissa. Kun pyykin kuivaaminen on vaikea ulkona, se on tehtävä usein kellarissa.

Vain vakavasti harkiten näiden huoneiden etuisuuksia ja vaikeuksia, niiden mukavuuksia ja valmistamishintoja, voidaan kussakin erikoistapauksessa päättää siitä, missä työhuone on edullisin.

Työpenkki on pojalle mieluinen

Poika tarvitsee jotakin tehtävää: Harvat nuoremmat pojat ovat kiintyneitä lukemaan aikansa kuluksi ja jos ei jotakin hyvää ajankulua hankita, niin "aika voi tulla pitkäksi" — ja siitä saattaa alkaa paheet.

Mutta jos hänelle annetaan työpenkki, vaikkapa vain hyvinkin yksinkertainen ja joitakin työkaluja mitä hän saa vapaasti käyttää, sekä vähän rohkaisua vanhemmiltaan, poika voi viettää monta opettavaa tuntia rakentavassa työhommassa.

Totta on, että hänen luomuksensa voivat olla pitkän aikaa kaukana täydellisyydestä, mutta hänen saamansa tyydytys työstään osoittautuu innoittavaksi tekijäksi pojan muissakin tehtävissä.

Villa-alusvaatteiden pesemisestä

Voi olla, että lapsenne on kasvanut villavaatteensa pieniksi, sillä lapset kasvavat ihmeellisen nopeasti. Mutta voi olla niinkin, etteivät äidit pese villa-alusvaatteita niin huolellisesti kuin pitäisi, jos mielitään, että ne pitävät kuosinsa ja kokonsa.

Ostaessanne kaupasta villa-alusvaatteen, tehkää sen mukaan paperille ääriviivapiirustus ja pitäkää sitä ohjeena, että saatte sen alkuperäiseen malliinsa pesun jälkeen.

Käyttäkää lievää saippuaa ja tehkää paljon vaahtoa veteen, mikä on hieman ruumiin lämpöä korkeampi.

Villavaatteiden pesussa on ohjeena, älkää milloinkaan hieroko tai vääntäkö. Puristakaa hellästi pitäen vaatetta saippuavedessä. Jos te nostatte sitä ylös ja alas, niin vaatteen paino venyttää sen pois mallistaan.

Viruttakaa perusteellisesti puhtaassa, ruumiin lämpöisessä vedessä käyttämällä puristusmenetelmää. Kääräkää kuivaan pyyhelinaan ja taputtakaa vettä pois niin paljon kuin mahdollista. Levittäkää ja venyttäkää sitten vaate alkuperäiseen malliinsa aikaisemmin tekemänne piirustuksen mukaisesti. Jos on tarpeellista, käyttäkää isoja neuloja, ja pingoittakaa se vahvaan pyyheliinaan mallinsa mukaisesti. Kuivatkaa pienessä kuumuudessa.

Haaskauksen välttäminen

Rakennustarpeiden haaskaus on vältettävä suunnitteluvaiheessa. Huolehtimalla siitä, että huoneiden koko ja katon mitta sopii "täysimittaiselle" puutavaralle säästetään sahaustyötäkin. Rakennustavarain haaskaus voi nousta kymmeneenkin prosenttiin. Mitä enemmän rakennus lähentelee täydellistä neliötä, sitä halvemmaksi se tulee.

— Sampi voi kasvaa 30 jalkaa pitkäksi ja painaa 2,000 paunaa.

URHEILUA URHEILUN VUOKSI, VAI ONKO SE?

Aivan oikein, tässä on Tshekkoslovakian "punainen" presidentti Klement Gottwald, eikä hänen kuvansa tullut tähän vahingossa. Se vain korostaa seuraavaa: Kun viikon vaihteessa saapui Ruotsista urheilu-uutinen missä kerrottiin, että Tshekkoslovakian jääkiekkojoukkue on voittanut maailmanmestaruuden ja canadalainen joukkue on jäänyt toiselle tilalle, niin eräs täkäläinen radiokomentaattori huokasi: "Se oli moraalinen voitto punaisille!"

Tshekkoslovakiaan maailmanmestaruus jääkiekkopelissä

Tukholma. — Tshekkoslovakia sai viime sunnuntaina täällä maailmanmestaruuden jääkiekkopelissä kun sen joukkue voitti Ruotsin joukkueen kolmella maalilla nollaa vastaan. Canadan joukkue sijoittui toiseksi pelattuaan tasapelin Sveitsin joukkuetta vastaan ja Yhdysvallat kolmanneksi, Ruotsi neljänneksi, Sveitsi viidenneksi ja Itävalta kuudenneksi.

Canadan Sudbury Wolves-joukkue sai kaksi voittoa, kaksi tasapeliä ja yhden tappion. Yhdysvaltain joukkue sai myöskin kuusi pistettä, mutta Canada sijoittui toiseksi maalilaskun perusteella. Kaikkiaan 10 maan joukkueet osallistuivat alkukilpailuun, joissa eliminoitiin neljä joukkuetta, Suomen joukkue niiden joukossa.

Sudbury Wolves-joukkue on pelannut tähän mennessä Euroopassa 35 ottelua niistä 60, jotka on suunniteltu sitä varten. Joukkueen pitäisi lähteä täältä maanantaina matkalle Tshekkoslovakiaan, jossa sen pitäisi suunnitelmien mukaan pelata kaikkiaan 6 ottelua.

Tshekkoslovakian joukkue voitti maalleen mestaruuden, joka sillä oli vuonna 1947, mutta jonka Canadan joukkue, RCAF Flyers, voitti viime vuonna. Canadan ja Tshekkoslovakian joukkueiden pitäisi kilpailla toisiaan vastaan Parisissa maaliskuussa.

Barbara Ann Scottin kaunouistelukruunu tshekkiläistytölle

Paris. — Täällä viime viikolla pidetyissä maailman kaunoluistelun mestaruuskilpailuissa voitti naisten sarjan mestaruuden kaunis 18-vuotias Alena Vrzanova Tshekkoslovakiasta suoritettuaan vapaavalintaisen luistelun mestarillisesti. Miss Vrzanova oli pakollisten kuvioiden suorittamisen jälkeen 23 pistettä edellä muista kilpailijoista. Noin 20,000 henkeä oli seuraamassa kilpailua ja yleisö puhkesi valtaviin suosionosoituksiin kun miss Vrzanova oli suorittanut vapaavalintaisen luistelunsa. Canadalaisen, ammattiurheilijaksi siirtyneen Barbara Ann Scottin kruunun perinyt tshekkiläistyttö sai 5.76 pistettä suoritustensa vaikeudesta ja 5.68 pistettä niiden suorituksesta. Korkein mahdollinen pistemäärä oli kuusi pistettä kummastakin.

Toiselle tilalle tuli Yvonne Sherman Yhdysvalloista ja kolmanneksi Jennatte Altwegg Englannista.

Suomen lähetystön oikaisu

Lähetystö pyytää täten ilmoittaa, että sen sanomalehdellenne viime tammikuun 25 p:nä antama tiedonanto, joka koski sodan johdosta menetetystä omaisuudesta suoritettavaa korvausta, johtui väärinkäsityksestä, minkä eräs lähetystölle tullut sähkösanoma aiheutti. Kysymyksessä ei ollut korvausten suorittaminen Suomessa menetetystä omaisuudesta, vaan vahingoista, joita rajoitettu määrä sodan aikana ulkomailla olleita suomalaisia kärsi sotatapahtumien yhteydessä. Haku-aika, jonka kuluessa Suomen alueella menetetystä omaisuudesta oli pyydettävä korvausta, meni umpeen jo elokuun 5 päivänä 1945, eivätkä ne kyselyt, joita lähetystölle on tehty tai mahdollisesti tehdään yllä olevan harhauttavan tiedoituksen johdosta, voi siis johtaa mihinkään myönteisiin tuloksiin.

Kunnioittaen.
F. A. Mustonen, Varakonsuli.

— Buenos Airesissa on kielletty oleskelu ulkona paitahihasillaan.

Wanupin Farmarien ja Työläisten Osuuskauppa on menestynyt hyvin

Wanup. — Wanupin Farmarien ja Työläisten Osuuskaupan vuosikokous pidettiin tk. 10 p:nä Wanupin haalilla. Osanottajia oli 33, mutta myöhemmin saapui lisää. Kokouksen avasi johtokunnan puheenjohtaja E. Helsberg ja sama valittiin sanomalehtiraportteriksi.

Uusina jäseninä hyväksyttiin seuraavat: John Kari, Albert Väliaho, Ethel Väliaho, Sheila Väliaho, Aili Väliaho, Antti Terävä ja John Suojoki. Sheila Väliaho voi sanoa vanhemmaksi tultuaan, että hän on ollut osuustoiminnassa mukana jo kehdossa ollessaan, sillä hän on varmasti kaikkein nuorin jäsen Wanupin osuuskaupassa. Tervehdimme nuorta kauppamme jäsentä oikein sydämemme pohjasta.

Edesmenneen Niilo Kosken osake siirrettiin mrs. Helena Ahokkaan nimiin.

Luettiin puolivuosikokouksen pöytäkirja ja hyväksyttiin pienellä selostuksella. Luettiin myöskin tiliraportti ja sekin hyväksyttiin pienellä selostuksella, mikä koski kuorma-autojen kauppoja. Tiliselostuksen mukaan olivat kauppamme myynnit $92,341.89 ja inventario joulukuun 31 p:nä viime vuonna oli $6,300.68. Nämä numerot sisältävät molemmat kaupat, joiden voitto oli $1,370.04. Selvityksen vuoksi mainittakoon, että edellisen vuoden inventario oli $5,600.42 ja myynnit olivat $85,345.47, joten kauppamme on edistynyt hyvin joka suhteessa. Viime vuoden lopussa osoitti inventario käteisiä varoja $888.41 ja tavaraa kaupoissamme $6,300.68, joten kauppojemme tilanne on siis parantunut paljon. Kauppamme ei ole enää ollenkaan ahdinkotilassa, mutta tähän tulokseen on päästy vain tarkalla ja harkitsevalla toiminnalla. Vuosi takaperin asiat olivat hyvin rempallaan, oli $1,000 kiinnitysvelka ja yksityisvelkaa $600. Kaupoissamme ei ollut tarpeeksi tavaraa ja kuorma-automme oli kulunut. Viime vuoden aikana on maksettu mainittu kiinnityslaina, yksityisvelka ja kuorma-auto vaihdettu uuteen, mutta silti vielä puhdas voitto oli $1,370.04. Meillä on tosin vielä joku sata dollaria maksamattomia toverivelkoja, jotka voidaan maksaa vaadittaessa ilman hankaluuksia.

Muutamia numeroita Wahnapitaen sivuliikkeestämme. Liikkeen myynnit olivat viime vuonna $18,548.74 ja inventario vuoden lopussa $790.31. Myyntisummaan sisältyy myöskin inventario, mutta jäännös oli liikkeessä $819.68. Wanupin päälilke maksaa molempia kauppoja koskevat menot, mutta siltikään ei Wahnapitaen kauppa ole mennyt huonosti, sillä sen tarmokas johtokunta ei anna asiain jäädä leväperäisyyteen, sen on Wanupin pääliikkeen johtokunta tullut huomaamaan. Tämä onkin osuustoiminnassa varsin oikein tehty Wahnapitaen johtokunnalta.

Valittiin uusia johtokunnan jäseniä erovuorossa olevien tilalle ja nykyisessä johtokunnassa on vanhoja J. Alatalo, A. Lundi, J. Hakomäki ja V. Lehto, sekä uusia M. Finska (uudelleen valittu), T. Aho ja A. Rautiainen. Varajäseniksi tulivat M. Mäntylä ja W. Koponen. E. Helsberg kieltäytyi hankalan matkan takia ottamasta osaa johtokuntaan ainakin tällä toimintakaudella.

Liikkeenhoitaja ilmoitti, että Sudburyssa oleva Ketolan leipuriliike oli lahjoittanut kauniit ja maukkaat leivokset osuuskaupan vuosikokoukselle. Tästä päätettiin lähettää parhaat kiitokset kokousyleisön yksimielisen päätöksen mukaan. Eikä ihmekään, sillä maukkaita leivokset todella olivat.

Liikkeittemme palvelushenkilöille päätettiin antaa yhden viikon palkallinen loma vuoden yhtämittaiselta palvelusajalta.

Olen selostanut ylläolevat osuusliikkeemme asiat niiden numeroiden perusteella, jotka viralliset tilintarkastajat ovat tarkastaneet. Meidän tilimme tarkastetaan nyt jatkuvasti virallisten tilintarkastajien toimesta, mikä antaa jäsenistölle vakuuden siitä, että tilit on tarkastettu oikein ja virallisesti.

Kokous päätti jättää voittosumman $1,370.04 kaupalle tulevia tarpeita varten. Kauppojemme nykyinen helpottava tilanne ei kuitenkaan edellytä sitä, että kaupan asioiden annetaan mennä ilman enempää huolenpitoa, vaan nykyisen johtokunnan tulee edelleen tarkistaa kaikki menopuolet ja supistaa niitä mikäli mahdollista. Näin maalaiskaupaksi meillä on korkeat menot. Tosin nyt lähitulevaisuudessa kaupoillamme ei tiettävästi ole mitään raskaampia menoja, joten nyt on aika tiivistää menopuolta tarkalla harkinnalla kaikissa liikkeen asioissa, eikä kehittää tulopuolta hintojen nostamisella paitsi minkä tilanne kulloinkin määrää hintojen vaihtelun takia.

Tuskinpa koskaan Wanupin Osuuskaupan historiassa johtokunta ja jäsenistö on ollut niin rauhallinen ja tietoinen kauppojemme parantuneesta tilanteesta kuin nyt kauppojemme 1 vuosikokouksessa. Tähän tulokseen on päästy vain tarmokkaalla toiminnalla ja eroavana johtokunnan puheenjohtajana haluan lausua toimintani aikana olleille johtokunnan jäsenille jäsenistön luvalla ja puolesta parhaat kiitokset heidän tarmokkaasta työstään ja hyvästä harkinnastaan sillä sen te olette ansainneet osuustoimintatyössä.

Kokouksen puolesta: E. Helsberg.

Slijkhuis ja Reiff voittaneet USA:n juoksumestaruudet

New York. — Hollantilainen Willem Slijkhuis voitti täällä lauantaina Madison Square Gardenissa pidetyissä Yhdysvaltain sisäratamestaruuskilpailu'ssa mailin juoksun mestaruuden 4 minuutissa, 11.2 sekunnissa ja belgialainen Gaston Reiff suoriutui mestariksi viiden kilometrin juoksussa 1 minuutissa 8.1 sekunnissa. Näiden kahden väitetään olevan ensimmäiset ulkomaalaiset, jotka ovat voittaneet Yhdysvaltain mestaruudet näillä matkoilla. Paavo Nurmi ja ruotsalainen Edwin Wide voittivat aikoinaan kahden mailin mestaruudet ennenkuin tämä matka korvattiin viiden kilometrin juoksulla.

Mailin matkalla otti Slijkhuis johdon käsiinsä kun 11 kierroksesta oli kuusi jäljellä ja oli maaliin saapuessaan noin 25 jaardia ruotsalaisen Ingvar Bengtssonin edellä. Noin 13,000 henkeä oli seuraamassa kilpailua. Slijkhuis juoksi viimeisen mailin neljänneksen 60 sekunnissa.

Reiff voitti myöskin kolmella maililla, ollen noin 7 jaardia edellä ruotsalaisesta Erik Ahldenista.

Slijkhuis, Bengtsson ja Ahlden aikovat kilpailla maalisk. 7 pnä Montrealissa ja maalisk. 12 pnä Hamiltonissa pidettävissä sisäratakilpailuissa.

Tuhannen jaardin juoksun voitti Cornell-yliopiston Bob Mealey, voittaen ranskalaisen Marcel Hansennen viidellä jaardilla. Aika 2.13.9.

Harrison Dillard Clevelandista voitti 60 jaardin korkeat aidat 7.2 sekunnissa kolmantena peräkkäisenä vuonna.

Tanner ei päässyt uudelleen Elannon johtoon

Helsinki. — (S-S) — Elannon hallintoneuvoston kokouksessa eilen oli esillä kysymys Väinö Tannerin kutsumisesta uudelleen Elannon toimitusjohtajaksi, mistä hallintoneuvoston sosialidemokraattiset jäsenet olivat tehneet ehdotuksen. Eilisessä kokouksessa suoritettiin äänestys, jolloin sosialidemokraattien ehdotus hylättiin 7—4. Hylkäävään päätökseen vaikuttivat kansandemokraatit Lähteinen, Kulo, Pekkala, Forsström ja Järveläinen sekä hallintoneuvoston porvarilliset jäsenet Rydman ja Modeen.

CARE:n laardipaketin hinta on nyt $4.75

Ottawa. — CARE:n laardipaketti, joka sisältää 10 paunaa Swift'ningiä, maksaa tästä lähtien $5.50 asemesta ainoastaan $4.75 vapaasti Suomeen ja muihin maihin perille toimitettuna, ilmoitti täällä viime viikolla CARE:n canadalainen edustaja Breen Melvin.

Näiden ja muiden CARE:n pakettien lähettämismääräykset on lähetettävä maksun, paketin lähettäjän ja vastaanottajan nimen ja osoitteen kanssa osoitteella: Canadian CARE, 193 Sparks St., Ottawa, Ont.

Selkäuintiennätys

Montreal. — McGill-yliopiston Adin Merrow saavutti täällä lauantaina pidetyissä uintikilpailuissa uuden Canadan ennätyksen 150 jaardin selkäuinnissa — 1.40. Entinen ennätys oli 1.42 vuodelta 1937.

CENTRAL TAXI
(Lindberg)
Puhelin 944
80 Spruce Ave., So. Porcupine, Ont.

Suomen lähetystön osoite on:
LEGATION OF FINLAND
CHATEAU LAURIER
Ottawa Ontario

TORONTOLAISET
TANSSIT
DON HAALILLA
Joka lauantai-iltana
Orkesterin soitolla nykyajan ja vanhanmaan tapaan
957 Broadview Ave. **Toronto, Ont.**

Kalevala -- Suomen kansan kulttuuriperintö

(Jatkoa toiselta sivulta)

runouden välillä.

Historiallista aineistoa on Kalevalassa vähemmän kuin useimmissa muissa kansaneepoksissa.

On ilmeistä, että Kalevalan sankarien sotaretkien alkuesikuvina on ollut todellisia heimosotia ja kuuluisimpia ryöstöretkiä, mutta mihinkään määrättyihin historiallisiin tapauksiin ei niitä ole voitu kytkeä. Karjalan yhteiskuntaoloista, sellaisina kuin ne ovat vallinneet vuosisatojen kuluessa — säilyen niiden sukujärjestelmään perustuva pohja viime vuosisadalle asti — on meidän lähdettävä sekä etsimään Kalevalan runojen syntyhistoriaa että myös tutkimaan niiden yhteiskunnallista sisältöä. Porvarilliset tutkijat panevat hyvin vähän huomiota tähän puoleen, joka taas marxilaiselle tutkijalle on pääasia. Vain huolellisesti tutkimalla runsaita toisintoja ja analysoimalla niiden löytöalueiden yhteiskuntaoloja voidaan eroitella runoissa, ja erikoisesti niiden Kalevalassa ilmenevässä asussa, esiintyviä kerrostumia eri aikakausilta, eri yhteiskunnallisista järjestelmistä, eri yhteiskuntaluokkien elämästä ja katsomuksesta.

Kalevalassa kuvattu elämä liikkuu enimmäkseen rappeutuvan sukuyhteiskunnan pohjalla ja kuvastaa ennen kaikkea talonpoikaiselämää. Useissa yhteyksissä puhutaan Kalevalassa orjista (Ilmarisen orjat lietsovat, Lemminkäisen y.m. orjat varustavat isännälleen hevosen y.m.s.). Nämä isännät käyvät metsällä ja kalassa, viljelevät maatakin. Lemminkäinen kysyy Saarella maata

"Minun kaski kaatakseni,
Hyvä huhta raatakseni",

mutta hänelle vastataan, että

"Saaren maat saroin jaettu,
Pel'ot pirstoin mittaeltu,
Aholoista arpa lyöty,
Nurmista käräjät käyty."

Tämä viittaa sarkajakoon, s.o. maa on kylän yhteinen, ja pellot on jaettu saroittain talolle; käräjillä on selvitetty laidunmaiden käyttöoikeus.

Aiheita on myös otettu karjanhoidan alalta. Niinpä opastetaan morsianta:

"Käy kujaset kuurullasi,
Läävät länkämöisilläsi,
Syötä lehmät leyhkeästi,
Lammaskarja lauhkeasti!"

Karhu oli karjan pahin vihollinen. Sitä koetetaan hyvitellä:

"Lepy lehto, kostu korpi,
Lempeä salo sininen!
Anna rauha raavahille,
Sorkkasääril'e sovinto —"

Kalevalan isäntämiehillä on aikaa viettää juhlia ja käydä sotia. Missä tarkoituksessa käydään sotia? Enimmäkseen ryöstö ja kostotarkoituksessa (sukukosto). Lemminkäisen äiti vaatii poikaansa:

"Vanno valat ikuiset
Ei sotia käyäksesi,
Hopeankana halulla
Tahi kullan tarpehella."

Yleisluontoisia sodan aiheita ovat auringon ja kuun vapauttaminen Pohjolan kivimäestä ja Sammon ryöstö Pohjolasta.

Naisen asema on myös yksi yhteiskunnallisen kehityksen mittari. Kalevalassa löytyy ehkä jälkiä matriarkaatin, äitivallan ajoilta. Kuvauksessa Lemminkäisen seikkailuista Saaren impien seurassa kuvastuu vissille yhteiskuntakehityksen asteelle ominainen sukupuolisuhteiden vapaus ennen avioliittoa. Esiintyypä naisen ryöstönkin heijastuksia. Vissi valintavapaus on tytöllä kosijoihin nähden (Pohjolan tytär). Mutta enimmäkseen verrataan vaimon asemaa orjan asemaan, mikä viittaa siihen, että raskaat työt ovat orjien ohella naisten asiana. Tyttöjä pakoitetaan "vasten mieltä miehelähän", mutta kun siitä tulee onnettomuus (Ainon itsemurha), niin äiti itkee katkerasti.

Naisen asemaa heijastaa monelta puolen myös laaja kuvaus Pohjolan häistä. Siinä neuvotaan sekä morsianta että sulhasta, vakavasti ja leikillä. Neuvotaan, miten miniän on oltava ahkera ja anopille nöyrä, ja miten mies ei saa liiaksi vaimoaan kurittaa.

Naisten ympärille punoutuu useita Kalevalan kauneimpia kohtia: kuinka Lemminkäisen äiti etsii poikaansa ja herättää hänet henkiin; kuinka Ainon äiti itkee tytärtään.

Sepän korkeaa asemaa tuolla yhteiskunta-asteella kuvaavat Ilmarisen monet taidonnäytteet. Kun he Väinämöisen kanssa hankkiutuivat ihmemyllyä, Sampoa, Pohjolasta ryöstämään, valmisti Ilmarinen kumppanilleen aseen, jota Väinämöinen kehasikin:

"Jo minä terällä tällä
Vaikka vuoret poikki löisin,
Kalliot kaha jakaisin."

Sama aihe — aseitten kunto — kuvastuu useassa yhteydessä. Kun Joukahainen varustautuu ampumaan Väinämöistä, niin hän

"Laativi tuliksen jousen,
Jalon kaaren kaunistavi;
Kaaren rautasta rakenti,
Vaskesta selän valavi;
Noita on kullalla kuvaili,
Hopealla huoliteli."

Suksen teko oli myös tärkeä taito. Kaupin kartanossa oli Lyylikki, lylyjen seppä, jonka tekemänä

"Suksen mukavi sauvan varsi,
Sompa ruskean reposen."

Tästä näkyy, että metsän eläinten nahkat olivat rahana, vaihdon välineenä.

Luonnonkuvauksia on runsaasti Kalevalassa. Pohjolan emäntä luonto kuvastuu monessa kohdassa. Pohjolan velho-emäntä lähetti Lemminkäiselle tuhoksi pakkasen "pahasukuisen", joka

"Kylmi jäitä kyynäsvarren,
Satoi lunta sauvan varren."

Toisessa paikassa kuvataan Turjan tyttöä, jolla on

"Hyyssä sukka, jäässä kenkä,
Hallassa hameken helmat,
Hyinen kattila kässä,
Jäinen kauha kattilassa."

Tavallisesti yhtyy luonnon kuva tuotannolliseen toimintaan. Esim. kun metsämies ei saa saalista, on metsän emäntä hänen silmissään arkivaatteissa. Mutta kun tämä on hyvällä päällä, silloin

"Kuuna paistoi kuusen oksat,
Päivänä petäjän latvat,
Metsä haiskahti me'elle,
Simalle salo sininen,
Ahovieret viertehelle,
Suoviertet sulalle voille."

Kalastuksen merkitystä kuvaa (runossa 43) esitys nuotan valmistuksesta ja kalanpyynnistä:

"Pohetahan, potketahan,
Ve'etähän, venmätähän,
Saa'ahan kaloja kyllin;
Ihveniä, ahvenia,
Tuimenia, taimenia,
Lahnoja, lohikaloja,
Kaikkia ve'en kaloja."

Ja lopulta; ve'en väen avulla, saadaan suuri hauki, jota on pyydetty, ja jonka vatsasta, monen kalan sisältä, saadaan punakeräinen, minkä sisältä löytyy "puhki pilvien puonnut" tuli.

Onpa tunnettu kiven porauskin:

"Väännä reikä vääntimellä,
Puhkaise purasimella,
Keskelle, kohen kiveä."

Hyvin keskeinen asema on Kalevalassa Sammolla, ihmemyllyllä, joka

"Päivän jauhoi syötäviä,
Päivän toisen myötäviä,
Kolmannen kotipitoja . . .
Siin' on kyntö, siinä kylvö,
Siinä kasvo kaikenlainen,
Siinäpä ikuinen onni."

Tämä talonpoikainen kuvitelma koneesta, joka tekee työtä ja tuo onnea ilman ihmiskäsiä, on antanut aihetta moninaisimpiin selityksiin ja vertauksiin. Viimeksi on professori E. N. Setälä julkaissut laajan tutkimuksen, jossa se on selitetty tarkoittavan Pohjantähteä ja sen kirjokannella — taivaankantta. Porvarillinen tutkija ei voi tyytyä yksinkertaiseen, materialistiseen selitykseen, vaan havittelee mystillisiä tulkintaperusteita: kuvaava todistus siitä, että vain marxilainen tutkimus voi panna Kalevalankin paikoilleen niin kansatieteelliseltä kuin kirjallisellakin kannalta.

Myös ylemmältä, feodalismin kaudelta on Kalevalassa joitakin piirteitä: verorahan vienti, ritarikertomusten tapaiset ansiotyöt, joita vaaditaan kosijalta y.m. Nämä piirteet esiintyvät erikoisestikin Lemminkäisen ja Kullervon runosikermissä. Onpa kristillisiä legendoja (Marjatan tarina, helvettikuvaus), mutta ne ovat peripohjin uudesti muokatut talonpoikaisten laulajain katsomusten mukaisesti. Kristillistä vaikutusta on myös "Ukko ylijumalan" kuvassa. Alkuperäisiin käsityksiin persoonallisiksi kuviteltuista luonnonvoimista sekoittuu usein kuvia "luojasta" ja "kaikkivallasta", jotka ovat vieraita Kalevalassa yleisesti vallitsevalle maailmankatsomukselle.

Vaikuttavin Kalevalan runoista ja meille kiinnostavin on Kullervo-sikermä, kuvaus voimakkaasta pojasta, joka sukusotien takia syntyy orjana. Hän ei taivu orjan asemaan, vaan surmaa emäntänsä. Eikä hän suostu piiloittelemaan, vaan lähtee "suurille sotasijoille, miesten tappotanterille". Rohkea taisteluhenki huokuu hänen sota-uhostaan:

"En mä silloin suohon sorru
Enkä kaau kankahalle,
Korppien kotisijoille,
Variksien vainioille,
Kun sorrun sotatiloille,
Vaivun vainotanterille,
Somap' on sotahan kuol'a,
Kaunis miekan kalskehesen!"

Mutta Lönnrot ei ole antanut hänen kuolla sankarina, vaan on sovittanut häneen sisaren makaamisen, joka johtaa hänet lopettamaan päivänsä. Täten hämmentyy luokkaristiriita sekä sukujen vastakohta, ja Kullervon traagillinen loppu johdetaan hänen omasta syyllisyydestään, sukurutsauksesta — joskin tietämättä tehdystä. Kullervo-tarinassa on Kalevalan kokoonpanija hairahtunut pahaan ristiriitaan, kun antanut Kullervon muka sukusodassa surmatun suvun taas esiintyä elävänä, jolloin Kullervon sukukosto jää perustelemattomaksi. Mutta näistä seikoista huolimatta on Kullervo-runo väkevä näyte kansan runollisesta luomisvoimasta.

Väkevän vaikutuksen tekevät loitsut, joissa ilmenevät alkeellisen yhteiskunta-asteen maagilliset käsitystavat. Laulaja tuntee ilmiön syntysanat ja niihin perustaa manauksensa. Niinpä etsii Väinämöinen raudan syntysanoja. Useita loitsuja liittyy Antero Vipusen nimeen. Kun tämän vatsaa repii vaiva, eikä hän tiedä sen syntyä, siellä myllertää Väinämöinen, manaa hän tautia:

"Nostan maasta mannun eukot,
Pellosta peri-isännät . . ."

Seuraa pitkä sarja voimakkaita loitsuja, ja lopuksi Väinämöinen lähtee Vipusen vatsasta,

"Kun oli sanoja kuullut,
Saanut kylliksi sanoja,
Luonut lempiluottehia."

Kun Lemminkäinen menee kuokkimaan Pohjolan häitä, nousee hänen eteensä monia esteitä. Mutta uros voittaa vastukset ja kulkee tietään (runo 26).

Mitä tulee Kalevalan runojen alkuperään, ovat tutkijat sitä lausuneet hyvin eriäviä arveluja, joissa usein on ollut määrätynlaisia poliittista tendenssiä. Alussa oltiin taipuvaisia myöntämään karjalaisten heimon milloin yksinomainen osuus niitten synnystä, mutta myöhemmin selitettiin tämä osuus toisarvoiseksi ja pääansio annettiin Länsi-Suomen heimoille. Vielä myöhemmin lähdettiin hakemaan runojen alkuperää Skandinaviasta, jopa Keski-Euroopastakin, jossa tänään fasistien Wotan-kultti ajaa takaa samoja poliittisia tarkoitusperiä kuin Kalevalan runosankarien jumaloiminen valkoisessa Suomessa. Suomen Kalevala-tutkijain (esim. Kaarle Krohnin) kannanmuutos tässä kysymyksessä on ollut niin jyrkkä ja silmäänpistävä, että se on herättänyt toisten porvarillistenkin tutkijain (esim. V. Salmisen, kts. "Suomalaisten runolaulujen historiaa", 1, siv. 242) ihmettelyä.

Jotkut väittävät, että sellaiset meriseikkailut, joita Kalevalassa kuvataan, eivät ole voineet syntyä Karjalan maantieteellisellä pohjalla, vaan ovat kulkeutuneet kauempaa. Kaarle Krohn on omaksunut eräiden skandinaavisten tutkijain otaksumia, joiden mukaan Kalevalan kertomusten päänäyttämönä olisi alkujaan ollut Itämeri. Siellä kyllä retkeilivät ruotsalaiset, hämäläiset, karjalaiset, venäläiset y.m. "viikingit" tehden ryöstöretkiä toistensa alueille, ja epäilemättä kertomuksia näistä retkistä on saattanut kulkeutua Pohjois-Karjalaankin ja siellä muokkaantua siihen asuun, mikä niillä nyt on Kalevalassa. Mutta kun on kehitetty teoria, jonka mukaan Kalevalan "Pohjola" olisi ollut Gottlannin saari, ja kun miltei kaikki sankarien nimet on johdettu germaanisista y.m. länsimaisista (Lemminkäinen — Flemming y.m.s.) ilman, että sitä on vakuuttavammin perusteltu, niin on selvää, että sellaisen teoretisoimiseen ovat vaikuttaneet valkoisen Suomen porvariston natsionalistiset tarkoitusperät ja ennakkoluulot.

Kalevalan venäläisen painoksen esipuheessa v:lta 1934 D. V. Bubrich on kritiikittömästi omaksunut tämän taparisen teorian. Hänen esitystään vastaan on esittänyt (M. Palvadre ja M. Hudjakov. "Sovjetskaja Etnografia", 1934, N:o 3).

Porvarillinen tiede nykyisissä kapitalismin mätänemiskauden oloissa ei kykene menemään eteenpäin, vaan panee tutkijat tulemaan keinotekoisesti sellaisiin tuloksiin, jotka sopivat asianomaisen imperialismin likaisiin pyrkimyksiin. Missä tällaista ilmenee, siinä täytyy meidän teitenkin olla erikoisen tarkkana ja mitä ankarimmin torjua porvarilliset pyrkimykset mielivaltaisesti esittää Kalevalaa poliittisten tarpeittensa mukaisesti.

Vajoamatta nurkkapatriotismiin ja kansalliskiihkoisiin väitelmiin voimme todeta, että Kalevalaan kootut runot ovat saadut Karjalasta ja muualta karjalaisten heimojen asutusalueilta ja että ne myöskin riidattomasti ovat karjalaisten runonlaulajain luomia. Tätä perustotuutta ei ollenkaan muuta se, että Kalevalassa kerrottujen tapausten taruaiheista osa on mahdollisesti voinut kertomuksina kulkea kaukaakin. Porvarillisetkin tutkijat selittävät, että Kalevalan laulajille on Jäämeren luonto tuttu (V. Voionmaa). Kalevalan laulujen merikuvauksissa voi heijastua vaikutuksia niin hyvin Vienanmereltä ja Jäämereltä kuin Suomenlahdelta ja Laatokalta. Paljoa todenmukaisempi kuin Krohnin y.m. teoria on olettamus, että Kalevalassa löytyvät länsisuomalaiset sanat, paikannimet y.m. ovat aikoinaan kulkeutuneet Karjalan molemminpuolisten ryöstöretkien ja kauppasuhteiden kautta. On muitettava, että Karjalassa on ylimuistoisista ajoista harjoitettu varsin vilkasta kauppaa. Suuria kauppateitä kulki yli koko Karjalan — Vienanmereltä länteen Pohjanlahdelle, ja etelään, Laatokalle ja Suomenlahdelle asti. Myöhempinäkin aikoina kiertelivät Vienan miehet Suomea laukkukauppiaina, jopa rekipelilläkin tavaroita markkinoille kuljetellen. Professori Salminen kertoo: "V. 1872 arvioidaan Suomessa kauppiaina olleen 1,048 miestä ja v. 1893 1,139. Ihmekö, jos runoihin siroteltiin lainasanoja."

Miten on sitten selitettävissä, että valtavasti rikkaimmat runoaarteet ovat niin myöhäisiin aikoihin asti säilyneet Karjalassa, nimenomaan etupäässä Pohjois-Karjalassa? Selitys on tietysti etsittävä karjalaisten yhteiskunnallisista oloista. Täällä, korpien povessa eli talonpoikainen kansa sellaisissa yhteiskunnallisissa oloissa, joissa valtiovalta, kirkko ja riisto eivät olleet muuttaneet heidän elämisensä perustaa, sukujärjestelmään perustuvaa talonpoikaiselämää. Tämä runollinen harrastus ja laulun lahja ei ole vain karjalainen ilmiö; myös venäläisen kansan keskuudessa on Karjalassa kerätty rikkaat runoaarteet (byliinit) ja on yhä edelleen elossa mainehikkaita runonlaulajia.

Jo Lönnrot totesi, että runonlaulanta-alue nopeasti supistui, ja karjalainen G. H. Bogdanov on tutkinut runojen kuolemisen syytä kirjoituksessaan "Kysymykseen kansan luomiskyvyn tilasta Karjalassa" ("Karelski Sbornik" 1929, kts. myös "10 vuotta Neuvosto-Karjalaa", s. 269) Bogdanov kirjoittaa: "Vetäen yhteenvedon tulemme seuraavaan johtopäätökseen: ensinnäkin on runojen kuoleminen Vienan Karjalassa yhteydessä uskonnollisen maailmankatsomuksen kehittymisen kanssa karjalaisten keskuudessa; toiseksi on lukutaitoisuuden edistyminen ja sen sivistyksellinen nousu vaikuttanut kansan luomisvoimaan, kuolettaen sitä; kolmanneksi ovat väestön oloissa tapahtuneet muutokset luoneet esteitä kansan luovan mielikuvituksen ilmauksille, ja lopuksi ovat uudet suomalaiset laulut työntäneet syrjään entiset laulut."

Tähän täytyy lisätä, että vasta sitten, kun kapitalismi oli saanut murretuksi kansan vanhan sukujärjestelmään perustuvan yhteiskuntapohjan, saattoivat valtion ja kirkon toimenpiteet sekä porvarillinen sivistys vaikuttaa murjovasti kansan vanhaan ideologiaan. Sivistyksen kohoaminen ja elinkeinojen edistys eivät suinkaan itsessään hävitä kansan taiteellisto luomisvoimaa, vaan niiden riistopohja, erikoisesti niiden kapitalistinen muoto.

Kalevala — kansamme arvokas kulttuuriperintö, on tähän saakka ollut taantumuksellisten piirien Suur-Suomihaaveen p r o p a g a n d a välineenä. Maamme edistyksellisten voimien tehtävänä on Kalevalan saattaminen jälleen oikeaan, alkuperäiseen arvoonsa, koko kansamme omaisuudeksi. Siinä mielessä on myös sen tutkimustyö saatettava oikeaan valoonsa.

VAPAUDEN
Laivalipputoimisto
★
EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conferencen valtuuttama asiamies
★
Edustamme melkein kaikkia johtavimpia valtamerilinjoja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Europpan maihin, voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lippu- y.m. matkaa koskevissa asioissa.
★
VAPAUS STEAMSHIP TICKET AGENCY
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

UUSIA ÄÄNILEVYJÄ SAAPUNUT SUOMESTA
★ *Laulu- ja soittokappaleita* ★
4021 Puhelinlangat laulaa, Foxtrot
Kaipailen lemmittyni luo, Foxtrot
747 Ilta silloin kerran, valssi
Käy kanssain, Foxtrot
223 Mitä niistä pienistä, Jenkka
Purjehdusmatka, valssi
893 Satamasta satamaan, valssi
Raitilla kulkija, Jenkka
724 Tamara, Foxtrot
Surullisen illan muisto, Jenkka
721 Terveiset ulapalta, valssi
Laulaen eteenpäin, Foxtrot
4005 Minne käyn kuvas nähdä saan, valssi
Himmenevä yö, Foxtrot
4008 Romanssi, valssi
Luonain ain, Foxtrot
HINTA $1.25
Lähetetään kaikkialle Canadassa. Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO
Näitä levyjä on saatavana myös sivuliikkeestämme
VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay St. Port Arthur, Ont.

Etelä-Afrikan äskeisiä mellakoita tutkitaan

Eurooppalaisten sanotaan kiihoittaneen afrikkalaisia väkivaltaan intialaista väestöä vastaan

Durban, Etelä-Afrika. — Virallisia tutkimuksia on ryhdytty toimittamaan täällä äskettäin tapahtuneiden rotumellakkain johdosta, joissa 120 afrikalaista ja intialaista sai surmansa.

Tri G. S. Lowen, joka edustaa Etelä-Afrikan intialaisten kongressia ja myöskin afrikalaisten kansallista kongressia, väitti mellakkain johtuneen eurooppalaisten harjoittamasta kiihoituksesta.

Hän mainitsi myöskin muita syitä, kuten slummiolosuhteet, hallituksen ministerien pitämät puheet, rotuvihan ja vihamielisyyden, jota Etelä-Afrikan nykyinen hallitus sekä entiset hallitukset ovat kiihoittaneet.

Tri Lowen sanoi, että mellakkain perussyyt voidaan saada selville vain ristikuulustelemalla todistajia. Hän pyysi, että tutkintakomissio sallisi todistajien ristikuulustelun. Mutta komission puheenjohtaja, tuomari F. P. van Den Heever ei hyväksynyt sellaista pyyntöä. Hän suostui kuitenkin lykkäämään kuulustelut siksi aikaa, että tri Lowen saa puhutella asiakkaitaan.

"Me aiomme todistaa sen, etteivät afrikalaiset yleensä olleet vihamielisiä intialaisia kohtaan mellakkain aikana, ja me todistamme sen, että monissa tapauksissa afrikalaiset uhrasivat henkensä intialaisten puolesta.

"Me aiomme todistaa, että mellakkain aikana osa eurooppalaisesta väestöstä kannusti käytöksellään passiivisesti tai kiihoitti aktiivisesti afrikalaisia väkivaltaan", sanoi tri Lowen

Kiinan v.t. presidentti lentänyt Kantoniin

Nanking. — V.t. presidentti Li Tsung-jen lensi sunnuntaina Kantoniin pyytämään, että pääministeri Sun Fo palaisi Nankingiin ja "palauttaisi Kiinan hallituksen yhtenäisyyden".

Lin apulaiset sanoivat hänen tekevän nyt "viimeisen yrityksen ja heittävän sivuun kaiken persoonallisen ylpeyden". Jos hän epäonnistuu, ryhtyy hän siinä tapauksessa välittömiin toimenpiteisiin pääministerin erottamiseksi — väkisinkin jos tarve vaatii.

Samanaikaisesti sanottiin Chiang Kai-shekin "heittävän jälleen painonsa hallituksen sotkuisiin asioihin".

"Kun Chiang jätti presidentin viran tammikuun 21 p:nä, aikoi hän todella erota kokonaan hallituksesta ja antaa v.t. presidentille täydellisen tilaisuuden yrittää rauhaa kommunistien kanssa. Mutta kun päivät kuluvat ilman mitään ratkaisevia tapauksia, alkaa Chiang yhä enemmän kuulla niitä, jotka sanovat hänelle, että ainoa toivo Kiinan yhtenäisyyden aikaansaamisesta on hänen palaamisensa valtaan", sanoivat Nankingin viralliset piirit.

— Valas on eläin, jolla on lämmin veri ja se synnyttää eläviä pokasia sekä imettää niitä.

"Yritti kohota sosaitissa", pantiin kiinni

New Rochelle, N. Y. — Poliisiviranomaiset sanoivat perjantaina, että canadalainen $1,000,000 juuvelirosvo" 29-vuotias Gerard Graham Dennis, joka karkasi Burwashin vankilasta Ontariossa v. 1943, on ylläpitänyt upeat apartmenttiasunnot Yhdysvaltain molemmilla rannikoilla rosvotessaan rikkaita "ystäviään, jotka hän on tavannut sosiaalisesti".

Salapoliisit murtautuivat Beverley Hillsissa, Calif. erikoisilla vahvistetuilla ovilla varustettuun apartmenttiin ja löysivät sieltä $120,000 arvosta saalista, joka on rosvottu äskettäin rikkaiden asunnoista. Salapoliisit löysivät sieltä myöskin kauniin tummatukkaisen 24-vuotiaan tytön, joka sanoi, että hän on entinen torontolainen opettajatar Betty V. Ritchie.

Dennis tuotiin tänne Clevelandista, Ohiosta, missä hänet pidätettiin viime viikolla. Häntä syytetään täällä vain yhdestä niistä pienimmistä rosvouksista, mitä hänen sanotaan tehneen uransa aikana. Hänen väitetään rosvonneen täällä $9,000 ja ampuneen uhriaan käsivarteen.

Miss Ritchien kera vangittiin Californiassa eräs 24-vuotias Julius Bruck niminen juuvelikauppias, jolla oli apartmentti Dennisin apartmentin vieressä. Bruckia ja miss Ritchieta epäillään varastetun tavaran vastaanottamisesta.

Israelin ja Egyptin neuvottelut

Rhodes. — Egyptin ja Israelin valtuuskuntien ilmoitettiin sunnuntaina hyväksyneen YK:n välitysmiehen tri Bunchen laatiman aseleposopimuksen, joka esitetään nyt näiden maiden hallituksille ratifiointia varten.

YK:n edustaja sanoi kuitenkin, ettei lopullista aseleposopimusta ole vielä aikaansaatu, vaan useita asioita on vielä ratkaisematta.

Tel Aviv. — Auktoriteettiset piirit sanoivat sunnuntai-iltana Israelin kabinetin hyväksyneen Rhodeksen neuvotteluissa laaditut aseleposopimuksen ehdot.

Epävirallisten tietojen mukaan edellyttää aseleposopimus sitä, että Israelin ja Egyptin sotavoimat siirretään pois Negebin läntiseltä alueelta, joka on Egyptin rajan lähellä.

Poliisit pelastivat neljä poikaa jäiltä

Montreal. — Kaksi virantoimituksesta vapaana olevaa maakuntapoliisia pelasti neljä koulupoikaa jäälautoilta St. Lawrence-joella Longueuilin lähellä, mutta viides poika hukkui.

Jää oli erittäin heikkoa, mutta poliisien onnistui päästä niin lähelle poikasia, että neljä heistä saatiin pelastetuksi.

Syyttää naapurien lähettävän vakoojia Jugoslaviaan

Lontoo. — Marsalkka Titon edustaja on Jugoslavian uutistoimiston tiedon mukaan syyttänyt Unkaria ja Bulgariaa siitä, että näistä maista on lähetetty salateitse vakoilijoita Jugoslaviaan.

Serbian sisäministeri sanoi, että yli 20 vakoiluagenttia on vankiloissa. Serbia on nyt osana Jugoslaviasta.

Hollannin hallitus sai luottamuslauseen

Haag. — Hollannin parlamentin toinen kamari on hyljännyt 76 äänellä 15 vastaan esityksen epäluottamuslauseen antamisesta hallitukselle Indonesian kysymyksen johdosta.

— Hanhia on noin 30 eri lajia.

TUL:n MERKITYS

Suomen Työväen Urheiluliitto täytti viime tammikuun 26 päivänä 30 vuotta. Ennen TUL:n vuosipäivää haastateltiin liiton sihteeriä Eino A Vuokkoa, jonka haastattelun julkaisemme alempana.

— Voisitteko mainita muutamia huomattavampia saavutuksia nyt kuluneelta pitkältä toimikaudelta?

— Kolmeen vuosikymmeneen mahtuu paljon sekä myönteistä että kielteistä. On miellyttävää nyt todeta, että kokemuksia punnittaessa myönteiset voittavat kielteiset. Ensimmäinen "kymppi" oli erinomainen, toinen sitä vastoin heikompi, mutta kolmannella osuudella saavutettiin jo varsin kauniita tuloksia. Ja etenkin viimeiset viisi vuotta, jotka liiton työntekijänä olen välittömästi joutunut sen toimintaa seuraamaan, ovat olleet valtavaa kehityksen aikaa, vaikka siihen sisältyy osaksi sotavuosiakin. Tällä hetkellä TUL seisoo tanakasti jaloillaan ja suorittaa läpimurtoa asemaan joka sille tehtävänsä puolesta jo ajat sitten olisi kuulunut.

— Mutta huomattavimmat saavutukset? Niitä on vaikea pitkän matkan varrelta poimia. Jakaisin ne kuitenkin kahteen ryhmään: näkyviin ja näkymättömiin. Viimeksimainittuihin kuuluu se kehitysprosessi, joka yhteiskunnallisesti katsoen on tapahtunut siinä nuorisossa, joka on aktiivisena urheilijana ja seuratoimitsijana nuorisossa, joka on aktiivisena urheilijana ja seuratoimitsijana joutunut "läpikäymään" sen kansalaiskoulun, jonka TULn seuran monipuolisine toimintoinen todellisuudessa muodostaa. Urheilun huipputulokset tuovat mainetta ja kunniaa, ja ne nähdään, mutta seuratoiminnassa tapahtuva kansalaiskasvatus on sen sijaan merkitykseltään pysyvämpää ja arvokkaampaa, mutta sitä ei nähdä. TULn seurahan monella paikkakunnalla muodostaa seutukunnan nuorison kulttuurikehdon, jos näin juhlallisesti voisi sanoa. Urheilun vietti kohoaa nuorison seuran piiriin, mutta sen toimintaa oikein johdettuna nuorison harrastukset ohjataan muuallekin kuin pelkkään urheilukilpailuun. Askartelu, erilainen kerhotoiminta, juhlaohjelmien harjoitukset y.m. henkiset harrastukset ovat TUL:n seuroissa varsin yleisiä. Katkenneen opintien synnyttämää nälkää tyydytetään siten urheiluseuran toiminnassa. Tämä työ on mielestäni kolmen vuosikymmenen aikana antanut arvokkaimman tuloksen. Onpa sen hyödyllisyys havaittu toisessakin urheiluleirissä, koska aivan viime vuosina esim. SVUL:n taholla on alettu tähän työmuotoon myös kiinnittää huomiota. Seurojen toimintahan on melko yksipuolisesti rajoittunut muutaman kilpailutilaisuuden järjestämiseen vuosittain.

— Entä ne näkyvät saavutukset?

— Siihen on vaikea vastata, kun ei tarkoin tunne olosuhteita, jotta työn ja saavutuksen arvoa voisi toisiinsa verrata. Pitäisin kuitenkin liiton toiminnassa kolmatta liittojuhlaa, joka toimeenpantiin heti sodan jälkeen v. 1946, yritykseltään mittavimpana ja siten myös saavutukseltaan huomattavimpana. Liitollahan oli kokemuksia kahdesta aikaisemmasta liittojuhlasta, mutta mainittu juhla jouduttiin järjestämään niin vaikeissa olosuhteissa, että sen melko täydellinen onnistuminen oli todella suursaavutus. Se havahdutti porvarillisenkin urheiluväen "uskomaan tulevaisuuteen" ja lähtemään liikekannalle samojen tähtien merkeissä. Se [illegible] TUL:n merkkiä seuraavana vuonna [illegible] neiden voimin sai viittäkymmentä [illegible] tä enemmän marssille, mikä oli [illegible] tiitettävä saavutus sekin. [illegible] TULn juhlan 22,000 osanottajaa [illegible] tietysti oivallisena kiihoittajana. Kolmannen vuosikymmenen [illegible] liiton uusi urheiluopisto on [illegible] valmistumassa. Sen perustamiseen [illegible] jenet keräsivät yhteisvoimin. [illegible] ton, että 30-vuotisjuhlamme [illegible] räänä voidaan myös liittää tähän saavutusten sarjaan.

— Millaiset ovat tulevaisuuden näköalat?

— Niinkuin sanottu, TUL seisoo tällä kertaa tanakasti jaloillaan. Siten tulevaisuudeltakin on lupa odottaa jotakin. Näin hyvin ei minkään aina ole ollut asianlaita. Maamme urheiluelämähän on itsenäisyytemme aikana muovautunut olosuhteissa, jotka tietysti ovat omintakeisia meidän valtiolliselle kehitykselle. Urheilun kaksijakoisuutta ei kuitenkaan ole tahdottu kaikissa piireissä ymmärtää, että työväen urheiluliikkeen itsenäistä asemaa tunnustaa. Siitä johtuu, että urheilupolitiikka meillä on [illegible] vuosina ollut sangen pirteätä ja varsinaiset kiistakysymykset juontavat alkunsa juuri näistä olosuhteista. Kun porvaristo pääasiallisesti on maassa pitänyt valtaa, on se langettanut syyn urheilumme "rikkinäisyydestä" yksinomaan TULn niskoille ja koettanut sen toimintaa kaikin tavoin vaikeuttaa. Tosiasiahan jakautumiseen johtaneet tekijät ovat kokonaan löydettävissä vastapuolen leiristä. TUL on saanut toimintansa aikana tuntea tämän hallitsevien piirien painon. Pahimpina aikoina liitto yritettiin "nitistää" kieltämällä sen jäseniltä työmahdollisuudet. Sen edustusurheilijat houkuteltiin vastapuolen leiriin rahan voimalla. Heikommat luonteet siirtyivätkin yli raja-aitojen. Valtiovaltakin lapualaisvuosina kantoi kortensa yhteiseen kekoon ja yritti pakkokeinoin, riistämällä valtionavun, tuhota liiton toimintamahdollisuudet. TUL kesti kuitenkin tämän poliittisen rynnistyksen. Ajat muuttuivat ja vapaammat tuulet alkoivat puhaltaa. Tällä hetkellä liiton yhteiskunnallinen asema on vahva. Ulkopuolinen vaara on ohitettu. Siten liitto voi valmistautua tuleviin tehtäviinsä luottavaisemmin kuin ehkä milloinkaan aikaisemmin.

— Millä tavalla 30-vuotias TUL suhtautuu urheilumme yhdistämispyrkimyksiin. Valtakunnanliittohan on ollut päivän urheilupoliittisena kysymyksenä?

— Valtakunnan urheiluliittohanke on tähän saakka liittynyt [illegible] juna niihin pyrkimyksiin, joiden tarkoituksena on itsenäisen työväen urheiluliikkeen hävittäminen. Yhdistämispuuhan motiivit [illegible] siten ole olleet vilpittömiä. [illegible] vuoksi TUL ei ole ollut siitä kiinnostunut. Meillähän on erinomainen [illegible] nen kokeentä, nykyisen [illegible] mista, joilla on kaikki edellytykset tasoittaa tietä mihin suuntaan [illegible] vänsä. Kokemukset eivät [illegible] kaan ole olleet tähän [illegible] myönteisiä. Näyttää siis [illegible] aika ei ole toimenpiteelle [illegible] kypsynyt. Ja siksi toistaiseksi [illegible] nykyinen kaksijakoisuus [illegible] ole esteenä niiden pyrkimysten toteuttamiselle, joiden edellytyksenä on tahdottu yksinomaan [illegible] teensulatettua organisatiota.

TULn jäsenmäärän kehitys kolmenkymmenen vuoden aikana

Tilastot osoittavat, että v. 1915 oli työväen seuroiksi laskettavia urheiluseuroja maassamme yli 200 ja niissä jäseniä n. 15,000. Näistä seuroista kuului SVUL:ään 127, joissa jäseniä oli 9,367. Oman liiton perustamisesta ja oman äänenkannattajan julkaisemisesta keskusteltiin jo 1912. Omaa liittoa suunniteltaessa ajateltiin sitä SVUL:n alaiseksi järjestöksi. V. 1917 alettiin julkaista Työväen Urheilulehteä, joka sitten ilmestyi viikottain, kunnes maaliskuussa 1918 kansalaissodan johdosta lakkasi ilmestymästä. Liiton perustamisen jälkeen lehti alkoi ilmestyä uudelleen ja sen nykyinen työn jatkaja TUL-lehti on levikiltään maan suurin urheilulehti.

Kansalaissodan jälkeen SVUL:stä erotetut seurat päättivät edustajakokouksessaan tammikuun 26 päivänä 1919 perustaa Helsingissä itsenäisen Työväen Urheiluliiton. Perustavassa kokouksessa oli 56 seuraa, joiden yhteinen jäsenmäärä oli 7,728.

Tuosta päivästä kuluneitten 30 vuoden aikana on TUL:n kehitys ollut valtava, kuten allaolevasta taulukosta voimme todeta. Kahdelta ensimmäiseltä vuodelta on tiedossa vain jäsenten yhteismäärä. Myöskään kuluvalta vuodelta ei ole vielä käytettävissä aivan tarkkaa tilastoa. Merkittävänä seikkana mainittakoon, että kehityssuunta oli nouseva jopa sotavuosinakin.

Vuosi	Tyttöjä	Poikia	Naisia	Miehiä	Yht.	[illegible]
1919	—	—	—	—	11,258	[illegible]
1925	—	—	—	—	27,514	[illegible]
1930	2,080	4,720	5,527	17,870	30,257	410
1935	4,584	8,256	7,290	19,080	39,210	416
1940	6,072	11,177	6,716	20,609	44,574	[illegible]
1945	12,700	20,300	17,594	43,013	93,607	[illegible]
1947	20,080	31,341	31,578	75,184	158,183	[illegible]
1948	—	—	—	—	188,000	901

Moottorilaiva Bernhard ostettu Suomeen

Helsinki. — (S-S) — Norjalainen 3,565 bruttorekisteritonnin moottorilaiva Bernhard on äskettäin tehdyllä kauppakirjalla siirtynyt suomalaisen laivayhtiö Zachariassen & Co:n haltuun ja laivan uudeksi kotipaikaksi tulee Uusikaupunki.

Alus on rakennettu Norjassa v. 1924 ja purjehti vuoteen 1937 Ruotsin lipulla Euroopasta Afrikkaan ja Australiaan suuntautuvalla linjalla pallonpuoliskolla ja suorittaa vielä yhden matkan puutavaralastissa Brasiliasta Etelä-Afrikkaan.

Philadelphian lakko on loppunut

Philadelphia. — Liikennetyöläisten 10 vuorokautta kestänyt lakko loppui sunnuntaina, kun lakkolaiset suostuivat 8 sentin tuntipalkan korotukseen. Lakkoon osallistui kaikkiaan noin 11,000 kaupungin liikennetyöläisistä.

Lakkolaisten vaatimuksena oli [illegible] sentin tuntipalkan korotus. Heidän lakkonsa oli tehokas. Kaupungin [illegible] kolme miljoonaa liikennevälineiden käyttäjää joutui joka päivä kävelemään tai ajamaan autoillaan töihinsä ja toimiinsa.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään mil-tei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

HALUTAAN

MYYJÄ RADIOLIIKKEESEEN, NAImisissa olevan mieluimmin. Mainio tilaisuus ahkeralle miehelle ansaita tavallista paremmin. Lähemmin kirj.: Myyjä, Box 69, Sudbury Ont. (19-22-24)

KYKENEVÄ NAISKIRJANPITÄJÄ, jolla on kokemusta kaksinkertaiseen kirjanpitoon ja konekirjoitukseen. Pikakirjoitus apuna, mutta ei välttämätöntä. Vakituinen ja miellyttävä työpaikka. Hyvä palkka kykenevälle henkilölle. Lähemmin: Kirjanpitäjä, Box 69, Sudbury, Ont.

16—17 VUOTIAS POIKA HALUTAAN leipurin oppilaaksi nykyaikaiseen ja puhtaaseen leipomoliikkeeseen. Ensimmäisen luokan opetus taataan. Kysykää: Workers' Co-operative of New Ontario Ltd., Timmins, Ont.

Träppärit huomatkaa!
Ostan kaikenlaisia metsäeläinten nahkoja päivän korkeimpiin hintoihin. Lähettäkää tai tuokaa, lähetyskulut maksan.
L. VIHONEN
Oba Ont.

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344 ja 5-5663
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
● FORD & MONARCH henkilöautoja
● FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita
W. MARTIN
Suomalainen Myyntiedustaja

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

CITY DRUG STORE
Lääkkeitä Kauneusvälineitä
Vapaa kotiinajo
20 Elm St. E. Puh. 4-4273 Sudbury

FROOD TAXI CO.
puhelimet 7-7221
kotiin 7-7261
24-tunnin palvelus
Montague ja Jean kulm. Sudbury

Hyvä valikoima kaikenlaisia
Rautatarpeita
★ ★ ★
Modern Hardware
PUHELIN 8-8190
70 Borgia St. Sudbury

Otamme vastuullemme antaa uutta eloa teidän
KUOLLEELLE RADIOLLENNE
ED'S RADIO SHOP
PUHELIN 3-1589
15 Larch St. Sudbury
Haetaan ja tuodaan kotio.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Näytelmäseuran yleinen kokous huomenna (keskiviikkona) klo 7.30. Johtokunta kokoontuu klo 7.

Silkkipaidan harjoitus tänä iltana klo 8 Finnish-haalilla.

Naistenpäivän juhlakomitean kokous tänä iltana klo 7 haalilla.

Kokoukseen tänä iltana 7.30 — 474 Burton Ave.

Pohjois-Sudburyn suomalaiset, joiden sydänjoukon muodostavat kittilänmäkeläiset ja joiden kapteeniksi on valittu Emppu, kokoontuvat tänä iltana klo 7.30, 474 Burton Avenuen varrella. Kaikkien kittilänmäkeläisten ja muidenkin pohjois-Sudburyn suomalaisten pitäisi osallistua tähän kokoukseen viedäksemme alueemme voittoon alkaneessa kilpailussa.

Kaikki ovat tervetulleet!

Uudet ja vanhat laulajat Finnish-haalille keskiviikkoiltana

Sekakuoro Sävelen johtaja Carl Sundholm kiittää kaikkia laulajia siitä hyvästä työstä mitä kuoro on tähän mennessä tehnyt, kuten eilen päättyneen musiikkijuhlan tulokset todistavat. Nyt alkaa uuden ohjelman harjoittaminen ja kaikkien laulajien, niin uusien kuin vanhojenkin, pitäisi saapua haalille keskiviikkoiltana klo 7.30. Silloin keskustellaan uudesta ohjelmistosta ja sen harjoittamisesta, että pysyttäisiin tähän mennessä saavutetulla tasolla ja yhä edelleen edistyttäisiin laulun jalossa taidossa. Johtaja pyysi myöskin muistuttamaan siitä, että kuoron pitäisi esiintyä ensi perjantai-iltana Finnish-haalilla pidettävässä rauhan konsertissa ja sunnuntai-iltana Kalevalajuhlassa.

CCF:n nimityskokous

CCF:n kansallisen johtajan, J. M. Coldwellin odotetaan saapuvan Sudburyyn maalisk. 12 pnä, jolloin pidetään CCF:n ehdokkaan nimityskokous tulevia liittovaltion vaaleja varten, ilmoitti CCF:n vaalipiiriyhdistyksen varapresidentti Evoy täällä eilen. Nimityskokous pidetään päivällä St. Anne's-haalilla ja yleinen puhetilaisuus saman päivän iltana samassa paikassa.

TILATKAA VAPAUS!

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
öljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

TILATKAA
MAANVILJELYS KONEENNE nyt!
Välitysmäärät MASSEY-HARRIS tuotteille pienemmät kuin ennen!
Välttäkää pettymystä!
TILATKAA NYT!
Standard Hardware
LAURI HILL, omist.
254 Hazel St. Sudbury

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Jehut voittivat Sundholm-Cupin

Whitefish. — Täällä sunnuntaina pidetyissä hiihtokisoissa oli yli 40 hiihtäjää ladulla ja Jehu voitti ensimmäisen kiinnityksen Carl Sundholmin Cuppiin. Kilpailut oli nuoren kaartin mahtava voiman näytös.

Ensi sunnuntaina saapuu CSJ:n täkäläisen osaston haalille Beaver Lakelta E. Tikkanen antamaan ohjeita suksien hoidossa ja voitelemisessa. Mr. Tikkanen on kuuluisa voiteiden valmistaja ja tietää mistä hän puhuu. Siis tytöt ja pojat, muistakaa saapua haalilla klo 1 ip. — Maiju.

Englanninkieliset näytelmät esitettiin lennokkaasti

Sunnuntai-iltana oli Finnish-haalilla harvinainen tilaisuus sillä suomalaisperuiset näyttelijät esittivät silloin kaksi englanninkielistä näytelmää kaikin puolin hyvin ja lennokkaalla tavalla. CSJ:n osaston näytelmäseura esitti Helen Grenonin ohjaaman näytelmän "The Late Miss Cordell" ja Alertsin näyttelijät Paula Woodleyn ohjaaman kappaleen "Brothers in Arms". Näiden lisäksi esitettiin vakuutus- ja matkailumies A. R. M. Ritarin toimesta elokuvia Skandinaviasta, Suomesta ja Canadasta, jotka olivat myöskin kiinnostavia.

Kummatkin näytelmät esitettiin moitteettoman hyvin. Koska näyttelijät osasivat roolinsa oli esitys verrattain sujuvaa ja lennokasta, eikä suomalaisille seuranäyttämöille tavanomaista hitautta ollut lainkaan havaittavissa. Kummankin näytelmän tyypit olivat oikeat ja onnistuneesti esitetyt. Tämän kirjoittajasta tuntui kuin kaikki näyttelijät olisivat onnistuneet tässä englanninkielisessä näytelmässä paremmin kuin he ovat onnistuneet suomenkielisissä näytelmissä.

Koska näytelmien sisältö oli kerrassaan vastakohtainen on hyvin vaikea verrata niitä toisiinsa onnistumiseen nähden. Sen lisäksi oli yhdessä näytelmässä ainoastaan yksi mies ja toisessa ainoastaan yksi nainen. Ottaen huomioon näytelmien esityksen vaikeuden olen kuitenkin taipuvainen toteamaan, että ensinmainitun näytelmän esitys onnistui paremmin kuin Alertsin näyttelijöiden. Sen lisäksi voidaan todeta, että ensinmainitun näytelmän asetus oli erittäin onnistunut ja puvutkin olivat hyvin valitut. Kummassakin näytelmässä oli naamiointi moitteeton.

Kummatkin esitykset palkittiin runsain suosionosoituksin. — H.

Naisten kuluttajain yhdistys kokoontuu keskiviikkona klo 8

The Housewives Consumers Association kehoittaa jäseniään ja kaikkia asiaan kiinnostuneita henkilöitä saapumaan kokoukseen huomenna (keskiviikkona) klo 8 illalla valtuuston istuntosaliin, Cedar St. varrella.

Kokouksessa keskustellaan toimenpiteistä Sudburyn edustajiston lähettämiseksi Ottawassa maalisk. 27—29 pnä pidettävään Housewives and Consumers Federation of Canadan kansalliseen kokoukseen. Kuten muistetaan, perustettiin tämä järjestö viime huhtik. Ottawassa pidetyssä kokouksessa. Tämä kokouksen tarkoituksena on lähettää hallituksen puheille lähetystö vaatimaan myyntiveron poistamista ja vuokrasäännöstelyn edelleen jatkamista.

Ontarion lainlaatijakunnan puheille pitäisi lähettää lähetystö vaatimaan pikaisia toimenpiteitä maidon hinnan suhteen.

Huomenillan kokouksessa valitaan myöskin uudet virkailijat yhdistykselle, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Churchill Avenuen suomalaisten illanvietto lauantaina

Trout Laken Churchill Avenuen suomalaiset asukkaat ovat panneet toimeksi järjestäessään ensi lauantai-illaksi illanvieton Finnish-haalin morketinmaksuryntäyksen hyväksi. Illanvietto pidetään Churchill Avenuen pohjoispuolella sijaitsevissa taloissa, joten tilaa on runsaasti vaikka kaupunkilaisiakin saapuisi tavallista runsaammin. Tarjoilua ja seurapelejä. Kaikki ovat tervetulleet!

Siis ensi lauantai-iltana kaikki Churchill Avenuelle!

Kalevalajuhla

Kuten toisessa paikassa olevasta ilmoituksesta saatetaan havaita pidetään ensi sunnuntai-iltana Finnish-haalilla Kalevalajuhla, jossa on monipuolinen ohjelma. Kehoitamme kaikkia pitämään tilaisuudessaan mielessään ja saapumaan silloin haalille. U. Mäkelä puhuu.

Vieraili Sudburyssa

Toivo Leppä, entinen montrealilainen ja nykyinen sarnialainen, on vieraillut viikon päivät Sudburyssa Ellen ja Fred Kivisen vieraana. Hän lähti eilen takaisin Sarniaan.

TILATKAA VAPAUS!

Sudburyssa alkaa tiukka kilpailu 3 alueen kesken

Sunnuntaina pidetyssä CSJ:n täkäläisen osaston kokouksessa päätettiin ryhtyä tiukkaan kilpailuun varojen keräämiseksi Finnish-haalin $2.000 kiinnitysvelan maksamista varten tämän kevään aikana. Sitä varten päätettiin julistaa kilpailu Sudburyn kolmen alueen suomalaisten kesken. Alueet ovat pohjois-Sudbury, etelä-Sudbury ja Trout Lake. Tarkoituksena on, että kullakin alueella pidetään paarteja ja kerätään muillakin keinoin varoja mainittuun tarkoitukseen. Kilpailun pitäisi kestää huhtikuun loppuun saakka ja sen tulokset julistetaan suuressa Finnish-haalilla pidettävässä voiton juhlassa toukokuun aikana.

Tätä kilpailua varten valittiin pohjois-sudburylaisten kapteeniksi Emil Johnson, etelä-sudburylaisten kapteeniksi Erkki Niemistö ja Taisto Länsi troutlakelaisille.

Kilpailun tulosten tunnetuksi tekemistä varten ajateltiin asettaa Finnish-haalilla kilpailumittari, josta ilmenee alituisesti miten paljon kunkin alueen taholta on tilitetty varoja rahastonhoitaja Aimo Mäelle sen lisäksi mitä kukin ryhmä pitää "potissa" salaisuutenaan.

Kapteenit velvoitettiin kokoontumaan mahdollisimman pian alueiden rajojen määrittelemistä ym. teknillisten seikkojen ratkaisemista varten. Kokouksessa esitettiin, että kaupunki jaettaisiin kahtia joko Elm-katua tai CPR:n rautatietä rajana käyttäen.

Troutlakelaiset kokoontuivat alustavasti eilen illalla ja pohjois-sudburylaiset kokoontuvat tänä iltana klo 7.30, 474 Burton Avenuen varrella.

Sudbury haastanut vancouverilaiset ja torontolaiset

Sunnuntaina Finnish-haalilla pidetyssä CSJ:n täkäläisen osaston kokouksessa päätettiin lahjoittaa osaston kassasta $50 ensi tiistaina alkavaan ryntäykseen suomalaisen urheiluväen toiminnan edistämistä varten. Samalla päätettiin haastaa Vancouverin ja Toronton osastot tekemään samoin tai paremmin.

Maalisk. 15 pnä alkavan Vapauden levitysryntäyksen johdosta päätettiin ryhtyä erinäisiin toimenpiteisiin Sudburyn läheisen ympäristön suhteen Sudburyn 33 uuden tilauksen hankintatehtävän ylittämistä silmällä pitäen. Koska Sudburyyn kuuluu myöskin Trout Lake ja Copper Cliff on Sudburylla suurempi hankintatehtävä kuin millään muulla kaupungilla.

Osastoon hyväksyttiin kaksi uutta jäsentä, Impi ja Terho Tuori.

Lauantaina maalisk. 5 pnä päätettiin pitää talkoot Finnish-haalilla alkaen klo 1 ip. Tarkoituksena on korjata haalin permanto, pöydät, istuimet yms. Talkoolaisille tarjotaan vapaat kahvit. Vaikka varsinaiset talkoot alkavat vasta klo 1 ip. m nevät jotkut haalille töihin jo klo 10 ap.

RAUHAN HYVÄKSI

Osaston valistuskomitea velvoitettiin järjestämään läheisessä tulevaisuudessa suomalaisia varten erikoisen tilaisuuden rauhan asian edistämistä ja tunnetuksi tekemistä varten.

Rauha Mäen esittämässä näytelmäseuran viime vuoden toimintakertomuksessa todettiin, seuran toimesta esitetyn kaikkiaan viisi näytelmää 9 kertaa. Ohjaajina ovat toimineet E. Suksi P. Kivinen ja A. Kaikkonen. Näiden lisäksi esitettiin täällä vuoden aikana yksi näytelmä torontolaisten ja toinen soolaisten toimesta. Näytelmäseura järjesti näiden lisäksi yhden ohjelmaillan ja teki vierailuilmatkan Torontoon, esittäen siellä "Kalle Aaltosen morsiamen".

Kokouksen väliaikana nautittiin vehnäskahvit. Oscar Männistö toimi puheenjohtajana ja Hilma Mäki sihteerinä.

Tuberkuloositarkastus alkaa täällä ensi maanantaina

Kaupunginlääkäri J. B. Cook on ilmoittanut, että kaupungin väestön yleinen tuberkuloositarkastus X-sädekuvauksen avulla aloitetaan ensi maanantaina McCormick-alueella. Lions Clubin jäsenten vaimot ja muut asiaan innostuneet naiset kiertävät parhaillaan talosta taloon selittämässä asian tärkeyttä ja järjestämässä sopivat ajat kuvausta varten.

"Tuberkuloosi on yksi niistä taudeista, jotka voidaan parantaa, ellei se ole kehittynyt liian pitkälle ja hoitoa ryhdytään antamaan pikaisesti", sanoi tri Cook. Näiden joukkotarkastusten avulla on todettu lukuisia tuberkuloositapauksia ennenkuin ne ovat kehittyneet vaaralliselle asteelle ja siten on kyetty ryhtymään ajoissa taudin parantamiseen. Tri Cook kehoitti kaikkia Sudburyn asukkaita järjestämään sopivan ajan reserviarmeijan talossa Gray St. varrella sijaitsevassa klinikassa vierailemista varten. Kuvaus tapahtuu pikaisesti ja ilman mitään vaikeuksia.

Tri Cook sanoi olevan kaksi syytä, joiden vuoksi kaikkien Sudburyn asukkaiden pitäisi kuvauttaa rintansa X-säde menettelyä noudattaen. Ensiksikin se, että on hyvä tietää, että asianomainen henkilö on moitteettomassa terveydessä ja toiseksi se, että tuberkuloosin toteaminen mahdollisimman varhaisella asteella merkitsee täydellistä parantamista koska oikeisiin parannusmenetelmiin voidaan ryhtyä heti. Hän korosti myöskin sitä tosiasiaa, että lukuisat henkilöt eivät tiedä, että heitä vaivaa tuberkuloosi ennenkuin se aiheuttaa pitkäaikaisen parannuskauden, joka saattaa aiheuttaa tuhansien dollarien kulut.

Tarkastus suoritetaan äänestysalueittain ja alkaa tk. 28 pnä McCormick-alueella.

Huuki oli neljäs ja Tom Dennie voitti

Fort Williamista saapuneessa tiedossa kerrottiin eilen, että Tom Dennie Quebecista on voittanut Canadan mestaruuden murtomaahiihdossa ja että Sudburyn Alertsin Lauri Huuki, joka on ollut mestarina kahden viime vuoden ajan, sijoittui kilpailussa neljänneksi.

Alakontrilaisten kahviaiset Kinnusella sunnuntaina

Whitefish. — Lieneeköhän kevään merkkejä mutta niin vain on tapahtunut, että tämän Vermilion Riverin alakontrin farmarit ovat hieman liikahtaneet pitkästä aikaa.

Eräänä sunnuntai-iltapäivänä oli meitä kokoontunut muutamia yhteen ja vähän aikaa yhtä ja toista rupateltuamme kiertyi keskustelu työläisten ja pienfarmarien yhteisiin asioihinkin. Tahdotaanpa se tunnustaa tai ei niin tosiasia kuitenkin on, että varsinkin Canadan pienfarmarit elävät nyt jo talouspulan keskellä. Pienet tulot eivät tahdo mitenkään riittää menoihin sillä kaikki tarvikkeet, niinkuin eläinten retutkin, ovat niin huikeissa hinnoissa, että työpalkaksi ei jää oikeastaan mitään.

Sodan aikana lupasi hallitus huolehtia siitä, että sodan jälkeenkin farmareille jatkuisi edes jonkinlainen hyvinvointi. Mutta kun sota päättyi unohdettiin tämä lupaus. Maataloustuotteiden tukirahat poistettiin käytännöstä ja se koitui todellisuudessa vahingoksi pienfarmareille. Tällä tavoin on hallitus meitä kohdellut, eikä meillä ole nykyiseltä hallitukselta mitään parannuksia odotettavanakaan koska se edustaa rikkaiden luokkaa. Tähän tapaan pääteltiin kun asioista keskusteltiin.

Useimmat olivat Vapautta lukiessaan havainneet, että liittovaltion parlamentin avajaisten valtaistuinpuheessa oli viittauksia siihen suuntaan, että uudet vaalit pidetään ehkä lähitulevaisuudessa ja meidänkin pitäisi valmistautua niihin kaikin voimin. Varmaa on, että työläisille ja farmareille tulee omia ehdokkaitaan tuleviin vaaleihin. Heidän valitsemisensa vaatii kuitenkin huomattavan määrän rahavaroja, kaiken muun ohella. Sen johdosta päätimmekin pitää kahvi- ja seurustelupaartin sunnuntaina helmik. 27 pnä Martha Kinnusen farmilla, alkaen klo 1 päivällä. Siellä vietetään lomahetki raadannan välissä kahvin juonnissa hyvien leivosten kera. Omantunnon kuppiin saa kukin antaa roponsa. Sen lisäksi a'ankuluna seurapelejä, joihin jokainen voi osallistua.

Meillä ei ole tilaisuutta kerätä vaalitaistelussa ympärillemme suuria joukkoja koska niitä ei täällä ole, mutta voimme pienellä uhrauksella saada aikaan sen, että ehdokkaamme kykenevät valmistamaan tuhansia lentolehtisiä, joissa selostetaan työväen ohjelmaa. Täten voimme huomattavalla tavalla avustaa työväen ehdokkaiden vaalitaistelua.

Painakaapa aika ja paikka muistiinne ja saapukaa silloin Kinnuselle. Marthakin on jo toipumassa sairaudestaan ja on varmaankin iloinen nähdessään mahdollisimman suuren joukon ympärillään. — Piste.

John Erickson haudattiin eilen

Entinen Sudburyn asukas John Erickson Wawasta haudattiin täällä eilen Park Lawn hautausmaahan. Hän joutui viikko takaperin tapaturmaisen kuoleman uhriksi Algoma Ore Properties-yhtiön alueella ACR:n varrella ja oli kuollessaan 37 v. ikäinen. Vainaja saapui 1929 Suomesta Sudburyyn, ollen Incon ja Falconbridgen palveluksessa. Hän liittyi 1942 Canadan sotavoimiin ja palattuaan meren takaa 1946 ryhtyi Algoma Ore Properties-yhtiön palvelukseen. Häntä jäi suremaan äiti, kaksi sisarta ja veljeä, kaikki Suomessa.

Kevätkylvöt alkaneet Neuvostoliitossa

Moskova. — Hallituksen uutistoimisto Tass ilmoittaa, että Neuvostoliiton eteläosissa on alkanut kevätkylvöjen teko. Keski- ja pohjoisalueella on vielä lunta.

PUHUU TÄÄLLÄ PERJANTAINA
Lumber and Sawmill Workers Union Ontarion neuvoston sihteeri Bruce Magnuson puhuu perjantai-iltana Finnish-haalilla pidettävässä kansainvälisessä rauhankonsertissa rauhan asiasta. Tilaisuudessa on runsaasti monipuolista ohjelmaa ukrainalaisten, jugoslavialaisten ja suomalaisten työläisten järjestöjen joukkueilta ja yksityisiltä jäseniltä. Tilaisuus alkaa klo 8 illalla.

Whitefishiläisten osuuskauppakokous

Whitefish. — Siitä on noin kymmenkunta vuotta kuin tältäkin paikkakunnalta ruvettiin lähettämään maitoa Sudburyn osuusmeijeriin. Se oli silloin perin paljon aikaa ja vaivaa kysyvää hommaa koska meillä ei ollut maidon ajuria. Beaver Laken ajuri otti meidän perukan maidot Whitefishin asemalta, jonne maidon tuottajien piti kuljettaa maitonsa kahdeksankin mailin etäisyydestä. Sitä jatkui monien vuosien ajan mutta kun se tuntui ylivoimaiselta niin pidettiin kokous, jossa vaadittiin, että meijerin pitää hankkia ajuri, joka myöskin tapahtui.

Siihen aikaan saimme osuusmeijerin kautta myöskin kaiken viljan, karjanrehun ja kaikenlaatuista muutakin tavaraa aina kahviin saakka. Syystä tai toisesta emme ole enää vuosikausiin saaneet ostaa mitään meijerin kautta vaikka sinne rakennettiin muutama vuosi sitten erikoinen varastohuonekin, joka tuli maksamaan pitkästi toistakymmentätuhatta dollaria ja jonka rakentamishomman aikana puhuttin siitäkin, että sinne voitaisiin varastoida farmareille myytäviä tavaroitakin. Niin ei ole kuitenkaan tapahtunut.

Tällä seudulla on puhuttu vuosikausia osuuskaupan perustamisen tarpeellisuudesta, mutta tähän mennessä ei näistä puheista ole ollut mitään nähtävää tulosta. Jos olisimme saaneet edelleenkin jatkaa osuusmeijerin aikoinaan harjoittamaa kauppaa niin olisi siitä syntynyt meille varmaankin mainio osuuskauppa.

Nyt kun osuuskauppahanke on jälleen vireille, on meidän kaikkien huolehdittava siitä, että asia saatetaan tällä kertaa onnelliseen ratkaisuun ja että perustetaan osuuskauppa.

Pitäkää siis mielessänne, että osuuskauppahankkeen kannattajien kokous pidetään sunnuntaina maalisk. 6 pnä, myöhemmin ilmoitettavana aikana ja paikassa. — Komitean puolesta F.L.

Kommunistijahti käynnissä taas Intiassa

Bombay. — Intian hallitus näyttää ryhtyneen jälleen maanlaajuiseen ajojahtiin "kommunisteja" vastaan. Vähintään 120 henkilöä vangittiin lauantaina. Useimmilla heistä on yhteyttä rautatieläisten unioihin, jotka ovat päättäneet ryhtyä lakkoon maaliskuun 9 pnä rautatieläisten yleisintialaisen liiton johdon kiellosta huolimatta.

Kalkuttassa vangittiin 20 henkilöä lauantaina puolipäivään mennessä. Vangitsemisia toimeenpantiin myöskin Trichinopolyssa, Nagpurissa, Benaressissa ja Bombayn Suratin piirissä.

Hyderabadista tiedoitettiin, että siellä on ryhdytty yleiseen kommunistijahtiin.

New Delhi. — Intian hallitus on ryhtynyt kommunistijahtiin kaikkialla maassa sellaisen tekosyyn nojalla, että rautateitä on muka aiottu sabotoida. Mikäli tiedetään vangittiin viikon vaihteessa 400-500 "kommunistien johtajaa".

Samanaikaisesti ilmoitettiin, että Intian lainlaatijakunta saa hallitukselta lähipäivinä lakiesityksen, jonka mukaan lakot kiellettäisiin kaikissa yleistyötylaitoksissa ja teollisuuksissa.

Noin 1 000 "kommunistia" on vielä vankilassa 11 kuukautta sitten toimitetun puhdistuksen seurauksena.

Sisäministeri Iengar sanoi, että nykyisen ajojahdin yhteydessä on vangittu "vain kommunisteja ja sellaisia, joita epäillään väkivaltaisista taipumuksista".

Franco murhauttanut taas neljä henkilöä

Barcelona. — Neljä espanjalaista teloitettiin taas viikonlopulla. Heidät tuomittiin kuolemaan viime syksynä "terrorismista" syytettyinä.

Unionistit tuomitsevat Ontarion työlain

Vaativat kumoamaan sen, koska sitä ei voida parantaa muutoksilla

Toronto. — Ontarion Työväenliiton (CCL) kokouksessa perjantaina tuomittiin Ontarion uusi työlaki ja sanottiin, että se on vain ase työnantajien kädessä unioiden murskaamista varten.

Liitto vaati kumoamaan Ontarion työlain ja säätämään sen tilalle sellaiset lait, jotka turvaavat työläisten järjestymis- ja neuvotteluoikeudet.

Kokoukseen osallistuvat edustajat olivat tässä kysymyksessä yksimieliset, vaikka erimielisyyttä ilmeni monissa muissa kysymyksissä. Ontarion uusi työlaki tuomittiin yksimielisesti ja päätettiin mobilisoida kaikki voimat, että tuo laki saataisiin kumotuksi.

Autotyöläisten union Canadan jaoston johtaja George Burt sanoi, että tuo laki on kumottava, sillä sitä ei voida korjata tyydyttävästi millään muutoksilla. Hän sanoi työnantajien nyt jo käyttävän sitä lakia hyväkseen unioiden murskaamiseksi.

Sähkötyöläisten union johtaja C. S. Jackson arvosteli erikoisesti työlain sitä kohtaa, joka kieltää lakkoäänestyksen toimittamisen ennenkuin on käytetty kaikki saatavissa olevat sovittelumenetelmät työriidoissa. Hän korosti sitä, että lakkoäänestys on kaikkein tehokkain keino työnantajien painostamiseksi. "Ainoa keino, millä saamme myönnytyksiä on se, että uhkaamme keskeyttää työn", sanoi hän.

Jackson sanoi lisäksi, että työnantajat alkavat nyt vastustaa unioiden vaatimuksia vielä kovemmin kuin mitä he ovat vastustaneet niitä sodan jälkeisinä vuosina. Tästä lähtien on palkanlisäykset maksettava liikevoitoista, kun ei voida nostaa hintoja, sanoi hän.

Asuntokysymyksen johdosta oli väittelyä oikeiston ja vasemmiston välillä. Kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa kehoitetaan Ontarion hallitusta muodostamaan asuntohallinto johtamaan asuntojen rakentamista maakunnan, dominionin ja kunnallishallitusten yhteisen suunnitelman mukaisesti.

Kunnallislakiin kehoitettiin tekemään sellaiset muutokset, että kunnat voisivat rakennuttaa halpavuokraisia asuntoja. Maakuntahallitusta kehoitettiin kääntymään asuntokysymyksessä liittohallituksen puoleen ja avustamaan halpahintaisten vuokra-asuntojen rakentamista.

Eräässä päätöslauselmassa sanotaan: "Maakuntapoliisit on pidettävä pois lakkotilanteista ja ne on poistettava Parisista."

Yhdessä päätöslauselmassa esitetään sellaisen lain voimaansaattamista, jonka mukaan työläisille kuuluisi kahden viikon vuosiloma palkan kanssa yhden vuoden palveluksen jälkeen, ja otettaisiin käytäntöön 40-tuntinen työviikko alentamatta työläisten reaalipalkkaa.

Imperialistien kätyrit tunnustavat

Sofia. — Sofian sanomalehdet julkaisivat sunnuntaina Bulgarian metodistikirkon erään johtajan tekemän tunnustuksen, että hän on harjoittanut vakoilua Yhdysvaltain hallituksen valtuuskunnan entisen neuvonantajan Cyril Blackin antamien ohjeiden mukaisesti. Juuri edellisenä päivänä julkaistiin erään toisen protestanttien johtajan tekemä tunnustus.

Bulgarian metodistikirkkojen ylivalvoja Yanko Ivanov sanoo tunnustuksessaan, että Black on johtanut vakoilurengasta, joka on toiminut Yhdysvaltain lähetystön avulla. Hän mainitsee Blackin lisäksi vakoilutoiminnan johtajana erään miss Mellony Turnerin ja Elaine Cooperin.

Black oli Bulgariassa neuvonantajana siinä Yhdysvaltain valtuuskunnassa, joka kuului YK:n Balkanin komissioon.

Ivanov sanoo tunnustuksessaan, että hän ja muut vakoojat saivat hyvän palkan. Metodistipiispa Garber, joka edustaa 11 Euroopan maata, oli yksi niistä henkilöistä, jotka maksoivat palkan bulgarialaisille vakoojille. Hän sanoo amerikkalaisen Metro-Goldwyn-Mayer elokuvayhtiön myöskin toimittaneen rahaa sitä varten, että "suoritetaan poliittista työtä ja vakoilutoimintaa kaikissa evankelisissa kirkoissa".

Vakoilujuttujen käsittely avoimeksi

Frankfurt. — Yhdysvaltain armeijan viranomaiset ovat päättäneet, ettei enää toimiteta salaisia vakoilujuttujen käsittelyjä oikeusistuimissa.

Viime viikolla käytiin oikeusjuttu vakoilijoita vastaan Munchenissa ja se oli niin salainen, että yhdysvaltalaisten miehityspäällikkö kenraali Clay protestoi. Toinen, kolmas ja neljäs oikeusjuttu piti suunnitelmien mukaan olla avoin, mutta viidennen piti olla yhtä salainen kuin ensimmäinenkin.

Syntynyt

terve poika

Kaino Allan Richard

Helmikuun 17 päivänä 1949
Royal Victoria Hospitalissa.

Äiti ja poika voivat hyvin.

Tyyne ja Kaino Niittymaa
Montreal, Que.

Kurssilaisten järjestämä
Iltama
CSJ:n Kirkland Laken osaston haalilla sunnuntaina helmikuun 27 p:nä klo 7 illalla.
★
OHJELMA:
● Soittoa ja tanssia ukrainalaisilta.
● Voimistelua v.- ja u.-seura Jymyltä.
● Ohjelmaa Aku Korhoselta ja kurssilaisilta.
LOPUKSI TANSSIA.
Tervetuloa!

Kalevalajuhla
FINNISH-HAALILLA
195 Spruce St. Sudbury, Ontario
Sunnuntaina helmikuun 27 p:nä klo 7.30 illalla
OHJELMA
Kuorolaulua .... Sekakuoro "Sävel"
Runo, Kalevala aiheinen .... Hannes Vuori
Pianosoolo .... Myrna Mäki
Taidetanssia .... Hellen ja Jaakko Hymander
Laulua banjon säestyksellä .... Aimo Heikkinen
Puhe .... Untamo Mäkelä
Isoäitien ja isoisien valssi .... Kuorolaiset
Väliaika 20 m.
Laulua .... K'sällijoukkue
Pianosoolo .... Clare Kivinen
Soololaulua .... Margaret Lehikoinen
Lausunta kuvaelma .... Maikki Setälä ja Untamo Mäkelä, säestää Carl Sundholm
Kupletti .... Paavo Kivinen
Kuorolaulua .... Sekakuoro "Sävel"
Ravintolalippu 50¢. TERVETULOA!

Lentäkää Suomeen . . .
● Matkustakaa toisten suomalaisten seurassa erikoisesti suomalaisille järjestetyssä matkassa. Lähtee New Yorkista maaliskuun 31 p. ja palaten takaisin huhtik. 28 p. Erikoishinta kuukauden huvimatkalle on $604.00 edestakaisin.
● Toisia lähtöaikoja erikoisesti järjestetyille lentomatkoille on toukok. 5 ja kesäk. 2 päivinä.
● Paluu aikaa yhteen vuoteen asti, $815.40 edestakaisin.
Kaikki matkat järjestetään erikoisesti American Overseas lentolinjan vakituisten lentojen kanssa.
KIRJOITTAKAA TAI SOITTAKAA PUHELIMELLA
RITARI TRAVEL AGENCY
49 Cedar St. Royal pankin rakennus Sudbury, Ont.
Puhelin konttori 5-5686 — Iltasin 8-8679
Edustamme laivalinjoja, hotelleja, lentolinjoja ja huvimatkoja.